

6-БОСҚИЧ

«Олган таълимотингизга мувофиқ, Масиҳда томир ёйиб,
қарор топинг. Имонингизда қаттиқ туринг, Худога
шукроналар тилингиздан тушмасин.»
КОЛОСАЛИКЛАРГА 2:7

ЖАМОАТ АЪЗОЛАРИ УЧУН
ОММАБОП ЎҚУВ ДАСТУРИ

6-БОСҚИЧ

“Олган таълимотингизга
мувофиқ, Масиҳда томир ёйиб,
қарор топинг. Имонингизда
қаттиқ туриңг, Худога
шукроналар тилингиздан
тушмасин.”

Колосаликларга 2:7

ЖАМОАТ АЪЗОЛАРИ УЧУН
ОММАБОП ЎҚУВ ДАСТУРИ

NAVPRESS нашриёти

“Navigators” — умумжаҳон, евангелик масиҳий ташкилотдир. Исо Масиҳ Ўз шогирдлариға: “Боринглар, барча халқлардан шогирд ортииринглар. Уларни Ота, Ўғил ва Муқадdas Рух номи билан сувга чўмдииринглар,” деб Буюқ топшириқ беради (Матто 28:19). “Navigators” ташкилотининг мақсади — Масиҳнинг бу буюқ топшириғини амалга ошириш, ҳар бир халқ ва элатдан шогирдлар ортириб, уларни имонда ўстиришдир.

“NavPress” нашриёти “Navigators” ташкилотига қарашли бўлган босмахонадир. “NavPress” чоп этган китоб ва қўлланмалар масиҳийларга имонда ўсишда ёрдам берувчи куроллардир.

Тўғри, инсоннинг ҳаётини ўзгартириш учун битта китобнинг ўзи кифоя эмас, бироқ китоб саҳифаларида акс этган илоҳий ҳақиқат инсонга Масиҳнинг издоши бўлиб етишишига ёрдам беради. Бунинг учун ўқувчи ўргангандан ҳар бир нарсани амалда қўллаши даркор.

Page 3

МУНДАРИЖА

ДАСТУРНИ ЎЗЛАШТИРИШ ЖАДВАЛИ.....	5
БИРИНЧИ ДАРС	7
Бешинчи босқич мақсадларининг таърифи.....	7
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: биринчи ҳафта.....	8
Мазкур босқичда ёд олинадиган оятларнинг тематик тизими.....	8
“Кўл” сурати.....	9
Руҳий ҳолатингизни текшириш учун савол–жавоблар.....	10
ИККИНЧИ ДАРС.....	12
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: иккинчи ҳафта.....	12
УЧИНЧИ ДАРС.....	14
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: учинчи ҳафта.....	14
Ёд олинган оятлар бўйича ёзма иш.....	15
ТЎРТИНЧИ ДАРС.....	16
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: тўртинчи ҳафта.....	16
БЕШИНЧИ ДАРС.....	17
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: бешинчи ҳафта.....	17
Насиҳатга кулоқ солиш — доноларнинг хислати.....	17
ОЛТИНЧИ ДАРС.....	20
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: олтинчи ҳафта.....	20
Ибодатлар рўйхатидан самарали фойдаланиш усули.....	20
ЕТТИНЧИ ДАРС.....	23
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: еттинчи ҳафта.....	23
САККИЗИНЧИ ДАРС.....	24
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: саккизинчи ҳафта.....	24
Оятларнинг маъноси борасида мулоҳаза юритишни ўзингизга одат қилиб олинг.....	24
ТЎҚҚИЗИНЧИ ДАРС.....	29
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: тўққизинчи ҳафта.....	29
Тематик тизимига оид олтмишта оятни ёддан айтиб, такрорлаш усули.....	30
ЎНИНЧИ ДАРС.....	31
Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: ўнинчи ҳафта.....	31
Муқаддас Китобни тадқиқ қилиш дарсларидан фойдаланиш йўли.....	32

Муқаддас Китобни тадқиқ қилиш гурухини олиб бориш: бешта босқич.....	33
Муқаддас Китобни тадқиқ қилиш дарси учун тавсия қилинадиган кўлланмалар.....	42

page 4

“Исо Масих Ким?” бобидан парча	43
“Исонинг қилган ишлари” бобидан парча	44
“Масихдаги абадий ҳаёт”.....	45
“Муқаддас Китобни тадқиқ қилиш” дарсларининг режа намунаси.....	46

ЎН БИРИНЧИ ДАРС	47
Ёд олишни ўзингизга одат қилинг.....	47

ЎН ИККИНЧИ ДАРС.....	50
6–босқич ўз ниҳоясига етди, энди нима қиласиз?.....	50

“ШОГИРД СИФАТИДА ТАКОМИЛЛАШИНГ”, <i>Шогирдлик даври, 6–Китоб.....</i>	53
“Шогирд дегани нима?”.....	54
“Масъулиятли бошқарувчи”.....	63
“Ўзгаларга Масихни таништиринг”	71
“Ишни охирига етказинг”.....	79
“Олам учун қайғуринг”.....	85

Мазкур дастурга 95–бетдан бошлаб қўйидагилар илова қилинган:

Муқаддас Китобни ўрганиш учун кундалик
Билимингизни текшириш учун назорат варақлари
Ижобат бўлган ибодатларни ёзиб бориш учун варақлар
“Исо Масихнинг таваллуд топиши”

ЭСЛАТМА: мазкур дастурдан фақат малакали етакчилар, яъни (1) бу дастурни ўқувчи сифатида ўрганган, ёки (2) тренинг машғулотларида қатнашиб, 2:7 рукнини моҳирона ўзлаштирган шахслар фойдаланишлари лозим. Тренинг машғулотларида қатнашмоқчи бўлсангиз, 2:7 дастурининг боқарувчисига мурожаат қилинг.

Манзил: The Navigators, P.O. Box 6000, Colorado Springs, Colorado 80934
Телефон: (303) 598–1212

page 5

Дастурни ўзлаштириш жадвали

Гурухингиз аъзоларидан илтимос қилинг, улар сизнинг олаётган билимларингизни текшириб туришсин. Текширув ўтказилган куннинг санасини ёзиб, ўз имзоларини қўйишин.

ЁД ОЛИНГАН ОЯТЛАР

ИМЗО САНА

“Масих сингари бўлинг” мавзусига оид Д–рукнининг 1–12 маркибидаги оятлар

“Севги” – Юҳанно 13:34–35		
“Севги” – 1 Юҳанно 3:18		

“Камтарлик” – Филиппиликларга 2:3–4		
“Камтарлик” – Бутрус 5:5–6		
“Поклик” – Эфесликларга 5:3		
“Поклик” – 1 Бутрус 5:11		
“Ростгүйлик” – Левилар 19:11		
“Ростгүйлик” – Хаворийлар 24:16		
“Имон” – Ибронийларга 11:16		
“Имон” – Римликларга 4:20–21		
“Хайрли ишлар” – Галатияликларга 6:9–10		
“Хайрли ишлар” – Матто 5:16		
“Масих сингари бўлинг” мавзусидаги ёд олган ҳамма оятларни айтиб беринг. Д 1–12.		
“Масихнинг шогирди бўлинг” 5–босқич, Г 1–12–оятларини ва “Худонинг таъминотига таянинг” 4–босқич, В 1–12–оятларини 14 кун давомида тақрорлади.		
“Масих ҳақида гувоҳлик беринг”, 3–босқич, Б 1–12–оятларини ёддан айтиб берди.		
“Янги ҳаётда яшаш”, 2–босқич, А 1–12–оятларини ёддан айтиб берди.		
15–бетдаги ёзма ишни бажарди.		
Тематик тизимиға оид олтмишга оятни ёддан айтиб берди.		

ХУДО БИЛАН СОКИН ВАҚТ

Ўн тўрт кун давомида Муқаддас Китобни ўрганишда қўлланиладиган кундалик дафтарини тўлдирди.

ГУВОҲЛИК

Имонсиз одамга Хушхабарни айтди ва уни “Кўприк” мисоли билан танишитирди. Бу ҳақда гурухга ҳисобот берди.

page 6

МУҚАДДАС КИТОБНИ ЎРГАНИШ – “Масих сингари бўлинг” (“Шогирдлик даври”, 4–Босқич).

1-боб — “Шогирд дегани нима?”		
2-боб — “Масъулиятли бошқарувчи”		
3-боб — “Ўзгаларга Масихни танишитиринг”		
4-боб — “Ишни охирига етказинг”		
5-боб — “Олам учун қайғуринг”		

БОШҚАЛАР

Рухий ҳолатини текшириш учун, саволларга жавоб берди.		
“Насиҳатга қулоқ солиш” мавзусига оид машғулотни бажарди (17–19–бетлар).		
Икки ҳафта давомида “Ижобат бўлган ибодатлар” варақаларидан		

фойдаланиб, уларни түлдирди.		
Мулоҳазага оид машқни бажарди (24–27–бетлар).		
Ярим кун давомида ибодат қилди.		

ГУРУХ ЕТАКЧИСИ ТОМОНИДАН ТЕКШИРУВ

Олтинчи босқични муваффақиятли тамомлади

Page 7

БИРИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

- Дарсликнинг “Бешинчи босқич мақсадларининг таърифи” бўлимини кўриб чиқинг.
- Ўзлаштириши жадвали ёрдамида, 6–босқич мавзулари билан танишинг (5–6–бетлар).
- “Оятларни ёд олиш бўйича маслаҳатлар: биринчи ҳафта” мавзусини ўқиб, муҳокама қилинг (8–бет).
- Бу босқичда ўтиладиган “Шогирд сифатида тақомиллашинг” мавзуси билан танишиб чиқинг (53–91–бетлар). Бўлимнинг “Кириш” қисмини овоз чиқариб ўқинг (53–бет).
- “Қўл” суратини қисқа муҳокама қилинг (9–бет).
- “Руҳий ҳолатингизни текшириш учун савол–жавоблар” бўлимини муҳокама қилиб, машқларни бажаринг (10–11–бетлар).
- Иккинчи дарс учун топшириклар бўлимини ўқинг (11–бет).
- Иккинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
- Дарсни ибодат билан якунланг.

Бешинчи босқич мақсадларининг таърифи

Бешинчи босқич мақсадлари қуйидагича эди:

- Худонинг хузурида, мунтазам ва маъноли сокин вақт ўтказишни одат қилиш:
 - Сокин вақт пайтида ибодат қилиб, Муқаддас Китобни мутолаа қилиш.
 - Буларни 14 кун давомида канда қилмай бажариш.
- “Масиҳ билан янги ҳаётга қадам ташлаш” мавзуси давомида ёд олинган дастлабки 5–оятни, ҳамда тематик тизимиға оид 36–оятни такрорлаш (А–В рукнлари).
- “Масиҳнинг шогирди бўлинг” мавзусига оид ўн иккита оятни ёд олиш. Бу оятлар тематик тизимнинг “Г” рукнини ташкил қиласди.
- “Имон асослари” мавзусини ўқиб, *шогирдлик даврининг* 5–босқичини ўрганиш. Ушбу мавзу Каломни ўрганиш гурухларида муҳокама қилинди. (Бу босқич давомида ҳар бир иштирокчи мазкур мавзу бўйича муҳокамани олиб бориб, етакчиликда янада кўпроқ тажриба орттириш имкониятига эга бўлди).
- Масиҳий бўлмаган бирор кишига “Кўприк” расмини кўрсатиб, унинг асосида Хушхабарни содда тарзда тушунтириб бериш.
- Шахсий кундалиқдан ва “Ижобат бўлган ибодатлар” варақаларидан фойдаланиш.
- Ҳафталик ва кундалиқ режаларни тузишни ўрганиш. Етти кун давомида кундалиқ режаларни тузиб, уларга риоя қилиш.
- Муқаддас Китобни муҳокама қилиш гурухларида қўлланиладиган “Маънони тушуниш” ва “Амалда қўллаш” саволларини туза олиш.

Page 8

Оятларни ёд олиш бўйича қўрсатмалар: биринчи ҳафта
Масиҳ сингари бўлиши ҳақида.

Худо бизни Масихга ўхшатиб ўзгартиromoқчи. Бироқ, күпинча биз дунёнинг таъсири остида қолиб, Худонинг қадриятлари асосида эмас, дунё қадриятлари асосида яшаймиз. Шу сабабдан Худо йўлида қилган меҳнатларимиз самара келтирмайди. Атрофимиздаги одамлар ҳётимизда Масихни кўрганларида гина, Худога интиладилар. Бунинг учун художўйлик шунчаки никоб эмас, балки ҳётимиз булоги, унинг мазмуни бўлиши даркор.

Биз Муқаддас Китоб оятлари борасида фикр юритар эканмиз, илохий ҳақиқат онгимизга сингиб, уни ўзгартиради, қалбимизга муҳрланиб, қарор чиқаришимизда ва ҳистийғуларимизни бошқаришимизда бизга ёрдам беради. Натижада, Масихга ўхшаб боришимизга туртки бўлади. Мазкур босқичда сиз “Д” рукнига оид 12–оятни ёд оласиз. Бу оятлар эътиборингизни ҳётингизда юз бераётган ўзгариш жараёнига қаратади.

Ёд олинадиган оятларни танлаш.

Муқаддас Китобни ўқиганингизда ёки ваъзларни тинглаганингизда, баъзи оятлар сизга ёқиб қолиши мумкин. Бундай оятларни кейинчалик ёд олиш учун белгилаб боринг, ана шу мақсадда оятнинг манзили ва мавзусини ёзиб олинг. Сизга ёқсан оятларнинг рўйхатини тузинг. 6–босқични тугатганимиздан сўнг, сиз бу рўйхатдан фойдаланингизга манзур бўлган оятларни ёд олишингиз мумкин.

2:7 туркумida берилган “Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар” сизга келажакда ҳам қўл келиши мумкин. Бу кўрсатмаларнинг қисқача таърифи 47–49–бетларда берилган.

Ёзма иш

Мазкур босқичнинг 3–дарсида берилган ёзма иш 5 ва 6–босқичларда ўтилган “Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар” мавзусига асосланган.

Мазкур босқичда оятларни ёд олишининг тематик тизими

Ушбу олтинчи босқичда биз тематик тизимга оид сўнгги ўн иккита оятни ёд оламиз:

D. Masix ҳингари бўлинг

Севги	Юҳанно 13:34–35	1 Юҳанно 3:18
Камтарлик	Филиппиларга 2:3–4	1 Бутрус 5:5–6
Поклик	Эфесликларга 5:3	1 Бутрус 2:11
Ростгўйлик	Левиларга 19:11	Ҳаворийлар 24:16
Имон	Ибронийларга 11–6	Римликларга 4:20–21
Хайрли ишлар	Галатияликларга 6:9–10	Матто 5:16

“Агар Менинг сўзларимга риоя қилсангизлар, ҳақиқий шогирдоларим бўласизлар.”

— Юҳанно 8:31

page 9

Қўл сурати

Римликларга 10:17 Эшитиш

Ваҳий 1:3 Ўқиши

Ҳаворийлар 17:11 Ўрганиш

Забур 118:9–11 Ёд олиш

Забур 1:2 Мулоҳаза қилиш

“Қўл” суратидан биз Муқаддас Китобни маҳкам ушлаш йўлини ўрганиб олишимиз мумкин. Тадқиқотларга кўра биз:

- Эшитганларимиздан фақат 5% эслаб қоламиз.
- Ўқиганларимиздан 15 % эслаб қоламиз.
- Ўрганиб, тадқиқ қилганларимиздан 35 % эслаб қоламиз.
- Ёд олганимиздан 100% эслаб қоламиз.

Демак, биз Муқаддас Китобни самарали тарзда ўрганишимиз учун ҳам эшитишни, ҳам ўқишини, ҳам тадқиқ қилишни, ҳам ёд олишни бирдай қўллашимиз лозим. Буларни бажарганингизда оятлар борасида фикр юритиб, уларнинг мағзини чақинг, шунда фикрлаш доирангиз такомиллашиб, Масихга ўхшаб боришингизда сизга ёрдам беради.

Келинглар, Муқаддас Китобни ўрганишнинг бу бешта усулини батафсил кўриб чиқайлик:

1. Муқаддас Китобни тажрибали воизхонларнинг оғзидан **эшитиш**, бошқаларнинг Каломга бўлган нуқтаи назарини кўришимизга ёрдам беради ва бизда Каломга бўлган чанқоқликни уйғотади (Эшиштагларнингизни ёзиб борсангиз, кўпроқ нарсани эслаб қоласиз).
2. Муқаддас Китобни **ўқиши**, юз берган воқеаларни ва Худонинг қилаётган ишини кўришимизга ёрдам беради. Каломни ўқиши Худонинг хузурида ўтказган сокин вақтимизнинг асосий қисмини ташкил этади.
3. Муқаддас Китобни **ўрганиши** ёки тадқик қилиш — Калом билан батафсил танишиш дегани. Бу — ўқищдан кўра, чуқурроқ жараённи кассб этиб, биздан жиддийликни талаф этади. Биз ўрганганларимизни ёдда сақлай олишимиз учун, уларни ёзиб боришимиз керак.
4. Каломни **ёд олмоқ** — бизга Худонинг руҳий қиличини моҳирлик билан ишлатишимиз учун имкон яратади. Ёддан билган оятларимизни биз керакли пайтда қўллашимиз, улар борасида фикр юритишимиз мумкин.
5. Калом борасида **фикр юритиб, мулоҳаза қилмоқ** — юқорида тилга олинган тўртта усул билан бирга қўлланилиши даркор. Биз Худонинг сўзи борасида фикр юритганимизда Худо онгимиз ва қалбимизда ишлаб, бизни ичимиздан ўзгартиради.

Page 10

Руҳий ҳолатингизни текшириши учун савол–жавоблар

Биринчи босқичда сиз “Филдирак” сурати билан танишган эдингиз. Ўша сурат масиҳийнинг ҳаётидаги асосий жабҳаларини акс эттирганди. Тематик тизимиға оид дастлабки ўн иккита оят “Филдиракнинг” олтита қисмига доир эди, ўша қисмларидан бири — Худонинг Каломи бўлган. Худонинг Каломи “Қўл” суратида батафсил ёритилган.

Руҳий ҳолатингизни текшириш учун сиз иккала суратдан ҳам фойдаланасиз. Ўзингизни текшириб туришингиз учун, сиз бу савол жавоблардан йилига уч марта ёки ҳар ойда бир марта фойдаланишингиз мақсадга мувофиқ бўлади. Буни сиз бошқа имонлиларга ҳам тавсия қилишингиз мумкин.

Қўйидаги саволларга жавоб беринг:

А. Ҳаёtingизнинг ҳар бир жабҳасига баҳо беринг, ўн баллик тизимдан фойдаланинг (1 балл — жуда ёмон, 10 балл — аъло).

Филдирак

- ___ Масиҳ ҳаётиминг маркази
- ___ Масиҳга итоаткорлик
- ___ Каломни ўзлаштириш (умумий қилиб айтганда)
- ___ Ибодат
- ___ Хушхабар айтиш

Қўл

- ___ Каломни эшитиш
- ___ Каломни ўқиши
- ___ Каломни ўрганиши
- ___ Каломни ёд олиш
- ___ Калом борасида фикр юритиши

б. Юқорида қайд этилган қайси соҳада сиз ҳозирги кунда жадал қадам ташламоқдасиз?

в. Юқоридаги натижаларга кўра сиз ҳаёtingизнинг қайси соҳасини яхшиламоқчисиз? Бу борада нима қилмоқчисиз?

ИККИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР:

1. *Оятларни ёд олиш:*
 - а. 12-бетдаги “Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар: иккинчи ҳафта” мавзуси билан танишиб чиқинг. Юҳанно 13:34–35 ва 1 Юҳанно 3:18—оятларини ёд олинг.
б. “*Mасиҳ билан янги ҳаётга қадам ташлаши*” мавзусига оид 5—оят ва “Г” рукнининг “*Масиҳнинг шогирди бўлинг*” мавзусига оид 12—оятни ёддан айтиш учун тайёр бўлиб келинг.
 - в. ЁДИНГИЗДА БЎЛСИН: 6—босқични муваффақиятни тугатишингиз учун, сиз олтмишта оятни бир йўла ёддан айтиб бера оладиган бўлишингиз керак. Барча оятларнинг манзили ва мавзусини билишингиз шарт. Шу сабабдан оятларни доим такрорлаб туринг.
 2. *Худо билан сокин вақт:* Инжилни ўқинг, ўзингиз учун муҳим бўлган жойларни белгилаб, ёзиб боринг.
 3. *Муқаддас Китобни ўрганиши:* 1—бобнинг 1–12–саволларига жавоб беринг (54–57–бетлар).

Page 12

ИККИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. Гурухларга бўлинган ҳолда Юҳанно 13:34–35 ва 1 Юҳанно 3:18–оятларини ёддан айтиб беринг. “*Масиҳ билан янги ҳаётга қадам ташлаш*” ва “Г” рукнининг “*Масиҳнинг шогирди бўлинг*” мавзусига оид оятларни такрорланг.
 2. Сокин вақт пайтида “*Дастурни ўрганиши кундалиги*”га ёзган фикрларингизни гурухдагилар билан ўртоқлашинг.
 3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гурухдагиларга тушунтириб беринг.
 4. “Шогирд дегани нима?” мавзусидаги 1–12– саволларга берган жавобларингизни муҳокама қилинг (54–57–бетлар).
 5. Гурух етакчисининг ишини қисқача баҳоланг.
 6. Учинчи дарс учун *топшириқлар* бўлимини ўқинг (12–13–бетлар).
 7. Учинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
 8. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар: иккинчи ҳафта

Оятлар ҳақида

“МАСИХ СИНГАРИ БЎЛИНГ”

Агар биз Масих сингари яшасакгина Худога манзур бўлган ҳаёт кечирамиз. Қалбимизда маскан қурган Исо Масих ҳаётимизни ўзгартиради, ҳақиқат пайида бўлган барча одамларнинг эътиборини бизга тортади.

1-МАВЗУ: СЕВГИ

Самимий севги кам учрайдиган, ноёб бир хислатдир. Ҳақиқий севги бу илохий фазилатдир. 1 Юханно 4:8-ојтда “Худо севгидир” деб ёзилган. Ҳақиқий севги инсоний қалбга ёт нарса, уни фақатгина Мұкаддас Рух ҳосил қилиши мүмкін.

Юханно 13:34–35. Ўз биродарини севган одамгина Масихнинг ҳақиқий шогирди бўла олади. Биродарларимизга бўлган севги дунёга кимлигимизни очиқ кўрсатади.

1 Юданно 3:18. Ҳақиқий севги қуруқ гапларда эмас, амалда күрсатиласы.

Ҳафталик режсангиз

1. “Д” рукнига оид дастлабки оятларни — Юханно 13:34–35 ва 1 Юханно 3:18 ларни халтачанинг ташқи чўнтағига солинг.
2. “А” ва “Г” рукнига оид оятларни халтачага солиб, уларни ҳар куни тақорорланг.
3. 2:7 туркумидаги оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмаларга риоя қилинг.

УЧИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. Оятларни ёд олиши:

- a. Учинчи ҳафтага берилган кўрсатмаларни ўқиб чиқинг (14–бет).
Филиппиликларга 2:3–4 ва 1 Бутрус 5:5–6–оятларни ёд олинг.

Page 13

- b. “Масиҳ билан янги ҳаётга қадам ташлаш” ва “Г” рукнига оид оятларни ёддан айтиб бериш учун тайёр бўлиб келинг.
в. 15–бетдаги ёзма ишни бажаринг.

2. *Сокин вақт*: Муқаддас Китобни ўқиши давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.
3. *Муқаддас Китобни ўрганиши*: Биринчи бобнинг 13–22–саволларига жавоб беринг, сўнг ушбу мавзуга қисқача баён ёзинг (57–62–бетлар).

Page 14

УЧИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. Гуруҳларга бўлинган ҳолда, “Камтарлик” мавзусига оид Филиппиликларга 2:3–4 ва 1 Бутрус 5:5–6–оятларини ёддан айтиб беринг. Шунингдек, “Масиҳ билан янги ҳаётга қадам ташлаш” ва Г рукнига доир оятларни тақорорланг.
2. Сокин вақт пайтида “Дастурни ўрганиши кундалиги”га ёзган фикрларингизни гурухдагилар билан ўртоқлашинг.
3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гурухдагиларга тушунтириб беринг.
4. “Шогирд дегани нима?” мавзусидаги 13–22– саволларга берган жавобларингизни ва “Қисқача баён” қисмини муҳокама қилинг (57–62–бетлар).
5. Гуруҳ етакчисининг ишини қисқача баҳоланг.
6. *Тўртинчи дарс учун топшириқлар* бўлимини ўқинг (15–бет).
7. Тўртинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
8. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиши бўйича кўрсатмалар: учинчи ҳафта.

Оятлар ҳақида

2–МАВЗУ: КАМАТАРЛИК

Мағрурлик инсоний табиатимизга ҳос бўлса—да, биз камтар бўлишни ўргана оламиз. Исо шундай деган: “Менинг бўйинтуруғимни тақиб олинглар, Мендан ўрганинглар. Чунки Мен юмшоқ кўнгил ва камтаринман. Шунда сизларнинг жонларингиз ором топади.” (Матто 11:29). Камтарлик шунчаки ташқи кўринишга ҳос нарса эмас, бу қалб фазилатидир. Камтарин одам Худо берган инъом ва қобилиятларини қадрлаб, уларни Худонинг улуғворлиги учун ишлатади. Мағрурлик жанжалга сабаб бўлади, камтарлик эса озодлик келтиради.

Филиппиликларга 2:3–4. Камтарин инсон ҳеч бир ишни худбин ният ёки рақобат туфайли қилмайди. Аксинча, атрофдаги одамларни хурмат этиб нафақат ўзининг, балки ўзгаларнинг ҳам манфаатини кўзлайди.

1 Бутрус 5:5–6. Худо мағурларга қарши чиқади, чунки мағурларлик Худонинг улуғворлигига путур етказади. Худо турли хил вазиятлар орқали мағурларлигимизни синдириши мумкин, бироқ биз ўз хоҳишимиз билан мағурларликдан воз кечишимиз керак. Шунда Худонинг Ўзи керакли вақтда бизни юксалтиради. Худода юксалишнинг йўли ўзимизни паст олишдан бошланади.

Ҳафталик режсангиз

- Филиппиликларга 2:3–4 ва 1 Бутрус 5:5–6–оятларни халтачанинг ташқи чўнтағига солинг. Сиз бу ҳафта давомида шу оятларни ёд оласиз.
- Юҳанно 13:34–35 ва 1 Юҳанно 3:18–оятларини халтачанинг ичига солиб, уларни ҳар куни такрорланг. Сўнг “Г” рукнининг дастлабки иккита оятини, оятлар сақланадиган қутичага солинг.
- “А” рукнининг оятларини ҳамда “Г” рукнининг қолган оятларини халтачада сақлаб, уларни ҳар куни такрорланг.
- Оятларни такрорлар экансиз, уларнинг мавзуси ва манзилларини айтишни унутманг.
- Ҳафтанинг охирига келиб, ёд олган янги оятларингизни тўғри ёдлаганингизга ишонч ҳосил қилиш учун, уларни Муқаддас Китоб билан солиштиринг.
- Ҳафтанинг охирида ёзма ишни бажаринг.
- Кун давомидаги бўш дақиқаларингизни оятларни такрорлашга ва улар борасида фикр юритишга бағишиланг.

Page 15

ЁЗМА ИШ

Бу ёзма ишни бажаришдан олдин 5–босқичнинг, шунингдек, мазкур 6–босқичнинг “Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар” қисмини кўздан кечириб чиқинг. Тўғри жавоблар тест охирида берилган.

- Ҳаётдаги қийинчилик ва васвасаларни биз қандай енгишимиз керак? Тўғри жавобни белгиланг.
 - Тишимизни тишимизга қўйиб, дош беришимиз керак.
 - Худонинг берган кучига таяниб, фаол қаршилик кўрсатишими керак.
- Оятларни самарали тарзда ёд олиш учун учта муҳим қадам бу... (тўғри учта жавобни белгиланг)
 - Кейинчалик сиз ўрганмоқчи бўлган оятларни ёзиш.
 - Ҳар ҳафтада янги оятларни ёд олиш.
 - Ёд олган оятларингизни Муқаддас Китобда белгилаб бориш.
 - Халтачадаги ҳамма оятларни ҳар куни такрорлаш.
 - Ёд олинган оятларни эсдан чиқармаслик учун такрорлаб туриш.
- Оятларни ёд олиш зерикарли вазифага айланиб қолса, қуидагиларни қилиш керак (иккита тўғри жавобни белгиланг):
 - Бир–бир ярим ой давомида оятларни ёд олмаслик керак.
 - Ёд олаётган оятларингиз ҳақида ибодат қилиб, уларнинг мағзини чақиш керак.
 - Ёд олишнинг янги усусларини қўллаш керак.
 - Ёд олинган оятларни сухбатларда ва хатларда қўллаш лозим.
- Оятларни ёд олиш тематик тизимида мавзуларни қайси руқнга оид эканлигини А–Д ҳарфлари билан тўғри белгиланг.

Худонинг таъминотига таянинг
Масих сингари бўлинг
Масих ҳақида Хушхабар айтинг
Янги ҳаёт кечиринг
Масихнинг шогирди бўлинг
- Сизга ёқкан оятга дуч келганингизда қандай йўл тутишингиз керак? (Тўғри жавобни белгиланг).

- _____ а. Ўша заҳотиёқ уни ёд олинг.
_____ б. Оятнинг манзили ва мавзусига ишора қиладиган бир иккита сўзни ёд олиб, уни кейинчалик ёд олиш учун қундалигингида ёзиб қўйинг.
_____ в. Оятнинг манзили ва мавзусини ёзиб қўйинг. Тематик тизимида оид оятларни тўлиқлигича ёд олгандан кейин, бу оятни ҳам ёд олиши режа қилинг.

Тўғри жавоблар:

1–б; 2–б, г, д; 3–б, г; 4 – В, Д, Б, А, Г; 5–в.

ТЎРТИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. *Оятларни ёд олиши:*
 - а. Тўртинчи ҳафтага берилган кўрсатмаларга риоя қилиб, Эфесликларга 5:3 ва 1 Бутрус 2:11–оятларни ёд олинг (16–бет).
 - б. “А” рукнининг “Янги ҳаёт кечиринг” мавзусига оид оятларни ёддан айтиб бериш учун тайёр бўлиб келинг.
2. *Сокин вақт:* Муқаддас Китобни ўқишини давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.
3. *Муқаддас Китобни ўрганиши:* Иккинчи бобнинг 1–12–саволларига жавоб беринг (63–67–бетлар).

Page 16

ТЎРТИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. Гурухларга бўлинган ҳолда, “Поклик” мавзусига оид Эфесликларга 5:3 ва 1 Бутрус 2:11–оятларини ёддан айтиб беринг. Шунингдек, “А” рукнининг “Янги ҳаёт кечиринг” мавзусига оид оятларни такрорланг.
2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг.
3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунириб беринг.
4. Муқаддас Китобни ўрганиш қисмининг иккинчи бобини — “Масъулиятли бошқарувчи?” мавзусидаги 1–12– саволларга берган жавобларингизни муҳокама қилинг (63–67–бетлар).
5. Гурух етакчисининг ишини қисқача баҳоланг.
6. *Бешинчи дарс учун топшириқлар* бўлимини ўқинг (16–бет).
7. Бешинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
8. Дарсни ибодат билан яқунланг.

Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар: тўртинчи ҳафта.

Оятлар ҳақида

3–МАВЗУ: ПОКЛИК

Эфесликларга 5:3. Исо Масихга ишонган одам ҳар қандай ахлоқизлиқдан қочиши керак, шундагина у Худони мамнун қила олади. Зоро, Худонинг азизи Худо учун ажратилгандир. Бундай инсон ўзини тўлиқ Худога бағишлиши даркор.

1 Бутрус 2:11. Нафс эҳтирослари руҳни бўғиб, сўндиради. Шунинг учун биз гуноҳ билан ўйнашмаслигимиз керак. 1 Салоникаларга 5:22–оятда ёзилганидай, “ҳар қандай ёмонлиқдан қочишимиз” шарт.

Ҳафталик режсангиз

1. Бу ҳафта давомида Эфесликларга 5:3 ва 1 Бутрус 2:11–оятларни ёд олинг.
2. Филиппиликларга 2:3–4 ва 1 Бутрус 5:5–6–оятларини халтачанинг ичига солиб, уларни ҳар куни такрорланг. Сўнг “Г” рукнининг навбатдаги иккита оятни қутичага солинг.

3. “А” рукнининг ҳамма оятларини, “Г” рукнининг қолган оятларини ва “Д” рукнининг янги тўртта оятини халтачада саклаб, уларни ҳар куни такрорланг.

БЕШИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. Оятларни ёд олиш:

а. Бешинчи ҳафтага берилган кўрсатмаларга риоя қилинг (17–бет), Левиларга 19:11–оятни ёд олинг.

б. “А” рукнига оид оятларни ёддан айтиб бериш учун тайёр бўлиб келинг.

2. Сокин вақт: Муқаддас Китобни ўқиши давом этиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.

3. Муқаддас Китобни ўрганиши: Иккинчи бобнинг 13–20–саволлариға жавоб беринг, сўнг ўтилган мавзу бўйича “Қисқача баён” ёзинг.

4. Кўшимча мавзулар: 17–19–бетлардаги “Маслаҳат олиш — доноларнинг хислати” мавзуси билан танишиб чиқиб, уни муҳокама қилиш учун тайёрланиб келинг.

Page 17

БЕШИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. Гурухларга бўлинган ҳолда, “Ростгўйлик” мавзусига оид дастлабги оят — Левилар 19:11 ни ва “А” рукнига оид оятларни ёддан айтиб беринг.

2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг.

3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунтириб беринг.

4. Муқаддас Китобни ўрганиш қисмининг иккинчи бобини — “Масъулиятли бошқарувчи?” мавзусидаги 13–20–саволларга берган жавобларингизни ва ёзган “Қисқача баён” ингизни муҳокама қилинг (67–70–бетлар).

5. Гурух етакчисининг ишини қисқача баҳоланг.

6. “Маслаҳат олиш — доноларнинг хислати” мавзусини муҳокама қилинг (17–19–бетлар).

7. Олтинчи дарс учун топшириқлар бўлимини ўқинг (19–бет).

8. Олтинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.

9. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар: бешинчи ҳафта.

Оятлар ҳақида

4–МАВЗУ: РОСТГЎЙЛИК

“Қўлга тушмаган ўғри эмас” ёки “ҳамма шундай қиласи”, дейилган гаплар аслида ноҳақликни оқлаш учун ишлатилади. Бироқ масиҳийлар Худонинг Каломига зид бўлган ноҳақликка асло тоқат қилмасликлари ва бу дунё мезонлариға мослашмасликлари керак.

Левилар 19:11. Мазкур оядда Худо Мусога ростгўйликка оид амрни берган. (Бу оятни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг).

Ҳафталик режсангиз

1. Ушбу ҳафта давомида сиз фақат Левилар 19:11–оятни ёд оласиз.

2. “А” рукнининг ҳамма оятларини қутичага солиб қўйинг, уларнинг ўрнига “Б” рукнига оид оятларни такрорлашни бошланг.

3. Эфесликларга 5:3 ва 1 Бутрус 2:11–оятларни халтачанинг ичига солиб, уларни ҳар куни такрорланг. “Г” рукнининг навбатдаги иккита оятини эса қутичага олиб қўйинг.

4. “Б” рукнининг ҳамма оятларини, “Г” рукнининг қолган олтига оятини ва “Д” рукнининг дастлабки оятларини халтачада сақлаб, уларни ҳар куни тақорланг.

Маслаҳат олмок — доноларнинг хислати

“Мазах қилувчига танбех берма, бўлмаса сендан нафратланади. Донога танбех бер, шунда сени севади. Донога ўргатсанг, янада донороқ бўлади. Солиҳни ўқитсанг, билимини кўпайтиради.”

— Ҳикматлар 9:8–9

Page 18

Сиз 2:7 туркумининг 6–босқичини битиргунингизча руҳан анча улғаясиз. Мазкур дастур давомида Муқаддас Китобни ўрганиш гуруҳини бемалол олиб борадиган бўласиз. Худо билан сокин вақт ҳаётингизнинг ажралмас ва муҳим бир қисмига айланади.

Шунингдек, ҳаётингиз ва хизматингиз учун керакли бўлган бир қатор оятларни ёд олган бўласиз. Нафақат бу дастур, балки шу вақт оралиғида рўй берган воқеа ва ходисалар ҳам сизнинг шаклланишингизга ўз ҳиссасини кўшган бўлади.

Бироқ шайтон нафақат иккиланиб қолган имонлиларни ўз тузоғига илинтириш илинжида юради, балки имонда ўсиб, жадаллаб бораётган имонлиларни ҳам у йиқитмоқчи бўлади. Шайтон сизни йўлдан оздириш учун мағрурликни юбориши мумкин. Шунда сиз тажрибангиз ёки олган билимингизга ишониб қолиб, Муқаддас Рухга эътиборсиз ва итоатиз бўлиб қолишингиз мумкин. Ёки ўзингизга ортиқча баҳо бериб юборганингиздан, имонда суст, хизматда сизчалик самарадор бўлмаган биродарларни танқид қилиб, уларга паст назар билан қарашингиз мумкин.

Шундай пайтда сиз насиҳатга қалбингизни очишингиз керак бўлади. Бошқаларнинг гапига эътиборли, танқид, таклиф ва маслаҳатларига қулоқ тутадиган бўлишингиз шарт.

Одатда биз маслаҳат ва насиҳатларга қулоқ солишини ёмон кўрамиз. Черчель шундай бир гап айтган эди: “Мен ўрганишни яхши кўраман, лекин бирорвлар менга ақл ўргатганни ёқтирмайман”. Маслаҳатга қулоқ тутиш ва бошқалардан хафа бўлмай, уларнинг танқидларидан сабоқ олиш етуклик белгисидир.

Эй азиз биродарларим, шуни эсингизда тутинглар: ҳар бир одам эшитишда чаққон, гапиришда вазмин, ғазаб келганда босиқ бўлсин. Чунки инсоний ғазабингиз Худога манзур бўлган солих ҳаёт кечиришингизга йўл қўймайди.

— Ёкуб 1:19–20

1. “Маслаҳат олмок” сўз бирикмасига изоҳ ёзинг. Бу борада ўз фикрларингизни ёзишингиз ва изоҳли луғатдан фойдаланишингиз мумкин.

2. Муқаддас Китобдан маслаҳатга, насиҳатга қулоқ тутиш мавзусига оид бир нечта оятларни ёзинг. Ҳар бир оятнинг манзили ва асосий мавзусини ёзинг. (Бу вазифани бажариш учун сиз Симфониядан фойдаланиб “ўрганмок”, “кўрсатма”, “насиҳат”, “маслаҳат” сўзларини қидиришингиз мумкин).

page 19

МАСЛАҲАТГА ҚАНЧАЛИК ОЧИҚ ЭКАНЛИГИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ

1. Одатда мен ўз фикрларимни энг яхши фикрлар, деб ўйлайманми?
2. Мен ўзимга тўғри баҳо бериб, хатолар ва камчиликларимни тузатиш устидан ишлайманми?
3. Муҳим бир қарор чиқаришдан олдин, бошқалар билан маслаҳатлашаманми?
4. Муқаддас Китобдан олган билимларим билан чекланиб қолмай, уларни амалда кўллайманми?
5. Мен ҳамма жавобларни биламан, деб ўйлайманми ёки изланаманми?
6. Яқин орада Худо менга бирор масала борасида аниқ жавоб берганмиди? Худонинг ўша айтганини қиляпманми?
7. Танбеҳга мен қулоқ тутаманми? Камчилигимни бартараф қилиш устидаги ишлайпманми?
8. Суҳбатдошимнинг гапларига эътибор бериб қулоқ соламанми?
9. Менга насиҳат беришганда ўзимни олиб қочаманми? Бундай пайтда ўзимни оқлашга тиришаманми?
10. Қийин вазиятда маслаҳатгўй, мададкор инсонни излайманми?

ОЛТИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. Оятларни ёд олиш:

- а. Олтинчи ҳафтага берилган кўрсатмаларга риоя қилинг (20–бет), Ҳаворийлар 24:16–оятни ёд олинг.
б. “Б” рукнининг “Масих ҳақида Хушхабар айтинг” мавзусига оид оятларни ёддан айтиб бериш учун тайёр бўлиб келинг.
2. *Сокин вақт*: Муқаддас Китобни ўқиши давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.
3. *Муқаддас Китобни ўрганиши*: Учинчи бобнинг 1–9–саволларига жавоб беринг (71–74–бетлар).
4. *Кўшиимча мавзулар*: 20–22–бетлардаги “Ибодатлар рўйхатидан самарали фойдаланиш” мавзуси билан танишиб чиқиб, уни муҳокама қилиш учун тайёр бўлиб келинг.

Page 20

ОЛТИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. “Ростгўйлик” мавзусига оид иккинчи оят — Ҳаворийлар 24:16 ни ва “Б” книга оид оятларни ёддан айтиб беринг.
2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг.
3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунириб беринг.
4. Муқаддас Китобни ўрганиш қисмининг учинчи бобини — “Ўзгаларга Масихни танишитиринг” мавзусидаги 1–9– саволларга берган жавобларингизни муҳокама қилинг (71–74–бетлар).
5. Гуруҳ етакчisinинг ишини қисқача баҳоланг.
6. “Ибодатлар рўйхатидан самарали фойдаланиш” мавзусини муҳокама қилинг (20–22–бетлар).
7. *Еттинчи дарс учун топшириқлар* бўлимини ўқинг (22–бет).
8. Еттинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
9. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар: олтинчи ҳафта

Оятлар ҳақида

4–МАВЗУ: РОСТГҮЙЛИК

Ҳаворийлар 24:16. Павлус қийинчиликларга қарамай, ўз виждонини пок сақлашга ҳаракат қылған. Агар биз Худога ва одамларга нисбатан түғри ва виждонан иш тутсак, Павлус сингари виждонимизни пок сақтай оламиз. Виждон амрига бўйсунмаган масиҳийлар ўзларини катта муаммоларга гирифтор этадилар.

Ҳафталик режсангиз

1. Бу хафта давомида сиз Ҳаворийлар 24:16–оятини ёд оласиз. Левилар 19:11–оятни такрорланадиган ояtlар билан бирга халтачага солиб қўйинг.
2. Қуйидаги ояtlарни ҳар куни такрорланг: “Б” рукнининг ҳамма ояtlарини, “Г” рукнининг қолган бешта оятини ва “Д” рукнининг дастлабки еттига оятини.

Ибодат рўйхатидан самарали фойдаланиши

Ўзингизни чегараламанг

Муайян бир режага риоя қилишингиз сизни чегаралаб қўйиши керак эмас. Аксинча, бундай режа сизни тартибга солиб, ишингизни янада самарали қилиши ва сизни кераксиз бош оғриқлардан халос этиши керак.

Биз одатда тартибли бўлмасак–да, тўлиқ Муқаддас Рухга тўлиқ таяниб, қисман бўлса–да ўз кучимиз ва донолигимиз билан иш тутамиз. [Page 21](#). Агар биз Худонинг йўлидан юра туриб, тартиб ва тузилмадан тўғри фойдалансак, ўз ҳаётимиз ва хизматимизни ғоят бойитган бўламиз. Тартиб ибодатга ҳам таалуқли.

Қуйидаги кўрсатмалар ибодат вақтингизни тартибга солишингизга ёрдам қилиб, шу билан бирга сизга эркинлик ҳам беради.

1. Ибодат рўйхатингизни вақти–вақти билан текшириб туринг. Зарур бўлганида керакли ўзгаришлар киритинг.
2. Керакли мұхтожликларни ибодат рўйхатига киритганингиздай, кераксизларини иккиланмай рўйхатдан олиб ташланг.
3. Ибодат рўйхатингиз узун бўлиб кетмасин, қалбингиздаги сўзларни айта олишингиз учун ҳам вақт қоладиган бўлсин. Шунда сиз Муқаддас Рухга кулоқ тутиб, У қалбингизга солган нарсалар учун ибодат қиласиз.
4. Баъзи пайтларда одамлардан: “Қандай мұхтожликларингиз учун ибодат қила оламан?” деб аник сўранг. Уларнинг бу мұхтожликларини ибодат рўйхатингизга қўшиб қўйинг (Биринчи навбатда ҳар куни ибодат қиласиган одамларингиздан хабар олинг).

Рўйхатлар тури

Сиз ўзингиз учун мос рўйхатни танлашингиз мумкин:

1. **Кундалик рўйхат.** Бу — энг оддий рўйхат. Ҳар куни қиласиган ибодатларингизни бир парча қоғозга ёзинг.
2. **Кунларга бўлинган ҳафталик рўйхат.** Бу турдаги рўйхат кенг қўлланиладиган рўйхатлардан бири ҳисобланади. Баъзи нарсалар учун ҳар куни, бошқа нарсалар учун эса ҳафтасига бир марта ибодат қилинса кифоя. Бундай рўйхат тўрт босқичдан иборат бўлади:
 - a. *Ибодат мұхтожликларини гуруҳларга ажратинг.* Биринчи навбатда ҳар куни ибодат қилинадиган мұхтожликларни ёзинг. Бу мұхтожликларни гуруҳларга ажратинг, мисол учун: оила, қариндошлар, жамоат, ишхона, Хушхабар айтиш, руҳий фарзандлар, миссионерлар ва ҳоказо.
 - b. *Ҳар куни нималар учун ибодат қилишингиз кераклигини белгиланг.* Мұхтожликларни гуруҳларга ажраттанингиздан кейин, қайси бирлари учун ҳар куни ибодат қилиш кераклигини белгиланг. Баъзи мұхтожликлар учун сиз ҳар куни, йиллар давомида ибодат қиласиз, бошқалари учун эса бир ёки икки ҳафта етарли бўлади. Бу ҳақда ҳозир ўйламанг, шунчаки ҳар куни нималар учун ибодат қилишингизга эътибор қаратинг.

в. Қолған мұхтожликларни ҳафтанинг маълум кунларига тақсимланғ. Ҳафтанинг ҳар кунига бирор мұхтожликни ёзинг. Ҳар бир кун учун алоҳида рўйхат тузинг. Рўйхатни эслаб қолишига ҳаракат қилинг.

Баъзи мұхтожликлар учун ибодатни сиз маълум бир кунга режалаштиришингиз мүмкін, мисол учун, агар ўша куни сиз ибодат қилмоқчи бўлган одамлар билан учрашадиган бўлсангиз, улар учун қилинадиган ибодатни ҳам ўша кунга белгиланг. Агар сешанба куни сиз Муқаддас Китобни ўрганиш гуруҳини бошқарсангиз, ўша куни эрталаб гурух аъзолари учун ибодат қилсангиз бўлади. Шундай қилсангиз, гурух аъзоларига нисбатан янада эътиборлироқ бўласиз.

Агар сиз бу турдаги рўйхатни тузадиган бўлсангиз, ҳафтанинг ҳар кунига ибодат рўйхатини тузинг. Булардан ташқари кундалик ибодат учун алоҳида бир рўйхат тузинг. Якшанба кунини бўш қолдиринг, бу куни хоҳлаган нарсангиз учун ибодат қилишингиз ёки дам олишингиз мүмкін. Агар якшанба куни ибодат қилмайдиган бўлсангиз, ҳафтанинг қолган кунлари давомида астойдил ибодат қилишингизга тўғри келади.

г. *Ибодат мұхтожликларини ёзинг.* Ибодат рўйхатини тушиб, уни кунларга тақсимлаганингиздан кейин, уни чиройли қилиб тоза вараққа кўчиринг. Чиройли ёзилган ва тартиб билан тузилган рўйхат одамни ибодат қилишга чорлайди.

Page 22

3. **Ҳафталиқ рўйхат.** Ибодат мұхтожликларингизни ҳафтанинг кунларига тақсимлаб ёзинг. Бу турдаги рўйхатнинг таркибига кундалик рўйхат кирмайди. (Имонга янги келган масихийлар учун бир ва уч турдаги рўйхатлар ниҳоятда қўл келади).

Ҳафта кунлари

Ибодат рўйхати

Душанба	Миссионерлар учун ибодат Етукликка эришиш учун ибодат Оилам учун ибодат Ўзим учун ибодат
Сешанба	Худога шукроналар айтиш учун ибодат Ўқишим учун ибодат Сафарим учун ибодат Вақтни самарали ўтказишни ўрганиш учун ибодат Муаммоларни тўғри еча олишим учун ибодат Гувоҳлик бера олишим учун ибодат
Чоршанба ёки Пайшанба	Фидирак суратидан тўғри фойдалана олишим учун ибодат Қиладиган ишларим учун ибодат

	Олам учун ибодат Донолик учун ибодат Ишхонам учун ибодат
Жума	Оилам учун ибодат Кўрқувларимни енга олишим учун ибодат Шогирдларим учун ибодат Дўстларим учун ибодат Самарадорлигим учун ибодат Маблағ учун ибодат
Шанба ёки Якшанба	Бошлиқлар учун ибодат Дунё нажот топиши учун ибодат Мактаб учун ибодат Руҳий ўсиш учун ибодат

Бу каби рўйхатни сиз кундалик ибодатлар рўйхати билан бирга ишлатишингиз мумкин.

ЕТТИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. Оятларни ёд олии:

- а. Еттинчи ҳафтага берилган қўрсатмаларга риоя қилинг (23–бет), Ибронийларга 11:6–оятни ёд олинг.
- б. “Б” рукнига оид оятларни ёдан айтиб бериш учун тайёр бўлиб келинг.
2. *Сокин вақт*: Муқаддас Китобни ўқишни давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.
3. *Муқаддас Китобни ўрганиши*: Учинчи бобнинг 10–18–саволларига жавоб бериб, қисқача баён ёзинг (74–78–бетлар).
4. *Кўшиимча мавзулар*: Ибодат рўйхатини тайёрлаб, уни дарсга олиб келинг. (Дастурга илова қилинган “Ижобат бўлган ибодатлар” варақасидан фойдаланинг).

Page 23

ЕТТИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. “Имон” мавзусига оид биринчи оят — Ибронийларга 11:6 ни ва “Б” рукнига оид оятларни ёдан айтиб беринг.
2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг.
3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунириб беринг.
4. Тузган ибодат рўйхатингизни гуруҳдагилар билан муҳокама қилинг.
5. Муқаддас Китобни ўрганиш қисмининг учинчи бобини — “Ўзгаларга Масихни танишитиринг” мавзусидаги 10–18– саволларга берган жавобларингизни муҳокама қилинг

(74–78–бетлар).

5. Гурӯх етакчисининг ишини қисқача баҳоланг.
6. Саккизинчи дарс учун топшириқлар бўлимини ўқинг (23–бет).
7. Саккизинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
8. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиш бўйича кўрсатмалар: еттинчи ҳафта

Оятлар ҳақида

5–МАВЗУ: ИМОН

Ибронийларга 11:6. Мазкур оятда — ишонмаган одам ҳеч қачон Худони мамнун қила олмаслиги ҳақида ёзилган. Имон шу қадар муҳим бўлса, биз ҳар кунимизни “...кўриш билан эмас, эътиқод билан” яшашимиз керак. (2 Коринфликларга 5:7).

Ҳафталик режсангиз

1. Ушбу ҳафта давомида сиз Ибронийларга 11:6—оятини ёд оласиз.
2. Куйидаги оятларни ҳар куни тақорорланг: “В” рукнининг ҳамма оятларини, “Г” рукнининг қолган тўртта оягини ва “Д” рукнининг дастлабки саккизта оягини.
3. Оятларни ҳар куни тақорорланг. Сиз бу босқич давомида Тематик тизимига оид бўлган барча олтмишта оятни ёддан айтиб беришингиз керак бўлади.

САККИЗИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. Оятларни ёд олиши:

- а. Саккизинчи ҳафтага берилган кўрсатмаларга риоя қилинг (24–бет), Римликларга 4:20–21–оятларни ёд олинг.
 - б. “В” рукнига оид оятларни ёддан айтиб бериш учун тайёр бўлиб келинг.
2. *Сокин вақт:* Муқаддас Китобни ўқишини давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.
3. *Муқаддас Китобни ўрганиши:* Тўртинчи бобнинг 1–9–саволларига жавоб беринг (79–81–бетлар).
4. *Кўшимча мавзулар:* Учинчи босқичнинг 8, 11–17 ва 65–бетларидағи “Муқаддас Китоб борасида мулоҳаза юритиш” мавзусини ўқинг, сўнг бу босқичнинг 24–27–бетларидағи машқларни бажариб, уларни гурухда муҳокама қилинг.

Page 24

САККИЗИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. “Имон” мавзусига оид иккинчи оят — Римликларга 4:20–21–оятларни ва “В” рукнининг “Худонинг таъминотига таянинг” мавзусига оид оятларни ёддан айтиб беринг.
2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг.
3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунириб беринг.
4. 24–27–бетлардаги бажарган машқларингизни муҳокама қилинг.
5. Муқаддас Китобни ўрганиш қисмининг тўртинчи бобини — “Ишни охирига етказинг” мавзусидаги 1–9– саволларга берган жавобларингизни муҳокама қилинг (79–81–бетлар).
6. Гурӯх етакчисининг ишини қисқача баҳоланг.
7. Тўққизинчи дарс учун топшириқлар бўлимини ўқинг (28–бет).
8. Тўққинзинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
9. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиш бўйича қўрсатмалар: саккизинчи ҳафта.

Оятлар ҳақида

5–МАВЗУ: ИМОН

Римликларга 4:20–21. Мазкур оятда Иброҳимнинг имони Худога юксак даражада манзур бўлгани ҳақида ёзилган. Инсоний нуқтаи назаридан имконсиз бир вазиятда Иброҳим Худога ишонди ва шу сабабдан имон отаси деган номга сазовор бўлди. Худонинг кўлидан келмайдиган ҳеч бир нарса йўқлигини Иброҳим исботлади. Биз Худонинг Каломига ишонсанак, Унинг вайдаларига умид боғлаб, ҳаётимизда қилаётган Унинг ишларига қўз тикадиган бўлсанак, имонда янада ўсамиз.

Ҳафталик режсангиз

Одатдагидай оятларни ёд олиб, такрорланг. Римликларга 4:20–21–оятларни ёд олинг. Қўйидаги оятларни ҳар куни такрорланг: “В” рукнининг ҳамма оятларини, “Г” рукнининг қолган учта оятини ва “Д” рукнининг дастлабки тўққизта оятини.

Мулоҳаза юритишни одат қилинг

Одат сўзига шундай изоҳ берилган: “Такрорланиш натижасида ўрганиш бўлиб қолган ҳаракат, қилиқ... Доимий тарзда бажариладиган бундай ҳаракат борган сари осонлик ва маҳорат билан амалга оширилади.”*

Одат ҳаёт тарзига айланади, акс ҳолда у йўқ бўлиб кетади. Масих ҳақида Хушхабар айтиш одат тусига кириши мумкин. Худонинг ҳузурида сокин вақт ўтказишни ҳам одат қилиш мумкин.

Footnote: “Вебстернинг янги Изоҳли Лугати” (Springfield, Massachusetts: G. and C. Merriam Co. нашриёти томонидан чоп этилган, 1979 йил) 509–бет.

Page 25

Дониёр пайғамбар доимо ибодат қиласи эди. Хатарли вазиятда ҳам Дониёр ибодатни канда қилмасди. Дониёр китобининг 6–боб, 10–оятида шундай ёзилган: “Дониёр фармон имзоланганлигини била туриб уйига борди. Болохонасиға чиқиб, ҳар доим қилганидай, кунига уч маҳал тиз чўкиб Худога илтижо қилди, Уни мадҳ этиб улуғлади.”

Учинчи босқичнинг 11–17–бетларини ўқиб чиқинг. Сўнг мулоҳазага доир қўйидаги машқларни бажаринг. Буларга ҳар доим риоя қилсангиз, мулоҳаза қилиш ҳаётингизнинг ажралмас бир қисмига айланади.

1. **Ўзгача қилиб ифодаланг.** Галатияликларга 6:9–10–оятларни ўкинг, сўнг оятларнинг маъносини ўз сўзларингиз билан ёзма равишда ифодаланг.

“Шундай экан, яхшилик қилишдан чарчамайлик. Агар ҳолдан тойиб қолмасак, ўз вақтида бунинг хосилини ўриб оламиз. Демак, ҳали фурсат бор экан, ҳаммага, айниқса Масих хонадонига тегишли бўлганларга яхшилик қиласерайлик.”

(ИВТ янги таржимаси)

“Шундай экан, яхшилик қилишдан безмайлик. Агар бўшашибасак, ўз вақтида бунинг хосилини ўриб оламиз. Фурсатимиз бор экан, ҳаммага, айниқса, ўзимизнинг аҳли мўминга яхшилик қиласерайлик.”

(ИВТ эски таржимаси)

Тўғри иш қилишдан чарчамайлик. Агар дадил бўлиб, чекинмасак, вақт ўтгандан кейин, баракат хосилини ўриб оламиз. Шу сабабдан, қўлимиздан келганича бошқаларга нисбатан меҳрибон бўлайлик. Айниқса имонли биродарларимизга яхшилик қиласерайлик.

(LB таржимаси)

“Ўзгаларга ёрдам беришдан чарчамайлик. Агар бўшашибасангиз, ўз вақтида бунинг мукофотини оласиз. Ҳар қандай имкониятдан фойдаланиб ҳаммага, айниқса Масиҳнинг издошлирига ёрдам беришимиз керак.”

(CEV таржимаси)

page 26

2. *Муқаддас Китобдан ўқилган парча ёки ояларга саволлар тузинг.* Юҳанно 13:34–35—ояларни ўқинг, сўнг ҳаёлингизга келган саволларни ёзинг.

“Сизларга янги амр беряпман: бир–бирингизни севинглар. Мен сизларни қандай севган бўлсам, сизлар ҳам бир–бирингизни шундай севинглар. Агар бир–бирингизни севсангиз, сизлар Менинг шогирдларим эканингизни ҳамма шундан билиб олади.”

(ИВТ янги таржимаси)

“Сизларга янги буйруқ беряпман: бир–бирингизни севинглар. Мен сизларни қандай севган бўлсам, сизлар ҳам бир–бирингизни шундай севинглар. Агар орангизда мухаббат ҳукмрон бўлса, сизлар Менинг шогирдларим эканингизни ҳамма шундан билиб олади.”

(ИВТ эски таржимаси)

“Мана энди сизларга янги буйруқ беряпман: бир–бирингизни яхши кўринглар. Мен сизларни яхши кўрганим каби, сизлар ҳам бир–бирингизни яхши кўринглар. Бир–бирингизни яхши кўрсангизлар, сизлар Менинг шогирдларим эканингизни барча одамлар билиб олади.”

(РН таржимаси)

3. *Оялар ҳақида ибодат қилинг.* Матто 28:18–20—ояларни ўқинг, сўнг бу оялар борасида ибодат қилинг. Ҳаёлингизга келган фикрларни қўйида ёзинг.

page 27

4. Парчадаги баъзи сўзлар ёки сўз бирималарига урғу беринг. Филиппиликларга 2:3—4—оятларни ўқинг, сўнг баъзи сўзларга урғу бериб, хаёлингизга келган фикрларни қўйига ёзинг:

5. Мазмун жиҳатдан мос оятларни топинг. Ишаे 26:3–оатни ўқинг (бу оятни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг). Сўнг мазмун жиҳатдан мос оятларни қуида ёзинг:

Оятнинг манзили: _____ Оятнинг мазмуни: _____

Оятнинг манзили: _____ Оятнинг мазмуни: _____

6. Амалда құлланғ. 1 Коринфликларга 15:58-оятни ўқинг. Ҳаётингиздаги ҳозирги вазиятда бу оята кандай амал кипишиңгиз мүмкін?

page 28

ТҮҚҚИЗИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИКЛАР

1. Ояттарни ёд олиш:

а. Тўққизинч ҳафтага берилган кўрсатмаларга риоя қилинг (29-бет), Галатияликларга 6:9–10–оятларни ёд олинг.

6. “В” рукнига оид оялтарни ёддан айтиб бериш учун тайёр бўлиб келинг.

в. Олтинчи босқиични муваффақиятли тамомлашингиз учун, “Тематик тизими”га оид барча олтмишта оятни сиз ёдан, манзили ва мавзуси билан бирга айтиб бера оладиган бўлишингиз керак. Кимдир бу жараённи тўлиқ назорат қилиб туриши керак бўлади. Бунинг учун 30–бетдаги талабларни ўкинг. Сиз бу топшириқни дарсдан ташқари бўлган пайтда бажаришингиз дозим.

2. Сокин вақт: Муқаддас Китобни ўқиши давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.

3. Мұқаддас Китобни үрганиши: Түртінчи бобнинг 10–19–саволларига жавоб беріб, қисқача баён ёзинг (81–84–бетлар).

Page 29

ТҮҚҚИЗИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. “Хайрли ишлар” мавзусига оид дастлабки оятлар – Галатияликларга 6:9-10–оятларни ва “В” рукнинг ҳамма оятларини ёддан айтиб беринг.
2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гурухдагилар билан ўртоқлашинг.
3. Ўтган хафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гурухдагиларга тушунтириб беринг.
4. Муқаддас Китобни ўрганиш қисмининг тўртинчи бобини — “Ишни охирига етказинг” мавзусидаги 10–19– саволларга берган жавобларингизни муҳокама қилинг (81–84–бетлар).
5. Гуруҳ етакчисининг ишини қисқача баҳоланг.
6. Ўнинчи дарс учун топшириқлар бўлимими ўқинг (30–бет).
7. Ўнинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.
8. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиши бўйича кўрсатмалар: тўққизинчи ҳафта.

Оятлар ҳақида

6–МАВЗУ: ХАЙРЛИ ИШЛАР

Павлус Эфесликларга 2:8–9–оятларда ҳеч ким савоб ишлар туфайли кутула олмаслиги ҳақида ёзган. Бироқ кейинги оятларда савобли ишларнинг муҳимлиги ҳақида шундай деган: “Ахир биз Худонинг ижодимиз. Худо бизни хайрли ишлар қилишимиз учун Исо Масих орқали яратди, бу ишларни биз учун азалданоқ тайёрлаб қўйган эди.” Биз фақат имон орқали нажот топамиз, бироқ имон ҳеч қачон ёлғиз бўлмайди. Исо Масихга бўлган самимий имон хайрли ишларни ҳосил қиласди.

Галатияликларга 6:9–10. Биз фурсатни кўлдан бой бермай, ҳар вақтда яхшилик қилишимиз керак. Айниқса имонли биродарларга яхшилик қилишдан чарчамайлик.

Ҳафталик режсангиз

1. Мазкур босқичнинг охирги оятлари — Галатияликларга 6:9–10 ва Матто 5:16–оятларни халтачанинг ташқи чўнтағига солиб қўйинг. Бу ҳафта давомида сиз Галатияликларга 6:9–10 ни ёд оласиз.
2. “Г” рукнининг ҳамма оятларини ва “Д” рукнининг ёд олинган ўнта оятни халтачага солиб, уларни ҳар куни тақрорланг.
3. Шу ҳафта уч кун давомида “А”, “Б” ва “В” рукнларининг ҳамма оятларини тақрорланг (бир кунда битта рукнга оид оятларни қайтаринг).

“Ахир биз Худонинг ижодимиз. Худо бизни хайрли ишлар қилишимиз учун Исо Масих орқали яратди, бу ишларни биз учун азалданоқ тайёрлаб қўйган эди.”

— Эфесликларга 2:10

Page 30

ТЕМАТИК ТИЗИМИНИНГ олтмишта оятини тақрорлашнинг усули

1. Алоҳида бир варакқа Тематик тизимининг схемасини чизинг, сўнг бешта босқичнинг номини, ҳар бир босқичнинг олтита мавзусини ва ҳар бир мавзуга оид иккита оятнинг манзилларини ёзинг.
2. Схемадан фойдаланган ҳолда, оятларни кетма–кетлиқда ёддан айтиб беринг.
3. Бу топшириқни бажарганингизда, кимдир сизни назорат қилиб, оятларни тўғри айтиб бераётганингизни текшириб турсин. Бунинг учун у оятлар ёзилган варакалардан фойдаланиши мумкин.

4. Сиз бу топширикни бир ўтиришда бажаришингиз шарт. Агар оятларни яхши ёд олган бўлсангиз, бу топширикни бажаришга тахминан ўттиз дақиқа вақт кетади.

5. Топширикни бажаришдан олдин ибодат қилинг.

ЎНИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. *Оятларни ёд олиши:*

а. Ўнинчи ҳафтага берилган кўрсатмаларга риоя қилинг (31–бет), Матто 5:16–оятни ёд олинг.

б. “Тематик тизими”га оид барча олтмишта оятни сиз ёддан, манзили ва мавзуси билан бирга айтиб бера оладиган бўлишингиз керак.

2. *Сокин вақт:* Муқаддас Китобни ўқишини давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.

3. *Муқаддас Китобни ўрганиши:* Бу қисмда сизга топшириқ берилмайди.

4. Кўшимча мавзулар: “Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши” мавзусини ўзлаштиринг (32–33–бетлар), “Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши гуруҳини олиб борииш: бешта босқич” ни ўрганинг (33–42–бетлар).

Page 31

ЎНИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. “Хайрли ишлар” мавзусига оид иккинчи оят – Матто 5:16 ни ёддан айтиб беринг.

2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг.

3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунтириб беринг.

4. “Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши” мавзусини муҳокама қилинг (32–33–бетлар).

5. “Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши гуруҳини олиб борииш: бешта босқич” мавзусини муҳокама қилинг (33–42–бетлар).

6. “Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши” учун тавсия этилган қўлланмалар (42–45–бетлар) ва дарс режалари (46–бет) билан танишиб чиқинг.

7. Ўн биринчи дарс учун топшириқлар бўлимини ўқинг (46–бет).

8. Ўн биринчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.

9. Дарсни ибодат билан якунланг.

Оятларни ёд олиши бўйича кўрсатмалар: ўнинчи ҳафта.

Ва ниҳоят, биз “Тематик тизимининг” охириг оятига етиб келдик. Бутун дастурни — бошидан охиригача ўтганингиз билан сизни табриклаймиз! Масихда ўсишингизга ушбу оятлар сизга қанчалар ёрдам берганини доимо ёдингизда туting.

Оятлар ҳақида

6–МАВЗУ: ХАЙРЛИ ИШЛАР

Матто 5:16. Исонинг айтишича, бизнинг эзгу ишларимиз гўё зулматда порлаган нурга ўхшар экан. Ҳаворий Ёқуб эса ўз мактубининг 2–боб, 17–оятида шундай деган: “Шунга ўхшаб қуруқ имоннинг ўзи амалсиз ўлиқдир”, бошқача қилиб айтганда “хайрли ишларимиз имонимиз белгисидир”.

Ҳафталик режсангиз

1. Матто 5:16 ни ёд олинг.

2. “Тематик тизими”нинг ҳамма олтмишта оятини бир йўла айта оладиган бўлинг.

3. Бу дастур якунига етганидан кейин ёд олинадиган оятларни ўзингиз учун танланг.

Ўғлим, сўзларимни асрар, амрларимни дилингда сақла.

Амрларимни сақлаб яша, таълимотимни кўз қорачиғингдек асрар.

Уларни бармоғингга боғла, юрагинг қаърига ёзиб қўй.

— Ҳикматлар 7:1–3

page 32

Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши

Биринчи қисм — Кириш

(Сиз бу қисмни дарсда гурух етакчиси билан бирга бажарасиз)

А. Муваффақиятга эришиш учун сиз тўлиқ Худога таянишингиз керак.

Оятнинг манзили: _____ Оятнинг мазмуни: _____

Б. Касбимиз ва қиласиган ишимиз қандай бўлишидан қатъий назар, ҳаммамиз Хушхабарни аниқ ва лўнда етказа олишимиз керак.

В. Гурухдаги одамларга Муқаддас Китобни нима деб тақдим қиласиз? Мисоллар келтиринг.

Иккинчи қисм: *Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши гуруҳини олиб бориши: бешта босқич (қисқача баён)*

1–босқич: Танишув.

Сиз имонсизлар билан танишишингиз, улар билан дўстона муносабатда бўлишингиз шарт. Уларга бўлган муносабатингиз Хушхабар етказишишингизда асосий омил ҳисобланади.

Муваффақият ҳам тўлиқ шунга боғлиқ.

2–босқич: Таклиф.

Имонсиз танишларни Муқаддас Китобни тадқиқ қилиш гуруҳига таклиф қилиш қўп масиҳийлар учун энг қийин вазифа бўлиб туюлади. **Page 33.**

Бироқ одамларни таклиф қилганингизда, уларни қизиқтира оладиган бўлинг, шундагина сиз ўзингизни дадилроқ хис этадиган бўласиз.

3–босқич: Гуруҳдагиларни дарс жараёни билан танишитиринг.

Дарс жараёни қандай ўтишини ва иштирокчилардан нима талаб қилинишини гуруҳдагилар билишлари керак. Шунда улар дарсда фаол қатнашадиган бўладилар.

4–босқич: Мунозара ва мулоҳаза вақти

Ўқилган оятлар борасида мулоҳаза ва мунозаралар қилинганда, гурух етакчиси баҳсни тўғри олиб бориши лозим. Бунинг учун у текширилган усуллардан фойдаланиши зарур.

Шунингдек, Муқаддас Рухнинг бошқарувига сезгир бўлиб, Илоҳий Рух иштирокчиларнинг

юрагида Ўз ишини бажаришига ишониш даркор. Гурух етакчиси бу вазифасини юксак масъулият билан бажариши шарт.

5–босқич: Жиддий сұхбат

Имонсизларга Исо Масихни қабул қилиш имкониятини тавсия этиш лозим. Бундай қарорға уларнинг ўzlари келишини кутиб ўтируманг. Юмшоқлик ва қатыяят билан уларға Масихни Нажоткор сифатида қабул қилишларини таклиф этинг. Бундай қарор уларнинг ҳаётларига қандай таъсир қилишини уларға тушунтириңг, улар нималардан воз кечишилари ва қандай баракатларга эга бўлишларини айтинг.

УЧИНЧИ ҚИСМ: АСОСИЙ ТАМОЙИЛЛАР

1. Гурухдагиларга тушунтириңг, ҳаммаларингиз биргаликда ўрганяпсизлар, гурух етакчисининг бошқа иштирокчилардан афзал томони йўқ.
2. Содда, ҳаммага нисбатан мулойим ва хушмуомала бўлинг.
3. Гурухда очиқ ва самимий муҳит яратинг. Иштирокчилар ўз фикрларини, қандай бўлишидан қатъий назар, тортинмай айта оладиган бўлсинлар.
4. Ҳар бир одамни, у қандай бўлса шундайлигича қабул қиласидиган ва уни қадрлайдиган бўлинг.
5. Гурухни бошқарганингизда ҳеч кимни ранжитманг. Гурухдагилар сиздан етакчиликни кутади, шунинг учун муносиб етакчи бўлинг. Бошқариш учун қаттиққўл золим бўлиш шарт эмас.
6. Гурухдагилар учун ўрганиш муддатини аниқ белгиланади.

Муқаддас Китобни тадқиқ қилиши гурухини олиб бориши: бешига босқич

Биринчи босқич: ТАНИШУВ

1. Сиз тез тил топишиб кетадиган одамлар билан яқинлашинг.
2. Бир хил қизиқишиларга эга бўлган одамларни топинг.
3. Одамлар сизни “тақводор” деб билганларидан кейин, имонингиз ҳақида саволлар беришлари аниқ. **Page 34**. Бундай пайтда сиз уларни қизиқтириш учун бор–йўғи баъзи бир руҳий нарсаларни айтинг, батафсил сұхбатни эса кейинроққа қолдириңг.
4. Уларни ўзгартиришга уринманг. Уларнинг одати ва ҳаёт тарзини ўзгартириш сизнинг вазифангиз эмас. Улар биринчи навбатда Хушхабарни тушунишлари керак.
5. Одамларни Муқаддас Китобни ўрганиш гурухига таклиф қилганингизда уларни қўйидагича қизиқтиришингиз мумкин:
 - а. Бундай машғулот оилангизни мустаҳкам қилишга ёрдам беради.
 - б. Сиз “динга берилиб кетган ваҳоббий” эмассиз, оддий бир одамсиз.
 - в. Масиҳийлик амалий жиҳатдан ниҳоятда фойдали.
 - г. Муқаддас Китоб ҳозирги муаммоларга жавоб берадиган ягона манбадир.
 - д. Гурух машғулотларига қатнашсангиз, Худонинг Кимлигини билиб оласиз.
 - е. Кундалик ҳаётимизда ўзимизни қандай тутишимиз кераклигини бизга Муқаддас Китоб ўргатади.
6. Одамларни гурух машғулотларига келишга мажбурламанг, ундан кўра, уларнинг ҳаёти билан сидқидилдан қизиқинг.
7. Одамлар билан сұхбатингиз турлича тарзда ўтиши мумкин. Бу сұхбатдошингиз билан бўлган муносабатингизга боғлиқ.
 - а. Сұхбатдошингизнинг фикрларини, дарду аламларини тингланг.
 - б. Сұхбатдошингизнинг фикрларини, дарду аламларини тинглаб, уларни муҳокама қилинг.
 - в. Сұхбатдошингизнинг фикрларини, дарду аламларини тинглаб, уларни муҳокама қилганингизда, Муқаддас Китобдан мисоллар келтириңг.
 - г. Сұхбатнинг биринчи яримида сұхбатдошингизнинг дарду аламларини эшитинг, иккинчи ярми давомида эса Муқаддас Китобдан олинган ўгит ва насиҳатларни беринг.

д. Сұхбатингизнинг асосий қисмини Мұқаддас Китобга қаратынг.

Иккінчи босқич: ТАКЛИФ

Танишларингизни Мұқаддас Китобни ўрганиш гурухига таклиф қилишингиз учун жасорат талаб этилади. Қыйидаги күрсатмалар бу вазифаны бажаришда сизге ёрдам беріши мүмкін:

1. Гурухни ташкил қылғанингизда бир–бирига мос одамларни йиғинг. Бир гурухда учта ёки түрттә жуфтлик, ёхуд олтита ёки сакқизда бўйдоқ одам бўлса мақсадга мувофиқ бўлади.
2. Янги имонга келган масиҳийларнинг дўстлари ҳам бундай гурухда иштирок этсалар янада яхшироқ бўлади.
3. Танишларингизни гурухга таклиф қилишдан олдин, ўч–тўрт кун давомида бунинг учун ибодат қилинг.
4. Жуфтликни таклиф қылғанингизда ҳам эр, ҳам хотин иштирок этишлари шарт.
5. Шундай таклифни киритиш учун тўғри вақт танланг. Мисол учун, танишингиз билан яхши вақт ўтказганингиздан кейин ёки бирга мириқиб кулғанингиздан кейин уни гурухга таклиф қилишингиз мүмкін.
6. Уларни фақат олтита дарсга таклиф қилишингизни айтинг. Гурух белгиланган пайтда тугашини ваъда қилинг, улар ҳам ўз вақтида дарсга келишларини айтишсин.
7. Таклиф киритганингизда уларнинг “ҳа” ёки “йўқ”, деб жавоб беришларини кутманг, улар бу ҳақда обдон ўйлашсин, буни ўзаро мухокама қилишсин. Жавобини бир–икки кундан кейин беришсин. **Page 35.** Уларнинг жавобини кутар экансиз, улар учун ибодат қилиб, одатдагидай муносабатда бўлинг.
8. Дарс бир соат давом этишини, сўнг эса биргаликда чой ичишингизни айтинг.
9. Одамларга таклиф берганингизда дарсда қайси дастурдан фойдаланишингизни ва қайси мавзуларни ўтишингизни уларга кўрсатинг. Улар дарс қандай ўтишини тасаввур қила олсинлар. Дарсга Мұқаддас Китобни олиб келишни унутмасинлар.
10. Дарсга бошқа одамлар ҳам қатнашишини уларга айтинг. Шунда улар ўзларини ноқулай сезмайдилар. Тўғри, бир ёки икки одам билан ҳам жуда яхши дарс ўтиш мумкин, лекин гурух каттароқ бўлса, иштирокчиларнинг дарсга қизиқиши янада ошади.
11. Дарсларни ҳар хил жойда ўтказсангиз ҳам яхши. Шунда тайёргарлик ишларини ва дастурхон харажатларини мезбон кўтаради.
12. Биринчи дарсни қизиқиши суст бўлган одамнинг уйида ўтказинг, акс ҳолда бу одам дарсга келмаслиги мумкин. Дарсни ёш болалар бор уйда ўтказишингиз ҳам мумкин, шунда энагани ёлламаса ҳам бўлади. Лекин дарсни болалар ухлайдиган пайтга мўлжаллашингиз керак. Агар болалар дарсхонага ҳадеб кириб, чиқаверишса дарсга халақит беришади.
13. Гурух имонсизлардан ташкил бўлиши керак, имонлилардан фақат битта ёки иккита одам дарсга қатнашиши мумкин. Баҳс пайтида масиҳийлар қўп гапирмай, имонсизларнинг фикр билдиришларига кўпроқ имконият беришлари керак. Уларнинг гаплари ёки саволларига истехзо ёки ҳайрат билан ёндашмасликлари керак.

Учинчи босқич: ГУРУҲДАГИЛАРНИ ДАРС ЖАРАЁНИ БИЛАН ТАНИШТИРИНГ

1. Биринчи дарс давомида сиз гурухдагиларни дарс жараёни билан таништиришингиз керак. Шу орқали уларда қизиқиш ва дарсларга қатнашишга хоҳиши уйғотишингиз лозим.
2. Баъзи қатнашувчилар дарсга сиз танимаган дўстларини олиб келишлари мумкин. Улар билан танишиб, исмларини билиб олинг.
3. Дарсхона ёруғ, шинам ва ҳавоси тоза бўлсин. Иложи бўлса, стулларни дойра шаклида жойлаштиринг, норасмий мухит яратинг. *Биринчи дарснинг мақсади — гуруҳдагиларни бир–бира билан таништириб, уларда яхши кайфият ва дарсларга қизиқиши уйғотиш.*
4. Дарс роппа–роса бир соат давом этсин. Дарс чўзилиб кетса, қатнашувчилар дарсга қатнашиши хоҳламай қолишлари мумкин.
5. Дарснинг бошида ҳар бир иштирокчи ўзини таништириб, исми–шарфини, қаерда ўсиб улғайганини ва қандай иш билан шуғулланишини айтсин. Гурухда ҳамма ўзини бемалол тутиб, тортинмай саволлар бера оладиган бўлсин. Етакчи сифатида сиз ўзингизни биринчи бўлиб таништиринг, шунда бошқалар ҳам ўзларини қандай таништириш кераклигини ўрганадилар.

6. Муқаддас Китобдан қандай фойдаланиш ва зарур оятларни қандай топиш кераклигини гурухдагиларга ўргатинг. Доимо ёнингизда ортиқча Муқаддас Китоб ҳам бўлсин, токи китоби йўқ ёки китобини олиб келмаганларга биттадан китоб бера оладиган бўлинг. [Page 36](#)
Муқаддас Китобнинг мундарижаси қаерда берилганини, Эски ва Янги Аҳд китоблари қай тарзда жойлашганини тушунтириш.
7. Одатда, оятларнинг манзили қай усулда ёзилишини ва уларни Муқаддас Китобдан қандай топиш кераклигини гурухдагиларга ўргатинг. Дастуримизнинг биринчи саволи айнан шунга қаратилган. Дастур нусҳаларини иштирокчиларга тарқатиб, биринчи саволни биргаликда муҳокама қилинг.
8. Иштирокчиларга уй вазифани қандай бажариш кераклигини тушунтириш, уларга қуидагича кўрсатмалар беринг:

а. “Тушумаган саволларингизга жавоб ёзманг, бундай саволларни дарсда биргаликда муҳокама қиласиз.”

б. “Ҳар бир одам уй вазифасини ўзи бажарсин. Эр–хотинлар жавобларини битта вараққа эмас, балки бошқа–бошқа варақларга алоҳида ёзсинлар. Шунда гуруҳнинг ҳар бир иштирокчиси ўзи бажарган машқларидан кўп нарса ўрганади.

в. “Биз ҳаммамиз биргаликда ўрганяпмиз. Шунинг учун аҳмоқона саволлар ёки мулоҳазалар бўлиши мумкин эмас.”

г. “Гуруҳимизда қуидаги ҳақиқатни тан оламиш: 1) Худо бор; 2) муҳокамаларимизда тўлиғича Муқаддас Китобга асосланамиш.”

д. “Иложи борича биронта дарсни қолдирманг. Фақатгина саноқли дарс ўтамиш, шу сабабдан муҳокамани аъло даражада ўтказиб, кўпроқ нарсани ўргана олишимиз учун ҳаммамиз дарсларга фаол қатнашишимиз шарт.”

9. Юқоридаги кўрсатмаларни бериб бўлганингиздан кейин, дастурнинг “Кириш” қисмидаги олтида саволни кўриб чиқишингиз мумкин. Агар вақтингиз ортса, кейинги саволларга ҳам ўтсангиз бўлади. Саволларга жавоб бериш учун, келтирилган оятларни Муқаддас Китобдан топиб ўқинг. Иштирокчилар саволга қандай жавоб бериш кераклиги ҳақида ўйлаганларидан сўнг, савол тагидаги бўш жойга жавобларини ёзишсин. Олтида саволнинг ҳаммасига жавоблар ёзилганидан кейин, берилган жавобларни муҳокама қилишга ўтинг.

10. Агар сизда апологетикага мансуб матнлар бўлса, улардан фойдаланиб, дарс давомида масиҳийликнинг келиб чиқиши ва ҳаққонийлиги ҳақида қисқача ахборот беришингиз мумкин.

11. Дарс давомида дўстона муҳитни сақланг. Дарсдан кейин иштирокчиларни дастурхонга таклиф қилиб, биргаликда чой ичинг. Чой пайтида Муқаддас Китоб ҳақида эмас, балки иштирокчиларнинг ҳаёти ва уларнинг қизиқишлиари ҳақида сухбатлашинг. Одамлар кетаётганларида, уларнинг келишидан ниҳоятда хурсанд ва мамнун бўлганингизни айтиб, ўз миннатдорчилигингизни билдириш. Кейинги дарс ўтказиладиган жой ва вақтни ҳаммага эслатиб қўйинг.

Тўртинчи босқич: МУНОЗАРА ВА МУҲОКАМА ВАҚТИ

1. Биринчи дарс давомида иштирокчиларни дарс жараёни билан таништирганингиздан сўнг, кейинги бешта дарсда сиз уларга Хушхабар асосларини ўргатасиз.
2. Эсингизда бўлсин, уйдаги муҳит имонсизлар учун қулайроқ, чунки жамоатда улар ўзларини ноқулай сезадилар.
3. Ҳар бир дарсни салом–алик ва ҳол–аҳволни сўрашдан бошланг, шу орқали бир–бирингиз билан яқинроқ танишинг. Дарс бошлангунга қадар, паст қилиб ёқимли мусиқани қўйишингиз мумкин. Келганларнинг кайфиятини кўтаринг, улар бир жиддий учрашувга келгандай тажанг бўлмасинлар. Саломлашиш пайтига 15 дақиқа ажратинг.
4. Агар дарсни эр–хотин олиб борадиган бўлса, эр хонанинг бир томонида, аёл эса хонанинг бошқа томонида ўтирасин. Одатда дарс пайтида ҳамманинг эътибори дарс олиб бораётган эркакда бўлади. Шу пайтда аёл иштирокчиларнинг руҳий ҳолатини кузатиши мумкин. Дарсдан сўнг эса эрига дарсни баҳолашга ёрдам бериши мумкин. (Агар иштирокчилар учун, эр–хотиннинг алоҳида ўтириши ғалати туюлса, улар биргаликда ўтиришлари мумкин).

5. Гурух етакчиси иштирокчиларнинг ўй вазифаларини қай тарзда бажарганини текшириши керак. Гуруҳдагилар қай даражада дарсга тайёр бўлиб келганини билиш ниҳоятда муҳим. Агар зарур бўлса, гуруҳдагиларга Муқаддас Китобларни ва дастурнинг нусҳаларини тарқатинг.

6. Сўнг гурух етакчиси муҳокамани бошлайди.

а. Иштирокчилар учун нотаниш бўлган сўзларни изоҳлашга ва маъносини тушунтиришга тайёр бўлинг.

б. Гуруҳдагиларга яна бир бор эслатинг, улар савол беришдан ёки ўз фикрини билдиришдан торгинмасинлар. Чунки аҳмоқона савол ёки фикрнинг ўзи йўқ.

в. Агар иштирокчилар тайёрланмай келган бўлсалар, қуидагича йўл туting:

1) Ҳар бир саволга биргаликда жавоб бериб, уни муҳокама қилинг.

2) Иштирокчилар ўтилаётган мавзуга берилган ҳамма саволларга жавоб беришсин, сўнг ўша мавзуни биргаликда муҳокама қилинг.

3) Фақатгина айрим саволларга биргаликда жавоб беринг, қолган саволларга иштирокчиларнинг ўзлари уйларида жавоб беришсин. 42–бетдаги мавзу билан танишганингизда, қуидаги саволлардан фойдаланишингиз мумкин:

а) “Исо Масихнинг туғилиши”. 1,2,3,7,9,11,15,16–саволлар.

б) “Исо Масих ким?” 2,4,7,8,10,13,14,17,18– саволлар.

в) “Исонинг қилган ишлари”. 1,3,4,5,,6,7,10,12,16,17 ва 20–саволлар.

г) “Исо Масихдаги абадий ҳаёт”. 1,3,7,9,11,12,14,18,19 ва 20–саволлар.

4) Гуруҳдагилар маълум бир парчадаги саволларга жавоб ёзишсин, сўнг уларни биргаликда муҳокама қилинг.

5) Ҳар бир иштирокчига биттадан савол беринг. Ҳамма ўз саволи устида ишласин. Сўнг ҳар бир саволга берилган жавобни биргаликда муҳокама қилинг.

г) Агар иштирокчилар уй вазифаларини бажариб келган бўлсалар, берилган жавобларни муҳокама қилинг.

1) Баъзи саволларга хоҳлаган одам жавоб бериши мумкин. Бошқа саволларга эса кимлар жавоб беришини ўзингиз айтинг. **Page 38**

2) Дарсда қўлланиладиган “маънони тушуниш учун саволлар”ни тайёрлаб келинг.

3) Вазифани яхши бажарган иштирокчиларни мақтанг.

4) Дарсда шундай муҳит яратингки, ҳар бир иштирокчи тушунмаган нарсасини очик айтиб, саволлар бера олсин, норозилигини билдирсин.

Дўстона, очик муҳит яратиш учун қуидагиларга риоя қилинг:

- Берилган саволларни рад этманг
- Хатоларингизни ва тушунмаган жойларингизни очик тан олинг.
- Дарсда айтилган гаплардан хафа бўлманг.
- Гуруҳдагиларнинг иштирокидан миннатдор бўлинг.
- Айтган гапларингиз ва ҳаракатларингиз юмшоқ бўлсин.
- Бошингиздан ўтган қийинчилик ва қилган хатоларингизни мисол тариқасида келтиринг.
- Иштирокчиларнинг қобилияти ва иқтидори учун мақтанг (агар одам ўз кучли томонларини билиб, улар билан фаҳрланса, камчиликларини ҳам яширмайди).
- Иштирокчининг билдирган фикрини тўлиқ англамаган бўлсангиз, уни аниқлаштириш учун саволлар беринг.
- Табассум қилинг.
- Сиз ҳар бир саволга жавоб бера олишингиз шарт эмас. Бошқалар ҳам саволларга жавоб беришлари учун имкон яратинг.
- Гуруҳдагилар самимият билан қалбларини оча олишлари учун ибодат қилинг.

5) Дарснинг мақсади — иштирокчиларнинг имонга келиши эмас, балки ўтилаётган мавзу аниқ ва тўғри тушунтирилган бўлиши керак. Гуруҳдагилар

Муқаддас Китобда бу мавзу ҳақида нималар айтилганини тўғри англаб олишлари даркор.

Тўртинчи босқич: ЖИДДИЙ СУҲБАТ

Агар сиз дарслар давомида ёқимли, дўстона муҳит яратган бўлсангиз, гуруҳ иштирокчилари билан дўстлашиб, яқин муносабат ўрната олган бўлсангиз, уларга Исо Масихни Нажоткор сифатида қабул қилишни таклиф этишингиз сизга қийин бўлмайди. Бундай таклиф ўзидан—ўзи, табиий ҳолда келиб чиқади.

Масихийларнинг аксарият қисми имонсизларга: “Масихни Нажоткор сифатида қабул қил”, деб айтишдан чўчийдилар. Агар сиз шундай масиҳийлардан бўлсангиз ранжиманг.

Сиз бундай таклифни охирги дарсда беришингиз мумкин ёки ҳар бир иштирокчи билан алоҳида учрашган пайтда айтсангиз бўлади. Агар гуруҳдаги ҳамма иштирокчилар Масихни қабул қилишга тайёр бўлсалар, бундай таклифни дарсда берганингиз маъқул. Борди—ю, гуруҳдаги баъзи одамлар Масихни қабул қилишга тайёр бўлмаса, таклифни бошка пайтда, Масихни қабул қилишга тайёр бўлган одамлар билан юзма—юз учрашганингизда беришингиз керак.

Сиз охирги дарсга кетаётганингизда таклиф бериш—бермасликни билмасангиз, дарс давомида гуруҳдагиларга шундай саволлар билан мурожаат қилинг:

- “Дарсга муносабатингиз қандай?”
- “Сиз учун дарслар қизиқарли бўлдими?”
- “Сизга фойдали бўлдими?”
- “Дарслар ҳақидаги таасуротингиз қандай?”

page 39

Гуруҳ иштирокчилари ўз хис—туйғуларини очиқ ифодалай оладиган бўлишсин. Уларнинг руҳий ҳолатини тушунишингизга бу ёрдам беради. Гуруҳингиздаги бир ёки икки киши Хушхабарнинг моҳиятини асло тушунмаган бўлиши, яна бошқалар эса Масихнинг Нажоткор эканлигини аллақачон тан олган бўлиши мумкин.

Гуруҳдаги сұҳбат

Агар сиз бутун гурухга: “Масихни қабул қилинглар”, деб таклиф берадиган бўлсангиз шундай деб айтишингиз мумкин:

— Ўз фикрларингизни билдирганингиз учун катта раҳмат. Ўтган дарсларимиз зое кетмабди. Хотиним ва мен сизлар билан бирга вакт ўтказганимиздан ниҳоятда хурсандмиз.

Дарсимиз ҳам ўз ниҳоясига етиб қолди. Дарсни якунлашдан аввал биргаликда ибодат қиласиз. Шундай бир вазиятни тасаввур қилинг, бир одам сизга “Мен Масихни қабул қилмоқчиман, яъни ҳақиқий масихий бўлмоқчиман” деб айтса, сиз ўша одамга қандай ёрдам бера оласиз? Келинглар, ҳозир биргаликда ибодат қилиб Масихни қалбимизга қандай таклиф қилишимиз кераклигини ўрганамиз. Мен овоз чиқариб ибодат қиласман. Сиз эса айтганларимни тақрорлайсиз. Баъзиларингиз Масихни қабул қилганингизга ва абадий ҳаётга эга эканлигинизга аминсиз, бошқаларингиз эса йўқ. Балки Масихни қабул қилмоқчидирсиз? Қайси тоифага мансуб бўлишингиздан қатъий назар, ҳозир ҳаммамиз самимият билан, чин қалбдан Масихни юрагимизга таклиф этиб, ибодат қилишимиз мумкин.

Масихни қабул қилмоқчи бўлган инсон Хушхабарнинг асосларига ишониши даркор. Буларни биз дарсларимизда ўтганмиз:

- Ҳаммамиз гуноҳ қилганмиз ва Худонинг марҳаматидан маҳруммиз
- Гуноҳларимиз эвазига абадий ўлимга маҳкуммиз.
- Исо Масих бизни бу жазодан қутқариш учун Ўзини фидо қилди.
- Ҳар биримиз шахсан ўзимиз Исони қалбимизга таклиф қилиб, абадий ҳаёт инъомини қабул қилишимиз керак.

Агар бу масалада саволларингиз бўлса ёки гапларимга қўшимча қилмоқчи бўлсангиз, марҳамат. Айтган гапларимга қўшиласизми? Буларнинг ҳаммаси ҳақиқат эканлигига ишонасизми? (Иштирокчилар ўз фикрларини билдиришларига имкон беринг).

Масихни қабул қилиши учун ибодат

Ибодатда қуидагиларни албатта айтисиңг:

- Худонинг севгиси учун шукронада айтинг.
- Ҳаммамиз гуноҳ қилғанлигимизни ва жазога лойиқ эканлигимизни тан олинг.
- Гуноҳ учун жазо – абадий ўлим эканини айтинг.
- Исо Масих биз учун ўлганини ва гуноҳларимизни ювиб, бизни жазодан қутқарганига ишонишингизни эълон қилинг.
- Исони қалбингизга таклиф қилинг.
- Худонинг севгиси учун Унга ҳамду сано айтинг.

Page 40

Ибодатга қуидагича мисол келтирилган:

Хозир биз ҳаммамиз тиз чўкиб, ибодат қиласиз. Мен овоз чиқариб ибодат қиласман. Сизлар эса айтган ҳар бир гапимни жўр бўлиб қайтарасизлар. Агар сиз бундай ибодатни самимият билан, чин юракдан айта олмассангиз, жим туриңг. Лекин ишончим комилки, ҳаммамиз самимият билан бугун ибодат қила оламиз.

“Кўзимизни юмайлик. Гапларимни тақорорланг.

— Осмондаги Отажон, Менга бўлган буюк севгинг учун Сенга шукроналар айтаман. Мени деб, Сен Ўз Ўғлингни аямадинг, Уни кўп азобларга дучор қилдинг. Менга бўлган бундай севгинг учун Сендан миннатдорман!

Гуноҳкор эканимни тан оламан, Сени кўп маротаба норози қилганимни биламан. Сени қидирмаганман, Сендан юз ўтириб, номаъқул ишлар қилганиман.

Гуноҳларим учун мен оладиган жазо — абадий ўлим эканлигини ҳам биламан. Сен муқаддас ва баркамол Худосан, мен эса гуноҳкор бандаман. Шундай гуноҳларим билан Сенинг ҳузурингта асло кира олмаслигимни тушунаман.

Ўғлинг Исо хочда ўлиб, гуноҳларимни ювгани учун Сенга шукроналар айтаман. Исонинг ўлими туфайли мен ўлим жазосидан қутулдим ва энди абадий ҳаётга эгаман.

Раббим Исо, Сени қалбимга таклиф қиласман, юрагимнинг тўридан жой олгин. Ҳаётимнинг Ҳукмдори Ўзинг бўлгин. Ваъдангга вафо қилиб, абадий ҳаётдан мени баҳраманд этгин.

Буларнинг ҳаммасини самимият билан, чин юракдан айтяпман. Сенинг чексиз севгинг учун миннатдорчилик билдираман. Исо Масих номи билан Омин!”

Нажотга амин бўлишиларига ёрдам беринг

Гуруҳдагилар билан бирга ибодат қилганингиздан кейин улар нажотга эга эканлигини тасдиқлаб, шундай деб айтинг: “Қаҳрамон, 1 Юҳанно 5:11–12–оятларни очиб ўқинг.”

Оятлар ўқилгандан сўнг, шундай савол беринг: “12–оятда қандай тоифадаги одамлар тилга олинган?”

Жавоб қуидагича бўлиши керак: “Биринчи тоифадаги одамлар – абадий ҳаётга эга бўлган одамлар. Иккинчи тоифадаги одамлар — бундай ҳаётга эга бўлмаган одамлар.” Гуруҳдагилар шундай деб жавоб беришлари ҳам мумкин: “Худонинг Ўғлига эга бўлган ва Худонинг Ўғлига эга бўлмаган одамлар”. Жавоб қандай бўлишидан қатъий назар, сиз шундай дейишингиз мумкин: “Жавобингиз тўғри! Демак, бу оятда Худонинг Ўғлига эга бўлган ва Худонинг Ўғлига эга бўлмаган одамлар ҳақида, шунингдек, абадий ҳаётга эга бўлган ва абадий ҳаётга эга бўлмаган одамлар ҳақида ёзилган.”

— Келинглар, энди Вахий 3:20–оятни ўқийлик. Зульфия, бу оятни бизга ўқиб берасизми? Оят ўқилгандан сўнг, сиз шундай деб айтинг: “Ижозат беринг, мен бу оятни бошқача қилиб ўқиб берай: Мана, Мен эшик олдида туриб, тақиллатяпман. Кимда-ким овозимни эшитиб эшикни очса, Мен унинг ёнига балки киравман, балки йўқ. Агар кирсам Мен у билан, у Мен билан кечки овқатни баҳам кўрамиз.

Оятнинг қайси жойини нотўғри ўқидим? Исо “балки” сўзини ва мавҳумликни умуман ишлатмаган. Агар биз эшикни очсақ, У албатта ёнимизга киришини ва биз билан кечки овқатни баҳам кўришини айтган. Масихнинг сўзлари эса ишончга лойик.

Шу жойда абадий хаёт мавзусига нүкта қўйинг. Қолган ишни Муқаддас Рухга қўйиб беринг. Унинг Ўзи иштирокчиларнинг қалбида нажотга ишонч ҳосил қилисин. Сиз керакли оятларни гурухдагиларга ўқитиб, ўз вазифангизни бажардингиз.

Дарсларни давом эттириши керакми?

Агар иштирокчилар дарсларга қизиқиб келган бўлсалар, улар албатта дарс давом бўлиши ёки бўлмаслиги ҳақида савол берадилар. Агар иштирокчилар ҳақиқатдан ҳам дарсларни давом эттиришни исташса, уларга “Шогирдлик даври” 1–босқич китобига ўтишини тавсия қилишингиз мумкин. Иштирокчиларга нечта дарс ўтишингизни аниқ айтинг, дарсларнинг чек–поёни йўқ, деб ўйлашмасин. Дарслар орқали қандай мақсаддага эришмоқчи эканлигинизни аниқлаштиринг. Мақсадлардан бири, битта босқични тўлиқ ўтиш бўлиши мумкин.

Агар гурухдаги баъзи одамларнинг хоҳиши кучли бўлмаса, сиз шундай деб айтишингиз мумкин: “Агар хоҳласангиз биз яна бир босқични ўтишимиз мумкин. Бу ҳақда уйда маслаҳатлашиб, ўн кундан кейин менга жавобини берсангиз яхши бўлади. Ўша ўн кун давомида мен ҳам режаларимни кўриб чиқиб, вақтим бор ёки йўқлигини биламан. Шунда бирон бир режа тузсак бўлади.”

Бундай таклифингиз қизикиши бўлмаган одамга осонликча рад жавобини бериш учун қулай имкон яратади. Қизиқкан одам эса хоҳиши борлигига иқрор бўлиб, бажону дил дарсларни давом эттиришга рози бўлади. Кетган одамларнинг ўрнига сиз бошқа одамларни таклиф қилишингиз мумкин. Бироқ гурухдаги барча одамларнинг руҳий даражаси тахминан бир хил бўлиши шарт.

Юзма–юз сұхбат

Агар сиз Исони Нажоткор сифатида қабул қилиш таклифини бутун гурухга бермаган бўлсангиз, гурухдаги ҳар бир одам билан алоҳида учрашиб бу ҳақда айтинг. Одамларга қўнғироқ қилиб, уларнига борадиган вақтни белгиланг, ёки уларни алоҳида ўз уйингизга чойга таклиф қилинг. Агар улар эр–хотин бўлса, иккови ҳам учрашувга келсин. Улар билан учрашувни белгилаганингизда учрашувнинг мақсадини, яъни ўтилган дарслар ҳақидаги фикрларини билмоқчи эканлигинизни айтинг. Улар билан бу борада юзма–юз учрашиб, ёлғиз улар билан гаплашмоқчи эканлигинизни билдиринг. Иложи борича, учрашувни болалар ухлаб ётган пайтга белгиланг. Шу сабабли уларнинг уйига боришингиз мақсаддага мувофиқ бўлади.

Салом–алик қилиб, ҳол–аҳвол сўраганингиздан сўнг тўғридан–тўғри мақсаддага кўчинг. Дарс ҳақида уларнинг фикрларини сўранг. Агар бирор одам Масихни қабул қилмоқчи бўлса унга қандай ёрдам бериш кераклиги ҳақида савол беринг. Сұхбатни “Гурухдаги сұхбат” парчасида ёзилгандай, давом эттиринг. Уларга Масихни қабул қилиш имкониятини беринг.

Нажот олганларига ишонч ҳосил қилишлари учун, юқоридаги кўрсатмаларга риоя қилинг. Дарсларни давом эттириш таклиfinи уларнинг эътиборига ҳавола қилинг.

Муқаддас Китобни ўрганиши гуруҳи учун манбалар

Олти соатдан ташкил топган дарсларнинг давомида сиз қўйидаги манбалардан фойдаланишингиз мумкин:

1. “Исо Масихнинг туғилиши” — илк Мавлуд куни ҳақидаги бу дастур Муқаддас Китобни ўрганиш учун Кириш қисми сифатида хизмат қиласи ва йилнинг ҳар қандай мавсумида ишлатилиши мумкин. Бу мавзу биринчи дарсда қисқача ўтилиб, сўнг иккинчи босқичда батафсил ёритилади.

“Исо Масихнинг туғилиши” дастурининг тўлиқ нусҳаси, мазкур босқичнинг охирида, ибодат ва рақаларидан кейин илова қилинган. Сиз булардан нусҳа кўчириб, гурухдагиларга беришингиз мумкин.

2. “Исо Масиҳ Ким?”, “Исонинг қилган ишлари” ва “Исо Масиҳдаги абадий ҳаёт” мавзулари “Янги ҳаёт кечиринг” китобининг таркибиға кирган учта бобдир. Бу китоб “Navigators” нашриёти чоп этган Муқаддас Китобни ўрганиш дастурининг биринчи босқичини ташкил этади. Бу босқич бизга Масиҳнинг Ким бўлганини, хоҷдаги ўлимининг моҳиятини ва абадий ҳаётга эга бўлиш йўлини тушунтиради. Шунингдек, навбатдаги босқичлар учун мустаҳкам замин яратади. Сиз бу китобни масиҳийча кутубхоналардан топишингиз ёки китоб дўконларидан харид қилишингиз мумкин (Учта бобдан олинган парчалар 43–45–бетларда берилган). Сиз бу манба билан гуруҳдагиларни иккинчи босқич давомида таништиришингиз мумкин.

Ёрдамчи манбалар сифатида сиз “Navigator” нашриёти чоп этган қуйидаги китоблардан фойдаланишингиз мумкин: “Хушхабар айтишни ўргатадиган устоз учун қўлланма” (бу китоб Юҳанно Хушхабарига асосланган), “Худо, инсон ва Исо Масиҳ”. “Худо, инсон ва Исо Масиҳ” китоби ўз ичига учта мавзуни олган: “Наҳотки Худо бор бўлса?”, “Инсониятга нима бўлди?” ва “Исо Масиҳ Ким?”

Page 43

“Исо Масиҳ Ким?” мавзусидан парча

(“Янги ҳаёт кечиринг” деб ном олган 1–босқичнинг биринчи бобидан очик савол)

Биз биронта инсон билан танишганимизда ҳаёлимизга келадиган биринчи савол қуйидагича бўлади: “Бу одам ким?” ва “У нима иш қилади?”

Муқаддас Китобни ўқир эканмиз, Исо ҳақида биз ҳудди шундай саволларни берамиз. Исо Масиҳнинг Ўзи ҳам шогирдларидан сўраган: “Одамлар Инсон Ўғлини ким деб билади?” (Матто 16:13). Шогирдлари одамларнинг Исо ҳақидаги нотўғри фикрларни билдирганларидан кейин, Исо: “Сизлар—чи, Мени ким деб биласиз?” деб сўради.

Ўша замонда бу долзарб масала эди, ҳозир ҳам долзарблигича қолган. Бу саволнинг жавоби — масиҳийликнинг пойдеворини ташкил этади. Шу сабабдан ҳам биз Муқаддас Китобни ўрганяпмиз.

ИСОНИНГ ИНСОНИЙ ТАБИАТИ

1. Галатияликларга 4:4–оятни ўқинг. Ҳаворий Павлус Исонинг туғилишини қандай тасвирлаган?

Жавобнинг мисоли: *Исони Худо юборган, Исо аёлдан тугилган.*

2. Исо қаерда туғилган? (Матто 2:1–оятни ўқинг) _____

(Исонинг туғилиши ҳақидаги тўлиқ ҳикояни Матто 1:18–2:12 ва Луқо 1:26–2:20 ўқинг).

3. Исонинг болалиги бошқа болаларнидан қандай фарқ қиласди? Луқо 2:52.

4. Исо қирқ кун сахрода рўза тутгандан кейин қандай аҳволда эди? Матто 4:2.

5. Юҳанно 4:6–оятни ўқинг. Бу парчада Исонинг инсоний табиати қандай аён бўлади?

6. Исо куни билан таълим берганидан кейин нима қиласди? Марк 4:38.

7. Исо азадор хонадонга борганида, қайғурганидан нима қиласди? Юҳанно 11:35.

page 44

“Исонинг қилган ишлари?” мавзусидан парча

(“Янги ҳаёт кечиринг” деб ном олган 1–босқичнинг иккинчи бобидан очик савол)

Исо Масиҳ нима қиласди? У касалларга шифо берди, ўликларни тирилтириди, оч оломонга овқат берди, гуноҳкор ва солиқчиларга дўст бўлди. Унинг оғзидан доно сўзлар чиқди, У

гаплари билан одамларни лол қолдирди. Унинг солих ҳәёти атрофдагиларга ҳам ибрат, ҳам танбех эди. У ўлимга рози бўлди, душманларига Ўзини топшириб, жиноятчидай хочга михланди.

Масиҳнинг ҳаёти ва таълимоти ниҳоятда муҳим, бироқ Унинг ер юзига келишидан мақсад — Унинг ўлими, тирилиши ва осмонга кўтарилишда мужассамдир. Мазкур бобда биз айнан шу мавзу билан танишамиз.

МАСИХ БИЗНИНГ ГУНОҲЛАРИМИЗ УЧУН ЎЛДИ

1. Матто 1:21-оятни ўқинг. Фаришта Исонинг туғилишини Марямга эълон қилганида, Исо нима мақсадда туғилишини айтган эди?

2. Матто 16:21-оятни ўқинг. Исо шогирдларига нима деб айтди? Оятнинг бўш жойларни тўлдиринг: “Шу вақтдан бошлаб, Исо шогирдларига Ўзининг Қуддусга бориши, оқсоқоллар, олий рухонийлар ва уламолар қўлида кўп

учинчи куни эса _____, _____, кераклигини ошкор этадиган бўйди” (Матто 16:21).

3. Исони қандай үлдирисли? (Матто 27:35).

Исө билан биргә яна кимларни ўлдиришган эли? (Матто 27:38).

(Исо Масиҳнинг чеккан азоблари ва ўлими ҳақида Луқо 22–23–бобларда ва Юханно 18–19–бобларда ёзилган)

4. Худо ҳамма одамлар ҳақида нима деб айтади? (Римликларга 3:23).

5. Исо Масих Худонинг одамларга бўлган меҳр–муҳаббатини қандай намоён этди? Римликларга 5:8).

page 45

“Масихдаги абадий ҳаёт” мавзусидан парча

(“Янги ҳаёт кечириңг” деб ном олган 1-босқичнинг учинчи бобидан очиқ савол)

Хар бир одам, ёш ёки қари бўлишидан қатъий назар, ҳаётдан кейин нима борлигига қизиқади. Ер юзидаги қисқа ҳаётимиздан кейин ҳар биримиз абадиятга юз тутамиз. Абадий ҳаёт нима? Унга ким эга бўла олади? Буларга жавобни биз Муқаддас Китобдан топишимиз мумкин.

АБАДИЯТНИНГ МАНБАСИ НИМА?

- ## 1. Юҳанно 14:6–оятни ўқинг.

А. Исо Үзи ҳақида нима деб айтган?

- б. Одамлар “Худога олиб борадиган йўллар кўп” деб айтишади, Исо эса бу борада нима деган?

2. Ҳаворийлар 4:10,12-оятларни ўқинг. Бу оятларга кўра нажот Кимдан келади?

3. Юҳанно 3:36-оятни ўқиб, қуидаги бўш жойларни тўлдиринг: “Кимки Худо Ўғлига ишонса, _____ эришади. Ўғилга ишонмаган одам эса ҳаёт кўрмай, _____”

4. Юханно 17:3-оятда Исо абадий ҳаёт ҳақида нима деб айтган?

5. Эфесликларга 2:1-оядта Исо Масих орқали тирилмаган одамнинг аҳволи қандай тасвирланган?

Ҳамма одамлар гуноҳ қилган, гуноҳнинг оқибати эса — руҳий ўлим ва Худодан тоабад айрилишдир. Исо Масих орқали абадий ҳаётни қабул қилмаган инсон ўзини Худо билан абадий айрилиққа маҳкум этади.

Page 46

“Муқаддас Китобни ўрганиши” дарсларининг режаси

ДАРС	МУХОКАМА	КЕЙИНГИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР
1 (Дарс тартиби билан таништиринг)	Бир—бирингиз билан танишиб олинг, дарснинг мақсади ва йўналишини муҳокама қилинг. Иштирокчиларга Муқаддас Китобдан қандай фойдаланиш кераклигини тушунтиринг. “Исо Масихнинг туғилиши” мавзусига оид дастлабки саволларга биргалиқда жавоб беринг.	“Исо Масихнинг туғилиши” мавзусига оид қолган саволларга ҳар бир иштирокчи мустақил равишда жавоб берсин.
2 (Мухокама)	“Исо Масихнинг туғилиши” мавзусига оид қолган саволларга берилган жавобларни муҳокама қилинг. Гуруҳдагиларни “Исо Масих Ким?” мавзуси билан таништиринг.	“Исо Масих Ким?” мавзусига берилган топшириқларни бажаринг.
3 (Мухокама)	“Исо Масих Ким?” мавзусини муҳокама қилинг.	“Исонинг қилган ишлари” мавзусига берилган топшириқларни бажаринг.
4 (Мухокама)	Иложи бўлса “Исонинг қилган ишлари” мавзусини тўлиқ муҳокама қилинг.	“Масиҳдаги абадий ҳаёт” мавзусига берилган топшириқларни бажаринг.
5 (Мухокама)	“Исонинг қилган ишлари” мавзусига оид муҳокама қилинмай қолган жавобларни ва “Масиҳдаги абадий ҳаёт” мавзусига берилган жавобларни муҳокама қилинг. (Агар сиз мавзунинг ҳаммасини муҳокама қилишга улгурсангиз, қолган вақт давомида сұхбатни ўтказишингиз мумкин).	Агар ҳамма топшириқларни баражишга улгурмаган бўлсангиз, “Масиҳдаги абадий ҳаёт” мавзусига оид топшириқларни охиригача бажаринг.

6 (муҳокама ва жиддий сұхбат)	“Масиҳдаги абадий ҳаёт” мавзусига оид бажарилмай қолган топшириқларни муҳокама қилинг. Сүнг жиддий сұхбатни ўтказинг (агар сұхбатни гурухда ўтказишиңға қарор қилған бўлсангиз).	Борди–ю, сұхбатни юзма–юз ўтказишиңға қарор қилған бўлсангиз, учрашув вақтини белгиланг.
----------------------------------	--	--

ЎН БИРИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. Оятларни ёд олиши:

а. “Тематик тизими”га оид барча олтмишта оятни сиз ёдан, манзили ва мавзуси билан бирга айтиб бера оладиган бўлишингиз керак.

б. “Ёд олишни ўзингизга одат қилинг” мавзусига оид топшириқларни бажариб, уларни муҳокама қилишга тайёр бўлиб келинг (47–49–бетлар).

2. Сокин вақт: Муқаддас Китобни ўқишини давом эттиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.

3. Муқаддас Китобни ўрганиши: Бешинчи бобнинг 1–8–саволларига жавоб беринг (85–87–бетлар).

Page 47

ЎН БИРИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. Гурухларга бўлинган ҳолда, олтмишта оятнинг ҳаммасини ёдан айтиб беришга ҳаракат қилинг. Бажарилмай қолган топшириқларни бажариб, назорат жадвалигизни тўлдиринг.

2. “Ёд олишни ўзингизга одат қилинг” мавзусини муҳокама қилинг (47–49–бетлар).

3. Олтмишта оятни бир йўла айтишда ким қандай муваффақиятга эришганини муҳокама қилинг.

4. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг.

5. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунириб беринг.

6. “Олам учун қайгуринг” мавзусининг 1–8–саволларига берган жавобларингизни муҳокама қилинг (85–87–бетлар).

7. Гуруҳ етакчисининг ишига қисқача баҳо беринг.

8. Ўн иккинчи дарс учун топшириқлар бўлимини ўқинг (49–бет).

9. Ўн иккинчи дарсни олиб борадиган етакчиларни тайинланг.

10. Дарсни ибодат билан яқунланг.

Ёд олишни ўзингизга одат қилинг

1. Ёд олганларингизни тақрорланг.

Худо бизга “эсдан чиқариш” қобилиягини бергани учун биз ёд олган оятларни тақрорлаб туришимиз даркор. Бунинг учун қўйидаги оддий қоидага риоя қиласак бас.

“Тематик тизими”даги олтмишта оят бешта мавзуга бўлингани сабабли, биз ҳар куни бир мавзуга мансуб бўлган оятларни тақрорлашимиз мумкин. Шунда душанбадан жумагача ҳамма оятларни тақрорлаб бўламиз. Мисол: “А” рукнининг ўн иккита оятини душанба куни, “Б” рукнининг ўн иккита оятини сесанба куни ва ҳоказо.

Қанча машаққатлар билан бу оятларни ёд олгансиз, уларни ўзингизда сақлаб қолишга ҳаракат қилинг, асло эсдан чиқариб юборманг.

2. Дўстингизнинг ёрдамига суюнинг

Ўзингизни назорат қилиш қийин масала. Шунинг учун, дустингиздан илтимос қилинг, оятларни тақрорлашингизни у назорат қилиб турсин.

Бундай дўст сифатида сизнинг турмуш ўртоғингиз, фарзандингиз, дўстингиз, ҳамкасбингиз ёки имонсиз оғайнингиз бўлиши мумкин. Оятларни тақрорлашда сизга имонсиз оғайнингиз ёрдам берадиган бўлса, сиз шу орқали унга Хушхабар айтишингиз мумкин. Кўплаб одамлар шу йўсинда имонсиз дўстларига Хушхабар айтишган.

Page 48

3. Янги оятлар ҳақида

Сиз сокин вақт пайтида, воизлиқда ёки бошқа манбалардан эшитиб, ёқтирган оятларни ўзингиз учун ёзиб қўйганмисиз? “Тематик тизими”даги барча оятларни ўзлаштириб олганингиздан сўнг, Муқаддас Китобдаги муҳим парчаларни ёд олишни давом эттиринг. Шу орқали сиз ҳаётингиз ва хизматингиз учун керак бўладиган донишмандлик хазинасини тўплаган бўласиз ва Муқаддас Рух керакли пайтда, зарур оятларни сизга эслатиб туради.

“Хар ҳафта иккита ёки учта оятни ёд оламан”, деб ўзингизга мақсад қўйинг. Ҳафтанинг бир кунини белгилаб, ўша куни ёд олинадиган оятларни варакаларга ёзинг ва халтачага жойлаштиринг.

Ёд олган оятларни тақрорлашни унутманг. Янги оятларни ҳам ёд олиб, уларни билган оятларингизга қўшиб боринг.

4. Оятларни ёд олиши қоидалари: хулоса

Оятларни ёд олишнинг тўққизта қоидаси мавжуд. Биз булар ҳақида 2:7 туркумининг олдинги босқичларида гаплашган эдик. Энди буларни қисқача қилиб, сизларга эслатиб ўтмоқчимиз. Сиз қоидаларнинг қай бири устида кўпроқ ишлашингиз кераклигига эътибор беринг.

а. **Ўзингизга ишонч.** Сиз оятларни ёдлай оласиз! Буни исботладингиз ҳам, бу ишда Худонинг Ўзи сизга мададкор. Сизнинг бу қоидага муносабатингиз ва кайфиятингиз ниҳоятда муҳим.

б. **Хоҳии.** Агар сизга “Олтмишта оятни ёд олсангиз 500 000 сўм берамиз”, деб таклиф қилишганларида эди, бугун чўнтағингизда 500 000 сўм бўларди. Одамда хоҳиш ва истак бўлса, у ақл бовар қилмайдиган мақсадларга эришиши мумкин. Биз оятларни ёд олганимизда, донишмандлик хазинасига эга бўлиб, кўп руҳий манфаатлардан баҳраманд бўламиз. Худонинг сўзларини қалбингизга жо қилишдан сизнинг мақсадингиз нима?

(Хоҳласангиз, иккинчи босқичнинг тўққизинчи бетига ёзган сабабларингизни ёзинг).

в. **Эътибор.** Оятларни муваффақиятли ёдлай олишингиз учун эътиборингизни бир жойга жамланг. Оятларни ёд олганингизда ёки тақрорлаганингизда, ҳеч ким сизга халақит бермасин.

г. **Маънони тушунмок.** Оятнинг маъносини қанчалик яхши тушунсангиз, уни ёд олишингиз шунчалик осон бўлади. Шу сабабли оятни ёд олишдан олдин, уни контекстда ўқиб, маъносини тўлиқ тушуниб олинг. Оятда ёзилган нарсалар учун ибодат қилинг.

д. **Ўхшатиш.** Оятларни ёд олишнинг самарали усули бу — оятдаги маънони бирон нарсага ўхшатиш. Шу сабабли оятларни мазмунига қараб мавзуларга ажратиш катта ёрдам беради.

е. **Сурат.** Бу оятни сурат шаклида кўз олдингизга келтирмоқ демакдир. Бундай сурат хотирангизга муҳрланиб қолиб, оятни эслашингизга ёрдам беради.

ж. **Тақрорлаш.** Ёд олишнинг муваффақияти тақрорлашга боғлик. Ёд олинган оятни эсда тутиш учун уни доимо тақрорлаб туриш керак. **Page 49** Ёд олинган оятни хоҳлаган пайтингизда айта оладиган бўлинг.

з. **Бошқа усулларни ҳам қўлланг.** Оятларни нафақат ичингизда ўқинг, уларни овоз чиқариб ўқишини ҳам одат қилинг. Ёд олаётган оятларни ёзсангиз, уларни янада яхшироқ эслаб қоладиган бўласиз.

и. **Умумий мазмун.** Оятларни ёд олишдан олдин уларнинг умумий мазмуни ва мавзулари билан танишиб чиқинг. Шундан кейингина оятларни бирма—бир ёд олишингиз мумкин. Оятни ёд олаётганингизда маъносини тушунган ҳолда, оятни икки—уч марта овоз чиқариб ўқинг, сўнг уни сўзма—сўз ёд олинг.

5. Оятларни эсдан чиқармаслик учун кўрсатмалар

Оятларни эсда яхши сақлаш учун қуйидаги қоидаларга риоя қилинг:

а. *Саҳарда ишга киришинг*. Оятларни ёд олишни ва тақорорлашни иложи борича аzonда, нонушта қилмасингиздан олдин ёки ҳеч бўлмагандан, куннинг биринчи ярмида амалга оширинг. Оятларни эрталабдан ёд олишиниз кун давомидаги кайфиятингизга ижобий таъсир кўрсатади.

б. *Халтачани ўзингиз билан олиб юринг*. Оятлар солинган халтача доим ёнингизда бўлсин. Кун давомидаги бўш дақиқаларингизни оятларни тақорорлашга бағишиланг.

в. *Оятларнинг мавзуси ва манзилини ёд олинг*. Оятни ёдан айтишдан олдин, унинг мавзуси ва манзилини айтинг, сўнг оятни тақорорланг. Охирида оятнинг манзилини яна бир бор қайтаринг.

г. *Хатоларга йўл қўйманг*. Оятни ёд олганингизда ёки уни тақорорлаганингизда ҳаммасини тўғри, сўзма–сўз айтинг, хатоларга йўл қўйманг. Бу сиздаги ишончни кучайтиради, оятларни сухбатларда тортинмай ишлатишингиз учун туртки бўлади.

д. *Оятларни ҳар куни тақорорланг*. Ёд олаётган янги оятларингизни ҳеч бўлмагандан кунига бир марта тақорорланг. Шундагина сиз оятларни ёд олишнинг уддасидан чиқасиз.

е. *Ўзингизни текширинг*. Ҳафтанинг охирида ўзингизни текшириб, ҳафта давомида ёд олган оятларингизни бир парча қоғозга ёзинг ёки уларни бировга ёддан айтиб беринг. Оятларни хатосиз ёд олганингизга ишонч ҳосил қилинг.

ж. *Оятларни тез–тез тақорорлаб туринг*. Янги ёд олган оятларингизни олти ҳафта давомида, кунига бир марта тақорорлашингиз натижасида оятлар онгингизга муҳрланиб қолади, бироқ шунга қарамай, кейинчалик ҳам уларни тез–тез тақорорлаб туринг.

ЎН ИККИНЧИ ДАРС УЧУН ТОПШИРИҚЛАР

1. *Оятларни ёд олиш*: “Тематик тизими”га оид барча олтмишта оятни сиз ёддан, манзили ва мавзуси билан бирга айтиб бера оладиган бўлишингиз керак.

2. *Сокин вақт*: Муқаддас Китобни ўқишини давом этиринг, ўзингиз учун маҳсус бўлган жойларни белгилаб боринг.

3. *Муқаддас Китобни ўрганиши*: Бешинчи бобнинг 9–14–саволларига жавоб бериб, қисқача баён ёзинг (87–91–бетлар).

4. Кўшимча мавзуулар: “6–босқич ўз ниҳоясига етди, энди нима қиласиз?” мавзусини муҳокама қилиш учун тайёр бўлиб келинг (50–51–бетлар).

Page 50

ЎН ИККИНЧИ ДАРС

ДАРС РЕЖАСИ

1. Олтмишта оятни бир йўла айтишда ким қандай муваффақиятга эришганини муҳокама қилинг.

2. Сокин вақт пайтида ёзган фикрларингизни гуруҳдагилар билан ўртоқлашинг. .

3. Ўтган ҳафталар давомида кимларга Хушхабар айтганингизни, “Кўприк” мисолидан қандай фойдаланганингизни гуруҳдагиларга тушунириб беринг.

4. “Олам учун қайгуринг” мавзусининг 9–14–саволларига берган жавобларингизни ва ёзган қисқача баённи муҳокама қилинг (87–91–бетлар).

5. Гуруҳ етакчисининг ишига қисқача баҳо беринг.

6. “6–босқич ўз ниҳоясига етди, энди нима қиласиз?” мавзусини муҳокама қилинг (50–51–бетлар).

7. Ёлғиз ўзингиз ўтказадиган ярим кунлик ибодат учун кўрсатмаларни ўқинг (49–бет)

8. Дарсни ибодат билан якунланг.

6—босқич ўз ниҳоясига етди, энди нима қиламиз?

Сиз ушбу олти босқич давомида орттирган тажриба ва маҳоратингиз зое кетмаслиги керак. Муқаддас Рух 2:7 туркуми орқали қалбингизда ишлаб, сизни руҳан ўстирди. Муқаддас Руҳнинг таъсири туфайли сиз имонда янада мустаҳкам бўлдингиз, Исо Маҳиҳнинг садоқатли издошига айландингиз.

Сиз — Маҳиҳнинг шогирдисиз, 2:7 туркуми эса — шогирдларни ўстириш учун дастур. Қуйида берилган кўрсатмаларга риоя қилсангиз, орттирган билим ва маҳоратингизни янада ўстиришга имконингиз бўлади.

1. Ҳисобот беринг

2:7 туркуми устида ишлаган пайтингизда, сиз ёд олган оятларингиз ва бажарган вазифаларингиз борасида доимо ҳисобот бериб туар эдингиз. Бундан ташқари, сокин вақтда Худодан олган вахий ва очиқликларни гуруҳдагиларга айтар эдингиз. Бажарган бошқа ишлар ҳақида ҳам ахборот берардингиз. Бу ниҳоятда яхши тажриба бўлди. Чунки, Исо Маҳиҳга самарали тарзда хизмат қила олишимиз учун биз бироннинг ёрдамига таянамиз. Руҳан ўлғайишимиз учун оталик ва назоратга муҳтоҳмиз. Бироқ мағурурлигимиз бунга халақит бериши турган гап, шунинг учун камтар бўлинг. Ҳисобот беришдан ва назорат остида бўлишдан қўрқманг, чунки шундагина сиз ўсасиз.

Маъсулиятингизни оширмоқчи бўлсангиз, битта ёки иккита дўстингиз билан ҳафтасига бир марта учрашишга келишинг. Бу каби учрашув давомида бир—бирингизга қўйган мақсадларингиз ва қилган ишларингиз борасида ҳисобот беринг. Сизнинг мақсадларингиз дўстларингизнидан фарқ қилиши мумкин, лекин дўстларингиз сизни текшириб, мақсадингизга эришиш учун сиз нималарни бажарганингизни назорат қилиб туришлари мумкин. **Page 51** Шунинг учун қўйган мақсадларингизни ва эришиш учун нима қилмоқчи эканингизни дўстларингизга аниқ айтинг. Улар ҳам худди шундай йўл тутишсин.

Самарали ва маъсулиятли бўлишнинг яна бир усули бу — далда ва ёрдамга доим тайёр бўлган дўстингиз билан тез—тез сұхбатлашиб туришингиз. Сиз бундай одам билан телефонда гаплашиб, ҳисобот беришингиз мумкин. Албатта, у билан юзма—юз учрашсангиз янада ҳам яхшироқ бўлади. Ҳисобот бериш учун гурух бўлиб учрашасизми ёки бир одам билан гаплашасизми фарқи йўқ, асосийси қуйидагиларга риоя қилишингиз:

- 1) Мақсадга эришиш учун қилган ишларингизга холисона баҳо беринг. Сўнг уларни мухокама қилинг.
- 2) Худо сизларга ато қилган руҳий хазиналарни бир—бирингиз билан баҳам кўринг. Муқаддас Китобни тадқиқ қилганингизда ва сокин вақтда Худодан олган фикрларни дўстларингизни айтинг. Ёд олган оятларингизни бир—бирингизга айтинг. Кимларга Хушхабар айтганингизни ва кимларга Муқаддас Китобни тадқиқ қилишни ўргатаётганингизни сўзлаб беринг. Агар эришилган натижа яхши бўлмаса, кўнглингиз чўқмасин. Ҳаммасига холисона баҳо беринг. Кўйилган мақсадларга ўзгаришлар киритишдан қўрқманг. Сўнг сабот ва ибодат билан қийинчиликларни енгиб, мақсад сари олға қадам ташланг. Эсингизда бўлсин, нафақат муваффақиятлар, балки муваффақиятсизликлар ҳам ибрат бўлиб хизмат қиласи.

2. Тоат—ибодат

Вақти—вақти билан тоат—ибодатга бир неча соат вақтингизни ажратинг. Шундай қилсангиз, ҳаётингизга тўғри баҳо бера оладиган бўласиз ва Худо сизни Ўз иродасига мувофиқ бошқаради. Уч—тўрт соатли тоат—ибодат вақтлари, кундалик сокин пайтларингизга ҳам маъно қўшиб, Худога нисбатан сизда кучли хоҳиш ва истакни уйғотади.

3. Асослар ниҳоятда оддий

Исо Масихнинг шогирди ўз ҳаётини ҳақиқат асосида куриши керак. Бунинг учун у муҳим қоидаларга риоя қилиши даркор. Бу муҳим қоидалар “Кўл” ва “Фидирак” суратларида акс этган. Бу қоидалар доимо долзарб бўлиб қолади, шунинг учун, бу қоидаларга риоя қилинг, уларни ўқиб туринг.

4. Гуруҳ аъзолари билан йигилиб туриши керакми?

Баъзи гурухлар 2:7 туркумини тугатганларидан кейин ҳам, икки ҳафтада бир марта бирга йиғилиб туришади. Бундай гурухлар бошқа дастурларни танлаб, улар бўйича Муқаддас Китобни ўрганиш дарсларини давом эттиришлари мумкин.

5. Бошқаларни тайёрланг

Энди сиз ўзингиз янги гурух тузиб, 2:7 туркуми бўйича дарс олиб боришингиз мумкин. Шундай йўл тутсангиз ҳам бошқаларга руҳан ўсишда ёрдам берасиз, ҳам ўзингиз руҳан ўсасиз. Бундан ташқари, сиз бошқа хизматни ҳам бошлишингиз мумкин, мисол учун, муҳтож оиласардан хабар олиш, Хушхабар айтиш, Муқаддас Китоб бўйича дарслар ўтказиш, имонга янги келган масиҳийларга оталик қилиб, уларни руҳан ўстириш. Ўзгаларга ёрдам бериш орқали сиз нафақат қобилият ва маҳоратингизни оширасиз, балки ҳаётингизни янада қизикарли ва мазмунли қиласиз.

СЎНГГИ ТОПШИРИҚ

Дастурнинг охирида сиз албатта бир кунни тоат–ибодатга бағишлишингиз керак. Буни ёлғиз ўзингиз амалга оширишингиз керак бўлади. Бунинг учун қуидаги кўрсатмаларга риоя қилинг:

Page 52

1. Бир кунлик тоат–ибодатни бошлишдан олдин 2–босқичнинг 52–61 бетлардаги тоат–ибодат ҳақидаги мавзуни ўқиб чиқинг.
2. 2:7 туркумiga оид ҳамма китобларни олиб келиб, бир соат давомида уларни кўриб чиқинг. Ўтилган мавзулар, кундаликка ёзган фикрларингиз ва ёд олинган оятлар борасида фикр юритинг (Бу вазифани бажаришга кўпроқ вақт ажратишишингиз ҳам мумкин).
3. Ҳар бир босқич давомида ўрганган энг муҳим нарсаларни ёзинг. Ёзганларингиз орасида қуидагилар бўлиши мумкин:
 - а. Ҳақиқатнинг янги кирраларини билиб олдингиз ёки билган нарсаларга янада чуқур ишонч ҳосил қилдингиз.
 - б. Баъзи ўзгармас қоидаларни билиб олдингиз.
 - в. Ўзингизни маълум бир хизматга бағишлишга қарор қилдингиз.
 - г. Муқаддас Китобни ўрганиш гуруҳини тузмоқчисиз.
 - д. Масиҳийлар билан гап–гаштак уюштироқчисиз ва шу билан бирга ҳисбот гуруҳини тузмоқчисиз.

Page 53

Шогирдлик даври
Олтинчи босқич
ШОГИРД БЎЛИБ ЕТИШМОҚ

Исо Масих Ўз шогирдларига шундай деган: “Текин олдингизлар, текин беринглар.” (Матто 10:8). Биз Худодан олган баракаларни бошқалар билан баҳам кўришимиз лозим.

Муқаддас Китобдан ўрганган ҳақиқатни ҳам атрофдагилар билан баҳам кўришимиз керак. Сиз ҳақиқатни бошқаларга айтганингизда, бу ҳақиқат ўз ҳаётингизга янада чуқурроқ таъсир қилишига гувоҳ бўласиз. Муқаддас Китобни ўқиганингизда Худо сизга бирон нарсани очиб берса, ўша жойни белгилаб қўйинг. Сўнг ўрганганингизни бошқаларга ҳам ўргатинг. Кўпинча Муқаддас Рух сизнинг айтган сўзларингиз орқали биродарингизга далда беради ёки имонсизга Масихга бўлган эҳтиёжини кўрсатади. Ҳикматлар китобида Сулаймон пайғамбар шундай деб ёзган: “Ўз вақтида айтилган сўз қанчалик яхши.” Шогирд бўлиб етишиш жараёнида сизга қуидаги мавзулар аскотади:

- Шогирд дегани нима?
- Масъулиятли бошқарувчи
- Ўзгаларга Масихни танишитиринг
- Ишни охирига етказинг
- Олам учун қайғуринг

Page 54

1–БОБ

ШОГИРД ДЕГАНИ НИМА?

“Шогирд” сўзининг бирламчи маъноси — “ўқувчи” ёки “издош”. Сукротнинг шогирдлари бор эди, Яхёнинг ҳам, Гандининг ҳам шогирдлари бўлган. Инсоннинг шогирди бўлиш осон, бироқ Исонинг шогирди бўлиш мушкул масала, чунки бундай одамдан қўп нарса талаб қилинади.

ИСОНИНГ ЎЗ ШОГИРДЛАРИГА ҚЎЙГАН ТАЛАБЛАРИ

1. Луқо 14:25–33–оятларни ўқинг.

а. Бу ояларга кўра шогирд қандай бўлиши керак?

26–оят _____

27–оят _____

33–оят _____

(Мазкур ояларнинг маъносини янада яхшироқ тушуна олишингиз учун Матто 10:37–оятни ўқинг).

б. Сизнингча, бу ояларда инсоннинг ҳаракати назарда тутилганми ёки унинг ички дунёсими? Ёки униси ҳам, буниси ҳам назарда тутилганми? Жавобингизни тушунтириб беринг:

2. Қуидаги ояларга кўра, Исонинг шогирдлари амалда нима қилишлари керак? Жавоб берганингиздан кейин, маънодош ояларнинг манзилларини ҳам ёзинг.

Page 55

Амалдаги ҳаракат

Маънодош ояллар манзили

Юҳанно 8:31 _____

Юҳанно 13:34–35 _____

Юҳанно 15:8 _____

3. Биринчи ва иккинчи саволларга берган жавобларингизга асосланган ҳолда “шогирд” сўзига изоҳ ёзинг.

4. Исонинг Ўз шогирдлариға қўйган талаблари ниҳоятда баланд эди. Нима сабабдан Исо шундай талаблар қўйган?

ШОГИРД ЎҚИШГА ЖИДДИЙЛИК БИЛАН ЁНДАШМОГИ КЕРАК

Исо бутун умри давомида ўқиши канда қилмасди. Луқо 2-боб, 46-оятида биз ёш Исонинг Маъбаддаги муаллимларга саволлар бериб, улар билан сухбат қургани ҳақида ўқиймиз. Сўнг Ўз хизмати давомида У: “Анжир дараҳтидан сабоқ олинглар” деб шогирдларини ундаиди (Матто 24:32). Ибронийларга ёзилган мактубнинг муаллифи Исо ҳақида шундай ёзган: “Гарчи У Худонинг Ўғли бўлса ҳам, азоб-уқубат чекиб, итоат қилишни ўрганди.” (Ибронийларга 5:8).

5. Ўқувчининг ўқишига муносабати қандай бўлиши керак? *Ҳикматлар 12:1 ва 4:13* (бу оятни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг).

page 56

6. Ҳаёт сабоқларини биз кимдан ўрганишимиз мумкин?

Ҳикматлар 4:1 (бу оятни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг)

Ҳикматлар 27:17(бу оятни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг)

Матто 11:29

Юҳанно 6:45

Ибронийларга 13:7–8

7. 1 Коринфликларга 14–боб, 20–оятда Павлус Коринфдаги биродарларга қандай насиҳат беради?

“Юз бераётган воқеаларга ўз муносабатингизни ўзгартириш, янги хунар ва билимларга эга бўлиш, янги дўстлар орттириш, янгиликлардан хабардор бўлиб туриш, изланиш, кашфиётлар яратиш, бор нарсани яхшилаш, хуллас, **ўрганиш** — ҳаётни эсдан чиқмайдиган, ажойиб бир саргузаштга айлантиради. Исо бизга айнан шундай қизиқарли ҳаётни ваъда қилган. У шундай деган: “Мен эса уларга ҳаёт, фаровон ҳаёт бериш учун келганман.” (Юҳанно 10:10). Ўрганишдан тўхтаган одам ҳаётдан маҳрум бўлади, бу кундай ойдин ҳақиқатdir.”

— Валдсон Скотт

8. Нима сабабдан насиҳатга қулоқ тутиш мухим? *Ҳикматлар 11:14* (бу оятни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг).

9. Ҳикматлар 24:30–34–оатларни ўқинг (бу парчани ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳдан оатлар” қисмини кўринг). Бу парчада нодон одам ҳақида нималар ёзилган?

ШОГИРДЛИК БАҲОСИ

10. Луқо 14:28–32–оатларни ўқинг. Бу парчага кўра, шогирд бўлмоқчи бўлган одам бундай қарорга келишидан олдин, нималарни ҳисобга олиши керак?

page 57

11. Луқо 9:57–62–оатларга кўра, Исонинг шогирди бўлиш учун нималардан воз кечишимиз керак бўлади?

12. Римликларга 12:1–2–оатларни ўқинг. “*Тирик қурбонлик*” сўз бирикмасининг маъносини ўз сўзларингиз билан тушунтиринг.

13. Луқо 9:23–26–оатларни ўқинг.

а. Сизнингча, “ўзидан кечсин” сўз бирикмасининг маъноси қандай?

б. “Ўз хочини кўтариб” сўз бирикмасининг маъноси нима?

в. Ўз жонини асраб қолмоқчи бўлган инсон нима қилиши керак?

“Энг қадрли нарсасини асрай олмай, ўшанинг эвазига йўқолмайдиган хазинани харид қилган инсон аҳмоқ эмас.”

— Джим Эллиот*

14. 10–13–саволларга берган жавобларингиз ҳақида фикр юритиб, ибодат қилинг. Ҳаётингизда бирон нарсани ўзгартиришингиз керакми?

Footnote * “Қодир Худонинг панохи” туркумидан Элизабет Эллиот ёзган “Джим Эллиотнинг ҳаёти ва фаолияти” асаридан олинган парча, 1958й “Harper & Brothers” нашриёти, Нью Йорк.

Page 58

ҚУНТ ВА ИНТИЗОМ

15. 1 Коринфликлар 9:24–27–оатларда масиҳийнинг ҳаёти мусобақага ўхшатилади.

а. Мусобақада қатнашган одам ўзини қандай тутиши керак?

б. Мусобақада қатнашиш учун қатнашувчи қандай талабларга жавоб бериши керак? Бундай талаблар шогирднинг ҳаётига ҳам таалуқлими?

16. Ибронийларга 12:1–2–оятларда ҳам тақдиримиздаги мусобақа ҳақида сўз юритилган.

а. Бу оятларга кўра, мусобақада югуришимизга бизга нима халақит беради?

б. Мусобақада қай тарзда югуришимиз керак?

в. Мусобақада югурап эканмиз, нигоҳимизни Кимга тикишимиз зарур?

г. Тақдирингиздаги мусобақада югурап экансиз, Масиҳнинг ибратли ҳаёти қандай қилиб сизни руҳлантиради?

17. 2 Тимўтийга 2:3–6–оятларни ўқинг.

а. Бу оятларда Павлус имонли кишини кимларга ўхшатади?

page 59

б. Оятлардаги битта намунани танланг, сўнг уни қунт билан ишини бажарадиган, тартиб–интизомли шогирд билан солиштиринг.

18. Ибронийларга 6:11–12–оятларни ўқинг. Шогирднинг ҳаётида шижаат, ғайрат ва интизом каби хислатлар қандай ўрин эгаллади? (Бу сўзларнинг маъносини тўлиқроқ тушунишингиз учун Изоҳли луғатдан фойдаланинг.)

Бирор мақсадни амалга ошириш учун тўртта босқичдан ўтиш керак: 1) хоҳиш; 2) қарор; 3) ҳаракат; 4) интизом. Мисол учун, одам эрталаб Худонинг хузурида сокин вақт ўтказмоқчи. Етарлича вақтга эга бўлиш учун у иложи борича эрта туриши керак, шу сабабдан у 6:30 туришга қарор қиласди.

Picture

I want to meet with God – Худо билан сокин вақт ўтказмоқчиман
1. Desire

I must get up at 6:30 A.M. — 6:30 туришим керак
2. Decision 2. Қарор

page 60

Эртаси куни у вақтида тұра олмайды, чунки хоҳиши билан қарорнинг ўзи етарли әмас. Шунинг учун у кейинги куни тұра олиши учун будильникни юргизиб қўяди.

Picture of alarmclock

Бирок, асосий синов әрталаб, будильник бонг урган пайтда бошланади. Ўша вақтда интизом керак бўлади. Интизомли одам будильникни ўчириб, ухлашни давом эттирмайди.

Picture

Тартиб–интизомга риоя қилган ҳолда, одам ўзида яхши хислатларни ривожлантириши мумкин. Бунинг учун у ҳар куни, асло канда қилмай, режалаштирган ишларни бажариши шарт.

19. а. Етуқ масиҳий ўзини қандай тутади? *Филиппиликларга 3:12–15.*

page 61

б. Рұхан ўсмаган масиҳий эса, сизнингча, ўзини қандай тутади?

20. Ҳаворий Павлус Колосаликларга ёзған мактубининг 3–боб, 17–оятида күнт ҳақида нималарни ўргатади?

21. Нима сабабдан қалб поклиги Масиҳнинг шогирди учун энг муҳим талаблардан бири ҳисобланади? *Ҳикматлар 4:23* (бу оятни ўқиши учун дастурга илова қилинганд “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг).

22. Ҳаётингиздаги қайси камчиликларни бартараф қилиш учун сиз тартиб–интизомга риоя қилишингиз керак? Бунинг учун нималар қилмоқчисиз?

ҚИСҚАЧА БАЁН

Ушбу бобнинг сарлавҳаларидан ёрдам сифатида фойдаланган ҳолда, ўтилган мавзуга мустақил равишда қисқача баён ёзинг.

Page 63

2–БОБ

МАСЪУЛИЯТЛИ БОШҚАРУВЧИ

Одатда, бошқарувчи бошқа бирорга қарашили бўлган корхона ёки мулкни бошқаради. Масихий киши Худо томонидан тайинланган бошқарувчи сифатида ўз ҳаётини ва мулкини бошқаради, чунки буларнинг ҳаммаси Худога тегишлидир. Масъулиятли бошқарувчи сифатида биз ўз вақтимиз, маблағимиз, қобилиятларимиз ва таналаримиздан оқилона фойдаланишимиз керак.

ХУДОНИНГ МАБЛАҒИДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИШ

1. 1 Коринфликларга 4:2–оятга кўра, Худо идорачи ва масъул инсондан нимани талаб қиласди?

Маънодош оятлардан фойдаланган ҳолда, бу гапнинг маъносини тушунтиринг.

2. Худо биздан қайси соҳаларда садоқатни талаб қиласди?

Ҳикматлар 3:9–10 (бу оятни ўқиши учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳдан оятлар” қисмини кўринг)

Римликларга 12:6

1 Коринфликларга 6:19–20

Эфесликларга 5:15–16

3. Матто 25:14–30–оятлардаги масалга кўра, хизматкорларнинг садоқати нималар асосида ўлчанади?

page 64

ВАҚТДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНИШ

Ҳар бир эркак, аёл ва болага ҳафтасига Худо 168 соат вакт ажратиб берган. Сиз ўз вақтингиздан қандай фойдаланяпсиз? Вактни шунчаки ўтказиб, лақиллаб юрибсизми ёки фойдали иш билан бандмисиз? Эсингизда бўлсин, ўтган вақтни қайтариб бўлмайди, бироқ бажарилган фойдали иш самарасиз қолмайди. Вактингизни нималарга сарфлашингиз сизнинг қадриятларингиздан далолат беради.

4. Матто 6:25–34–оятларни ўқинг.

А. Биринчи навбатда биз ниманинг пайида бўлишимиз керак? 33–оят.

б. “Худонинг Шоҳлиги”га изоҳ беринг _____

в. “Худонинг иродаси”га изоҳ беринг. _____

г. “Худонинг Шоҳлиги” ва “Худонинг иродаси”га ёзган изоҳларингиздан фойдаланган ҳолда, Матто 6:33–оятнинг маъносини ўз сўзларингиз билан ифодаланг.

5. 1 Тимўтий 3–бобнинг 4–5 ва 12–оятларини ўқинг. Худонинг назарида жамоатга ғамхўрлик қилишдан қўра, муҳимроқ жавобгарлик нима?

6. Павлуснинг нуқтаи назарида ишлаш қанчалар муҳим? 2 Салоникаликларга 3:7–9.

7. Ҳаётингизнинг қуидаги соҳаларини муҳимлигига қараб, рақамлар билан белгиланг. Сўнг Худонинг назарида уларнинг қай бири ҳаётингизда қандай ўрин эгаллаши кераклигини белгиланг.

Page 65

СИЗНИНГ ҚАДРИЯТЛАРИНГИЗ

ХУДОНИНГ ҚАДРИЯТЛАРИ

Касбингиз (ишингиз, танлаган касбингиз, ўқишингиз) _____

Худо (У билан муносабатингизни мустаҳкам қилинг) _____

Оила (Оилангизга ғамхўрлик қилиш, уни бошқариш) _____

Хизмат (Шахсий хизматингиз ва гувоҳлигингиз) _____

Бошқалар (ижтимоий ёрдам, хобби, қизиқишлир) _____

8. Ўз қадриятларингизни Худонинг қадриятлари билан солиштиринг. Худонинг қадриятлари асосида яшашингиз учун ҳафталик режангизга қандай ўзгаришлар киритишингиз керак бўлади? Бу ҳақда ўйланг, сўнг киритмоқчи бўлган ўзгаришларни қуида ёзинг.

Доимо ўзингизни назорат қилиб туринг. Вактингизни нималарга сарф қилаётганингизга эътибор беринг. Худонинг қадриятлари асосида фаолиятингизда мувозанат сақлашга ҳаракат қилинг.

9. Эфесликларга 5:15–21–оятларни ўқинг. Бу оятларда Павлус бизга вактдан самарали фойдаланиш ҳақида нималар дейди? Унинг насиҳатларидан амалда қандай фойдаланишингиз мумкин?

Вақтдан самарали фойдаланишнинг йўли:

Ибодат қилиб, режса тузинг — Бажариладиган ишларни муҳимлигига қараб тартиб билан ёзинг (Хаётдаги яхши нарсалар бизни аъло нарсалардан маҳрум қилиши мумкин).

Худога итоат қилган ҳолда тўғри қарор чиқаринг — Биринчи навбатда энг муҳим ишларни бажаринг. Кўлингиздан келмаган ишларни эса имон билан Худога топширинг. (Кўп ҳолларда бошида муҳим бўлиб туюлган ишлар, аслида муҳим эмас бўлиб чиқади).

Ишингизни қунт билан бажаринг — Қилаётган ишингизни чин дилдан бажаринг. Бир вақтнинг ўзида бутун эътиборингизни фақат битта ишга қаратинг, уни ниҳоясига етказинг.

Page 66

ИНЬОМЛАРНИ ИШГА СОЛИНГ

10. Худо берган инъомлардан биз қай тарзда фойдаланишимиз керак? *1 Бутрус 4:10.*

11. Римликларга 12:3–8–оятларни ўқинг.

а. Худо масиҳийларга берган инъомларни қуида ёзинг (Тушунарсиз сўзнинг маъносини изоҳли луғатдан топиб ёзинг).

б. Имонли киши ўзига ва эга бўлган инъомига қандай муносабатда бўлиши керак? Зоят.

в. Павлуснинг таълимотига кўра, имонлилар Худо берган инъомларидан қандай фойдаланишлари керак? Қисқача хулоса ёзинг.

12. Ҳаворий Бутрус ниҳоятда шижоатли инсон эди, у иқтидорли етакчи, гапга чечан воизхон эди, лекин шу билан бирга жуда жаҳлдор бўлган.

Қуида сиз ўзингизнинг учта кучли томонингизни ва битта камчилигингизни ёзинг:

page 67

Битта кучли томонингизни танланг, у орқали бошқаларга қандай хизмат қила олишингизни ёзинг.

Ҳар бир кишининг ташқи кўриниши, овозининг жарангдорлиги, қобилияtlари, камчиликлари, феъл–атвори ва руҳий инъомлари Худо томонидан берилган. Шундай экан,

биз Худо берган инъому қобилятларимизни жамоат манфаати учун ишлатишимиш, ибратли феъл–авторимиз билан атрофдагиларга далда бериб, уларни рухлантиришимиз керак.

ПУЛДАН ТҮҒРИ ФОЙДАЛАНИНГ

13. Нима сабабдан пулга түғри муносабатда бўлишимиз керак? *1 Тимўтий 6:10.*

14. Қуйидаги бешта оятда пул ҳақида сўз юритилган. Келтирилган мавзуларга тегишли оятнинг манзилини ёзинг.

Ҳикматлар 20:10, Ҳикматлар 22:7 (бу ояларни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оялар” қисмини кўринг), Луқо 12:15, Луқо 16:11, Эфесликларга 4:28.

Мехнат қилиб, топилган бойликни муҳтожлар билан баҳам кўриш _____

Тамагирлик ва очкўзлиқдан сақланиш учун огоҳлантириш _____

Тарозидан уриб қолмаслик _____

Қарз олиш ёки қарздор бўлиб қолиш _____

Пул ва бойлик масаласида ишончли бўлиш _____

15. 2 Коринфликларга 9–бобни ўқинг. Қуйидаги оялардан сахий бўлиш ҳақида нималарни билиб олдингиз?

6–оят _____

7–оят _____

8–оят _____

12–оят _____

13–оят _____

15–оят _____

Ушр ва эҳсонлар беришда кўп масиҳийлар режа бўйича иш тутишни қулай ва осон, деб билишади. Биз режа бўйича иш тутганимизда ҳаддан ташқари кўп сарф қилиб юбормасликнинг ва эътиборсизликнинг олдини олган бўламиз. Кун давомида қилинадиган ишлар ва сарф–харажатлар жуда кўп бўлади, шунинг учун олдиндан тузилган режа Худога маблағ ва вақтимиз билан улуғворлик келтиришимизда катта ёрдам беради.

Режа тутганингизда қуйидагиларга риоя қилинг:

- Ибодат қилиб, олган даромадингизнинг неча фоизини Худога беришингизни белгиланг. Ҳеч қачон белгиланган миқдордан кам пул берманг.
- Кўлингизга пул тушиши биланоқ, Худога берадиган пулни ажратиб қўйинг. Бу пулга ҳиёнат қилманг, уни бошқа нарсаларга сарфлаб юборманг.
- Бу пулни Худо сизга кўрсатганидай, хайрли мақсадларга ишлатинг. Буни ойнинг ёки ҳафтанинг белгиланган пайтида амалга оширинг.

16. Марк 12:41–44–оялардаги Исонинг айтган гапларини тушунтириб беринг.

Сиз имонда улғаяр экансиз, Худо сизга күпроқ баракалар бергани сари күпроқ ушр ва эхсонлар ажратадиган бўлинг. Агар сиз дунёвий маблағларингизни Худонинг ихтиёрига топширсангиз, Худо ҳам руҳий баракаларни сизнинг кўлингизга топширади. Зеро, Худо Ўз ваъдаларига содиқдир (Луқо 16:9–12, Филиппилкларга 4:17).

Page 69

Ўз пулини Худога бағишилаган инсон, бутун борлигини — вақти, иқтидори ва меҳнатининг ҳосилини Худога бағишилаган бўлади. Пулини Худога бағишишламаган одам эса, Худога бағишиланмагандир. Қуйидаги бўш жойларни тўлдирган ҳолда, ушр ва эхсонлар бериш учун ўзингизга режа тузинг.

УШР ВА ЭХСОН БЕРИШ РЕЖАСИ

Ушр ва эхсонни кимларга бераман: _____

Ушр ва эхсоннинг миқдори: _____

Берадиган куним: _____

Нима мақсадда бераман: _____

ТАНАНГИЗНИ ПАРВАРИШ ҚИЛИНГ

17. 1 Коринфликларга 6:19–20–оятларни ўқинг. Танангиз Муқаддас Рухнинг маъбадидир, дейилганда нимани тушунасиз?

18. Римликларга 12:1–оятни ўқинг.

а. Павлуснинг сўзларига кўра, сиз танангизни нима қилишингиз керак?

б. Нима мақсадда шундай қилишингиз керак?

19. Юҳанно руҳий саломатлигимиздан ташқари бизга яна қандай саломатликни тилаган? З Юҳанно 1:2.

Танангизни парвариш қилинг, зеро танангиз Муқаддас Рухнинг маъбадидир. Сиз тўғри озиқланиб, етарли даражада дам олсангиз ва машқ қилиб турсангиз ойдин фикр юрита оласиз ҳамда ўзингизни яхши сезадиган бўласиз.

20. Қуйидаги рўйхатни ўқинг. Жисмоний холатингизни яхшилаш учун қандай чора–тадбирларни қўллай оласиз? Бунинг учун амалда нима қилмоқчисиз?

Парҳезга риоя қилиш _____

Ҳар куни жисмоний машқларни бажариш _____

Page 70

Етарли даражада дам олиш _____

Ёмон одатлардан воз кечиши _____

ҚИСҚАЧА БАЁН

Ушбу бобнинг сарлавҳаларидан ёрдам сифатида фойдаланган ҳолда, ўтилган мавзу бўйича мустақил равишда қисқа баён ёзинг.

page 71

З-БОБ

ЎЗГАЛАРГА МАСИХНИ ТАНИШТИРИНГ

Муқаддас Китобни ўрганиш жараёнида сиз бошқаларга ҳам Исо Масих ҳақидаги Хушхабарни айтишингиз керак. Агар сиз Хушхабар айтишга тайёр турсангиз, Муқаддас Рух имонсиз одамнинг қалбини Масихни қабул қилишга тайёрлайди.

ЎЗИНГИЗНИ ТАЙЁРЛАШ ЙЎЛИ

1. Матто 4:19–оятни ўқинг. Одамларга Хушхабарни айта олишингиз учун, ўзингизни тайёрлашнинг энг яхши усули қандай?

2. Филиппиларга 2:14–16–оятларда Павлус қандай яшашимиз кераклиги ҳақида сўз юритади. Бундай ибратли ҳаёт атрофдаги одамларнинг эътиборини ўзига жалб қилиб, Масихнинг кимлигини акс эттиради. Сизнинг ҳаёт тарзингиз Павлуснинг гапларига мос келадими ёки йўқми? Павлус қўллаган ибораларни ўз сўзларингиз билан ифодаланг. Сўнг ўзингизни ҳар бир соҳада 1дан 10гача бўлган балл системаси бўйича баҳоланг. 10 балл – энг аъло кўрсатгич.

ХИСЛАТ	ЎЗ СЎЗИНГИЗ БИЛАН ИФОДАЛАШ	БАЛЛ
Нолиманг, баҳслашманг		
Пок ва беғубор		
Айбсиз ва бенуқсон		
Юлдуз қаби порламоқ		
Каломни маҳкам тутинглар		

Page 72

Ҳозирги пайтда бу соҳаларнинг қайси бирига қўпроқ эътибор беришингиз керак? Бу соҳада ривожланиш учун нима қилмоқчисиз?

3. Масиҳни билмаган одамлар учун қандай ибодат қилиш керак?

Юҳанно 6:44 _____

Юҳанно 16:8–9 _____

1 Тимўтий 2:1–4 _____

4. Масиҳ ҳақида гапириш учун ўзингизни қандай тайёрлашингиз керак?

2 Тимўтий 2:15 _____

1 Бутрус 3:15 _____

АЛОҚА ЎРНАТИШ

5. Матто 9:10–12–оятларни ўқинг.

а. Исо қайси тоифадаги одамлар билан кўпроқ вақтини ўтказар эди?

б. Исо улар билан қандай танишиб, улар билан биргаликда нималар қиласади?

6. Павлус одамларга Масиҳ ҳақида айтиш учун қаерларга борар эди? Ҳаворийлар 20:20.

7. Имонсиз одам билан сухбат қурганингизда саволлардан фойдаланинг. Саволлар сизга Хушхабар ҳақидаги мавзуга ўтишга ёрдам беради. Сухбат давомида сухбатдошингизга ақл ўргатманг. Аксинча сухбатни йўналтиринг, шунчаки саволларга жавоб бериш билан чекланиб қолманг, ўзингиз ҳам керакли саволлар беринг.

Page 73

Сиз тез–тез учрашиб турадиган имонсиз одамларнинг исмларини ёзинг. Кейинги сафар сухбатингизни Хушхабар томон йўналтиришга ёрдам берадиган саволлар тузинг. (Қуидаги мисолларни ўқиб чиқинг. Мұхаббат — колledge талабаси, Бобур — тадбиркор, Азиз — аскар).

ОДАМ

САВОЛ

Мұхаббат Колледжса кирганингдан бери Ҳудо ҳақидаги тасаввурларинг ўзгардими?

Бобур Муваффақиятли бизнес қуриши орқали ҳаётингда нималарга эришимоқчисан?

Азиз Сизнингча, нима сабабдан дунёда нотинчлик ҳукм сурмоқда?

ОДАМЛАРНИГ МУХТОЖЛИКЛАРИНИ КЎРА ОЛИНГ

Исо бир қараашданоқ одамнинг муҳтожлигини пайқарди ва у билан сухбат қурганда, ўша одамнинг қалби тусаган мавзу ҳақида гаплашарди. Нажотдан маҳрум бўлган инсонга биринчи навбатда Масиҳ ва Нажоткор керак. Бироқ имонсиз одамнинг ўзи буни билмаслиги ва бошқа муҳтожликларини долзарб, деб ўйлаши мумкин. Бундай ҳолларда одамнинг “асосий” муҳтожлигини қондиришдан олдин ўша одам “керакли”, деб ўйлаган муҳтожлигини қондиришингиз керак бўлади. Чунки аслида бундай “керакли” муҳтожликлар “асосий” муҳтожликнинг аломати ҳисобланниб, ундан келиб чиқади.

8. Марк 10:17–22–оатларни ўқинг. (Бу оятларни Матто 19:16–30 ва Луко 18:18–30–оатлар билан солиширинг)

а. Инсоннинг “керакли” деб ўйлаган муҳтожлиги нима эди?

б. Унинг асосий муҳтожлиги эса қандай?

в. Исо риоя қилиниши керак бўлган ҳамма амрларни берди. Сўнг ўша йигитнинг асосий муаммоси – пулпарастлик эканини қандай намоён қилди?

page 74

г. Исо Масих синовдан ўтказган бу йигитга қандай муносабатда эди?

9. Одамнинг асл муҳтожлигини, яъни муаммосини аниқлашда шуни эсингизда тутингки, бир қарашда муаммо турли кўринишларга эга бўлиши мумкин. Лекин ҳаворий Юҳанно кўп муаммоларнинг уч хил илдизи борлигини айтган эди: тана нафси, ҳирсли кўзлар ва бойлик билан мағурланиш (1 Юҳанно 2:15–17). Қуйида баъзи муаммоларга мисоллар келтирилган:

а. *Тана нафси*

Одамлар орасида ўзини ноқулай сезади, ёки ҳамманинг эътиборини ўзига қаратмоқчи бўлади.

б. *Ҳирсли кўзлар*

Ҳамма нарсага эгалик қилмоқчи бўлади.

в. *Бойлик билан мағурланиши*

Одамнинг муаммоси аниқ кўриниб туриши мумкин, лекин сиз бу билан чекланиб қолманг. Муаммони келтириб чиқарган илдизни топишга ҳаракат қилинг. Одамнинг асл муҳтожлиги нимадалигига аниқланг. Сўнг Худонинг Каломи ёрдамида бу муҳтожликни бартараф қилинг.

МУҚАДДАС КИТОБДАН ФОЙДАЛАНИНГ

10. Ибронийларга 4:12–оатни ўқинг. Бу оятга кўра Худонинг каломи нима қиласи?

11. Худо Ўз сўзи хақида нима деб айтади? *Ишаё 55:11* (бу оятни ўқиш учун дастурга илова қилинган “Эски Аҳддан оятлар” қисмини кўринг).

page 75

12. Павлус Муқаддас Битиклар орқали Масихнинг Кимлигини қаерда ва кимга тушунтирган эди? *Ҳаворийлар 17:1–3, 26:22*.

13. Суҳбатдошингиз Хушхабарга умуман қизиқиш билдиримаса ёки қаршилик қилаётган бўлса, қандай ҳаракат қилишингиз керак? *2 Тимўтий 2:23–26*.

Доим ўзингиз билан Янги Аҳд китобчасини олиб юринг. Иложи бўлса, Хушхабар айтганингизда сухбатдошингиз оятларни ўзи ўқисин. Бу Хушхабар айтишнинг энг самарали йўлидир, чунки сухбатдошингизда Муқаддас Китобга нисбатан ишонч ҳосил қиласди.

МАСИҲНИ ТАНИШТИРИНГ

14. Нима сабабдан нажотдан бебаҳра бўлган одамларга Масихни таништириш муҳим?

Юҳанно 14:6

Ҳаворийлар 4:12

15. Юҳанно 3:16–18–оятларни ўқинг.

а. Хушхабарнинг бутун моҳияти қайси тўртта гапда акс этган? *16–оят.*

б. Нима учун Худо Ўз Ўғлини дунёга юборди? *17–оят.*

в. Қандай турдаги одамлар мавжуд? *18–оят.*

page 76

г. Маҳкум бўлмаслик учун биргина нарса зарур. Бу нима?

Ҳар қандай вазиятда Масих ҳақида гувоҳлик беришга тайёр туриш. Хушхабарнинг асосларини билинг. Масих ҳақидаги Хушхабарни аниқ ва лўнда айтишни машқ қилинг. Ҳар қандай вазиятдан унумли фойдалана олишингиз учун ибодат қилинг.

16. Сухбатдошингизга Хушхабарни айтганингиздан кейин, унга: “Исо Масихни Нажоткорим деб тан оласизми?” деган савол беринг. Агар сухбатдошингиз буни тан олса, у билан бирга ибодат қилинг. У Исо Масихни Нажоткор сифатида ўз қалбига таклиф қилсин.

Сухбатдошингизга бирор қарорга келишига ёрдам берар экансиз, бунинг учун керакли оятлардан фойдаланинг. Қуйидаги оятларни ўқинг, улардан биттасини танлаб олиб, бундай вазиятда ўша оятдан қандай фойдаланишингизни ёзинг.

Юҳанно 1:12

Юҳанно 3:16

Юҳанно 5:24

Ваҳий 3:20

ҚАРШИЛИКЛАРГА МУНОСАБАТИНГИЗ

17. Фақатгина Худо инсонда гунохга нафрат ва Нажоткорга муҳтоjлик туйғуларини уйғотиши мумкин. Дунёга нажот келтириш каби шарафли вазифага Худо бизни шерик қилди. Бу бизнинг ифтихоримиздир.

Хушхабарни эшитган одамлар Масихни қабул қилмаслик учун бир қатор сабабларни келтиришлари мумкин. Бироқ сиз кенг тарқалган бундай сабаблар билан танишиб

чиққанингиздан кейин, сұхбатдошингизга Масихга бўлган мухтожлигини кўришига ёрдам берса оласиз, бунинг учун муайян саволлар билан сұхбатни тўғри йўналтириш (Масих ва Унинг кечирими сұхбатингизнинг маркази бўлсин. Шайтонга сұхбатингизни бошқа мавзуга буриб кетишига йўл қўйманг).

Қайдаги оятларни ўқинг. Имонсизлар кўплаб берадиган саволларига жавобларни сиз айнан шу оятлардан топасиз. Оятларнинг мавзусига қараб, уларни мос келган саволлар ёнига ёзинг.

Page 77

Ҳикматлар 14:12

Марк 2:17

Марк 8:36-37

Юҳанно 7:17

Юҳанно 14:6

Римликларга 1:19-20

Римликларга 1:28

Римликларга 14:12

1 Коринфликларга 1:21

2 Коринфликларга 6:2

Ибронийларга 9:27

2 Бутрус 1:21

а. Агар Худо севги манбаи — қудратли Худо бўлса, нимага дунёда ёвузлик хукм суришига У йўл қўяди? Нимага У ёмонликни тўхтатмайди? _____

б. Хушхабарни ҳеч қачон эшитмаган одамлар нажот топадими? _____

в. Муқаддас Китобда хатолар борми? _____

г. Нимага кўп зиёли одамлар Худони тан олмайдилар? _____

д. Иккюзламачилар ҳақида нима дея оласиз? _____

е. Агар одам қўлидан келганича яхшилик қиласа, Худо ундан мамнун бўлади, чунки энг муҳими самимийликдир. _____

ж. Худога олиб борадиган бошқа йўллар ҳам бор. _____

з. Масихга эргашиб учун кўп нарсадан воз кечиш керак экан. _____

и. Бир кун келиб имонли бўламан. _____

к. Мен Муқаддас Китобдаги кўп нарсаларни тушунмайман, шунинг учун ҳозирча шошилмаганим яхши. Кўп нарсани тушунганимдан кейин Худога эргашаман.

л. Мен ёмон одам эмасман. _____

м. “Гуноҳга ботиб кетганман. Худо мени қабул қилмайди. _____

18. Колосаликларга 4:5–6–оятларни ўқинг.

а. Имонсизларга нисбатан қандай муносабатда бўлишингиз керак?

б. Хушхабарни қай тарзда айтишингиз керак?

page 78

ҚИСҚАЧА БАЁН

Ушбу бобнинг сарлавҳаларидан ёрдам сифатида фойдаланган ҳолда, ўтилган мавзуга мустақил равишда қисқача баён ёзинг.

4–БОБ

ИШНИ ОХИРИГА ЕТКАЗИНГ

Имонга янги келган масиҳийга етуклик сари улғайишига ёрдам бериш ҳар бир масиҳий учун масъулиятдир. Сизнинг ёрдамингизга доимо кимдир муҳтож бўлади.

ИШНИ ОХИРИГА ЕТКАЗИШ НИМА ДЕГАНИ?

1. Салоникаларга биринчи мактубнинг 2:7–12–оятларини ўқинг.

а. Павлус Салоникадаги биродарларга имонда улғайишга ёрдам берганди. Павлус бу хизматини қандай сўзлар билан таърифлаган? *7–10–оятлар*.

б. Павлус имонда ёш масиҳийларга қандай муносабатда эди, улар билан қандай муомала қиласади? *11–оят*.

в. Масиҳийлар имонда улғайишлари учун Павлус қандай учта нарсани амалга ошириди? *12–оят*.

г. Павлус қандай мақсадни кўзлаганди? Унинг фикрига кўра, руҳий фарзандлар қандай ҳаёт кечиришлари керак эди? *12–оят*.

Ишни охирига етказиш — имонга янги келган масиҳийларга руҳан улғайишда ёрдам бериш демакдир. Сиз имонга келган одамга етуклика эришишга, ўзлигини таниб билишига ёрдам берар экансиз, шу орқали у Масиҳ ато қилган нажотнинг маъносини чуқурроқ англаб етади.

Page 80

НИМА САБАБДАН ИШНИ ОХИРИГА ЕТКАЗИШ КЕРАК БЎЛАДИ?

2. Исо Масиҳ шогирдларига “Буюк Амр”ни берганида, уларга: “...бориб, барча халқлардан шогирд орттиринглар”, деб буюрган эди. Шу билан бирга У шогирдларига яна нималарни амр этганди? *Матто 28:20*.

3. Нима сабабдан Павлус имонга келган масиҳийлардан тез–тез хабар олиб турарди? *1 Салоникаликларга 3:5*.

4. 1 Коринфликларга 4:15–оятни ўқинг. Сизнингчча, нима сабабдан Павлус Коринфдаги имонлилар учун катта бир масъулиятни ҳис қиласади?

ҲАР БИР ШАХС ҚАДРЛИДИР

Ҳар бир инсоннинг қадри ва тутган ўрни юксакдир, чунки Худо уни Ўз суратида яратган. Бутун борлиқ орасида фақат инсон Худонинг табиатини ўз шахсияти орқали акс эта олади. Бу юксак имтиёз ва шарафдир.

5. Сиз Худонинг назарида ниҳоятда қадрли эканингизни Исо қандай сўзлар билан ифодалаган? *Матто 10:29–31.*

6. Луқо 9:25–оятни ўқинг. Бу оятга кўра жонингизнинг баҳоси борми?

7. Луқо 15:3–7–оатларни ўқинг. Бу оятлардаги масалдан ҳар бир инсоннинг муҳимлиги ҳақида нималарни билиб олдингиз?

8. Римликларга мактубнинг 16–бобини кўздан кечиринг. Бу бобда Павлус нечта одамнинг исмини тилга олган? Сизнингча, шундай килиш шартмиди?

9. Забур китобининг 8–саносини ўқинг. Забур муаллифи инсоннинг қадрини қандай тасвирлаган? Бу сўзлар сизга ҳам таалуқлими?

БОШҚАЛАРГА УЛҒАЙИШДА ЁРДАМ БЕРИНГ

10. Павлус ва унинг ҳамкорлари имонга янги келган биродарларга ёрдам бериш учун нима қилдилар?

Ҳаворийлар 14:21–22 _____

Ҳаворийлар 18:11 _____

11. Павлус ва унинг ҳамкорлари ўз шогирдлари учун қандай ибодат қилишар эди?

Колосаликларга 1:9–12 _____

page 82

Колосаликларга 4:12 _____

12. Имонга янги келган шогирдга сиз Худонинг Каломини нима қилишни маслаҳат берган бўлар эдингиз? *Колосаликларга 3:16.*

13. Шогирдни имонда мустаҳкамлаш учун, унга яна қандай насиҳатлар берган бўлар эдингиз?

Марк 5:19 _____

Луқо 9:23 _____

Юҳанно 15:10 _____

Филиппиликларга 4:6 _____

Ибронийларга 10:25 _____

14. Павлус шогирларини имонда ўстириш учун, доимо улардан хабар олиб турган. Бунинг учун у турли усулларни қўллаган. Қуйидаги оятларда қандай усуллар қўлланилган?

Ҳаворийлар 15:36 _____

1 Коринфликларга 4:14 _____

1 Коринфликларга 4:17 _____

2 Тимўтий 1:3 _____

Сиз биродарингизга имонда ўсишда ёрдам беришингиз учун, юқорида айтиб ўтилган қайси усуллардан фойдалана оласиз?

Имонга янги келган биродарингизга сиз қуйидаги мавзуларни ўзлаштиришига ва амалда қўллашига ёрдам беришингиз мумкин:

- Нажот олганига иккilanмай ишониш
- Худонинг ҳузурида сокин вақт ўтказиш
- Оятларни ёд олиш
- Муқаддас Китобни ўрганиш
- Биродарлар билан мулоқотда бўлиш
- Гувоҳлик бериш

ИБРАТ БЎЛИНГ

15. Павлус Филиппи шахридаги жамоат аъзоларига ибрат бўлиш борасида қандай панд–насиҳат қилган эди? *Филиппиликларга 4:9.*

16. 1 Тимўтий 4:12–оатни ўқинг. Сиз бошқаларга нималарда ибрат бўлишингиз керак?

17. Нима сабабдан бошқаларга ибрат бўлиш ўта муҳим масала? *Матто 23:3.*

18. 1 Коринфликлар 11:1–оятида Павлус шундай деган: “Мен Масихдан ўrnak олганимдай, сизлар ҳам мендан ўrnak олинглар.” Сизлар ҳам Павлус сингари мана шу гапларни ўз шогирдларингизга айта оласизми? Бошқаларга яхши ўrnak бўла олишингиз учун, сиз ҳайтингизнинг қайси томонларини ўзгартиришингиз керак?

19. Сиз имонга олиб келишга мушарраф бўлган бирор бир одам ҳақида ўйланг. У учун ибодат қилинг, имонда ўсишига унга қандай ёрдам кўрсата олишингизни Худодан сўранг.

Балки, уникига меҳмонга боришингиз, унга қўнғироқ қилишингиз ёки хат ёзишингиз керакдир? Балки, “Шогирдлик даври” туркумининг биринчи китоби унга имонда ўсишига ёрдам берар? Ёки уни Хушхабар айтишга таклиф қиласиз ёхуд имонда янги бўлган бошқа бир биродар билан таништирасиз? Балки, 2:7 туркумини ўрганишга таклиф қиласиз? Бундай одамга имонда ўсишга қандай ёрдам бера олишингиз ҳақида фикр юритиб, бирор режа тузинг.

page 84

КИСКАЧА БАЁН

Ушбу бобнинг сарлавҳаларидан ёрдам сифатида фойдаланган ҳолда, ўтилган мавзуга мустақил равишда қисқа баён ёзинг.

page 85

5-БОБ

ОЛАМ УЧУН КАЙГУРИНГ

Худо оламдаги ҳар бир инсон учун қайғуради. Бугунги кунда миллиардлаб одамлар мавжуд. Сиз: “Қандай килиб шунча одамга Худонинг севгисини самарали тарзда етказса бўлади?” деб ўйлашингиз мумкин. Биз шогирдлар ортириб, бутун дунёга нажот хабарини етказиш имкониятига эгамиз. Бу Худонинг ниятидир.

ХУДО ОЛАМ УЧУН ҚАЙГУРАДИ

“Худонинг оламга бўлган севгисини ардоклаган инсон олам учун қайғуради.”

— Даусон Тротман

1. Юханно 3:16-оятга кўра Худо инсонни қай даражада севади?

2. Исо кимларга хизмат қиласа өди?

Юханно 8:12

Mammo 5:14

3. Исо далага яхши уруғларни (яңи масиҳийларни) сепишимизни буюрди. Бу дала қандай дала? *Матто 13:38.*

4. Қуидаги оялтарда Исонинг бизга амр қилган “Буюк буйруғи” қандай баён этилган?

Мамто 28:19–20

Марк 16:15

Луқо 24:47

page 86

Юҳанно 17:18 ва 20:21

Ҳаворийлар 1:8

Бутун маҳалла, корхона, база, район ёки бутун халққа Нажот хабарини етказиши — ниҳоятда олижаноб иш. Бирок Худо нафақат бизнинг халқимиз, балки дунёдаги барча халқлар учун қайғуради. Шундай экан, биз Унинг “Буюк буйруғига” бўйсуниб, бу ёруғ оламдаги ҳар бир одамга, қайси эл ва халқдан бўлишидан қатъий назар, Масих ҳақидаги Хушхабарни етказишимиз керак. Ҳаётимиздаги энг муҳим қарорларимизни биз мана шу буйруққа асосланган ҳолда чиқаришимиз керак.

ОЛАМ БУГУНГИ КУНДА

Қуйидаги оятларни ўқинг. Охирзамон яқинлашганида, олам қай аҳволда бўлишини қисқача ёзинг.

1 Тимўтий 4:1–3 _____

2 Тимўтий 3:1–5 _____

2 Бутрус 3:3–5 _____

Ёзганларингиздан ҳозирги кунда рўй берадиган ҳодисаларни белгиланг.

6. Масих ҳақидаги Хушхабарни рад этган одамларнинг ҳоли не кечади? 2 Салоникаликларга 1:8–9, Вахий 20:12,15.

Ҳар сонияда бир нечта чақалоқ дунёга келади, ҳар куни юз минглаб чақалоқлар туғилади. Уларнинг аксарият қисми — Исони билмай яшайди. Юз минглаб инсонлар ҳар куни дунёдан кўз юмади ва уларнинг аксарият қисми — Худодан маҳрум бўлган агадиятга ғарқ бўлади.

Page 87

7. Инсоният учун Худонинг хоҳиши қандай? 2 Бутрус 3:9.

Буни ўз сузларингиз билан ифодаланг.

8. Исо қийналган оломонга назар ташлаганидан кейин, шогирдларига нима деб ибодат қилишни буюрди?

«Сизлар: “Экинлар түрт ойда етилади”, деган иборани ишлатасизлар. Мен эса сизларга айтаман: Кўзларингизни очинглар! Экинзорларга қаранглар! Ҳосил етилган, ўрим–теримга тайёр бўлган.»

— Юҳанно 4:35

“ЭКИНЗОРЛАРГА ҚАРАШНИНГ” АМАЛИЙ ЙЎЛИ

- Турли хил мамлакатлар учун ибодат қилинг, у ерларда яшовчи одамлар Масихни таниб билсинлар, деб Худодан сўранг. Ибодат пайтида дунё харитасидан фойдаланинг.
- Миссионерларга хатлар ёзиб туринг. Миссионерлик ташкилотлар ҳақида маълумот йиғинг.
- Миссионерларнинг таржимаи ҳолини, улар ҳақидаги китоблар ва матбуотларни ўқинг.
- Кун давомида имонсизлар билан мулоқот қилганингизда, ҳар бир фурсатни ғанимат билинг.
- Бошқа мамлакатда хизмат қилаётган миссионерга моддий ёрдам кўрсатинг.

КЎПАЙИШ

Хушхабарни дунёга ёйиш учун иккита муҳим йўл мавжуд: бу ибодат қилиш ва моддий ёрдам кўрсатишидир. Хушхабар ёйишнинг энг самарали йўли эса —имонсизларга шахсан ўзимизнинг гувоҳлик беришимиз. Масихнинг Хушхабарини дунёга етказиш вақти келди! Биз етуклика эришишни кутишимиз ёки бундай вазифага тайёр эканлигимизни сезишимиз шарт эмас. Қалбимизда Масих бор экан, Хушхабар айтиш вазифасига чорланганмиз!

Page 88

“Худо Масих вужудида дунёни Ўзи билан яраттириди” (2 Коринфликларга 5:19).

CANADA AND THE UNITED STATES

245 million. Nominally Christians

КАНАДА ВА АҚШ

245 миллион. Расман масиҳий.

LATIN AMERICA

240 million, rapidly increasing.

Strong Roman Catholic heritage.

ЛОТИН АМЕРИКА

240 миллион, тез ўсиб бормоқда.

Кучли Роман Католик меросга эга.

EUROPE

670 million. Nominally Christians

ЕВРОПА

640 миллион. Расман масиҳий.

AFRICA

425 million, rapidly increasing.

Muslim stronghold in the north.

Elsewhere, nominal and professing Christians, total nearly one-half of population.

АФРИКА

425 миллион, тез ўсиб бормоқда.

Шимолда кучли мусулмон қалъалари мавжуд.

Қолган жойларининг қарийб ярим аҳолиси расмий ва норасмий масиҳийлардан ташкил топган.

ASIA

2.5 billion, rapidly increasing.

Profusion of religions – Islam, Hinduism, Confucianism and Buddhism dominant. Few Christians in most areas.

ОСИЁ

2,5 биллион, тез ўсиб бормоқда.

Ислом, индуизм, кунфуционизм ва буддизм каби динлар аралаш ҳолда мавжуд. Бутун ҳудудда саноқли масиҳийлар бор.

AUSTRALIA AND PACIFIC ISLANDS

20 million. Nominally Christians.

АВСТРАЛИЯ ВА ТИНЧ ДЕНГИЗ ОРОЛЛАРИ

20 миллион. Расман масиҳийлар.

WORLD POPULATION BY AREA

ҲУДУДГА ҚАРАБ БЎЛИНГАН ОЛАМ АҲОЛИСИ

“Дала оламдир” (Матто 13:38)

2nd Picture

Roman Catholic 580 million

Роман Католик 580 миллион

Eastern orthodox 120 million

Православлар 120 миллион

Protestant 330 million

Протестантлар 330 миллион

Jews 3 million, 0,3%

Яхудийлар 3 миллион, 0,3%

Taoist 48 million, 1,1 %

Таоист 48 миллион, 1,1%

Shintoists 60 million, 1,4%

Шинтоист 60 миллион, 1,4%

Confucianist 292 million 7%

Конфуционист 292 миллион, 7%

Buddhist 348 million, 8,3%

Буддистлар 348, 8,3%

Hindus 550 million 13,1%

Хиндилар 550 миллион 13,1%

Muslims 570 million 13,6%

Мусулмонлар 570 миллион, 13,6%

Nominal or professing Christians 1,03 billion, 24,5%

Расмий ёки норасмий масиҳийлар 1.03 миллиард, 24,5%

Atheist, anemist and others, 1,28 billion, 30,5%

Атеист, анемист ва бошқалар 1,28 миллиард, 30,5%

Total world population: about 4,2 billion

Бутун дунё аҳолиси: таҳминан 4,2 миллиард.

Page 89

9. Нима қилишимиз учун Муқаддас Рух бизга куч-қудрат ато этади? *Ҳаворийлар 1:8.*

Бир инсоннинг ўзи оламга Хушхабарни етказа олмайди. Одамлар кўпайиш орқали дунёни тўлғазгани қаби, биз ҳам кўпайиш орқали дунёга Хушхабарни етказа оламиз. Ибтидо китобининг 9–боб, 1–оятида Худо Нуҳ пайғамбарга шундай деган: “Баракали бўлиб, кўпайинглар, ер юзини тўлғазинглар”. Ибтидо давридан бошлаб одамлар мана шу амрга риоя қилиб келгани сингари, биз ҳам руҳий кўпайиш орқали Исонинг “Буюк амри”ни бажаришимиз мумкин.

10. 2 Тимўтий 2:2–оятини ўқинг.

а. Павлус Тимўтийга қандай кўрсатма беради?

б. Тимўтий Павлусдан эшитган таълимотни қандай одамларга топшириши керак эди?

Кўрсатмалар бир одамдан бошқасига берилади. Павлус ўз мактубида Тимўтийга кўрсатмалар бериб, Хушхабар таълимотини ишончли одамларга топширишини айтади. Бу ишончли одамлар бошқаларга ҳам таълим бериш қобилиятига эга бўлишлари керак. Сиз ўстирган шогирдингиз бошқаларга таълим бера оладиган бўлиши шарт, шундагина сиз кўпайиш жараёнининг бир бўлагига айланасиз.

11. Ким қанча вақт яшашини ҳеч ким билмайди. Худо сизга етмиш йил умр берганини тасаввур қилинг. Агар шундай бўлса, бошқаларнинг ҳаётини ўзgartириш учун қанча умрингиз қолди?

Сиз имонга янги келган шогирдни ўстирганингизда, уни улғайтириш жараёни таҳминан икки йил давом этиши керак. Икки йилдан сўнг, бу шогирд бошқаларга ҳам устозлик кила оладиган бўлиши шарт. Ҳар икки йил давомида сиз битта шогирдни устозлик даражасига қўтаришингиз лозим. Сиз бунинг уддасидан чиқа оласизми?

Агар бу ишнинг уддасидан чиқсангиз, икки йилдан сўнг сиз кўпайиш жараёнини бошлайсиз.

- Тўрт йилдан кейин сизнинг ва биринчи шогирдингизнинг шогирдини ҳисобга олган ҳолда, сизлар тўртта бўласизлар.
- Олти йилдан кейин саккизта.
- Саккиз йилдан кейин ўн олтида.

Page 90

Хизмат қилмоқчи бўлган йилларингизни ҳисобга олган ҳолда, сиз таҳминан неча кишининг ҳаётини ўзgartиришингиз мумкин? Бу жараёнга амал қилсангиз, етмиш ёшга тўлгунингизга қадар нечта киши сиз орқали имонга келади?

БУ ЖАРАЁНДА СИZNИНГ ВАЗИФАНГИЗ ҚАНДАЙ?

Исо Масих оламни ва ундаги ҳар бир инсонни яхши кўрар эди, лекин фақатгина ўн икки кишигагина шахсан Ўзи устозлик қилди. Шогирд ва устоз бир–бири билан бевосита мулоқотда бўлиши керак. Павлус ўз ҳатти–ҳаракати ва юриш–туриши билан Тимўтийга ўрнак кўрсатган эди (2 Тимўтий 3:10 га қаранг). Дарҳақиқат, бир одам орқали Хушхабарни кўпларга етказиши мумкин.

12. Худога илтижо қилинг, У сизга ишончли бир одамни шогирд қилиб юборсин. Бу одам 2 Тимўтий 2:2–оятда ёзилганидай, кейинчалик бошқаларга ҳам таълим бериш қобилиятига эга бўлсин. Оламга нажотни етказишда сиз Исо Масихга шерик бўлишингиз мумкин, Худога имкон беринг, У сиз орқали Ўз ҳаётини бошқаларда ҳам ҳосил қилсан. Руҳий кўпайиш учун амалда нималар қилмоқчисиз?

13. Сиз ўз ҳаёtingиз, вақтингиз ва маблағингизни оламга Хушхабарни етказишга бағишлиғанмисиз? Хушхабарни янада самарали тарзда етказиш учун нималар қила оласиз?

Ибодат қилишни унутманг. Ҳаммамиз ҳам узоқ юртларга ўз оёғимиз билан бора олмаймиз, лекин тиззада туриб, улар учун ибодат қилсак, Худонинг нажотига йўл очган бўламиз.

Page 91

14. 2 Тимўтий 3:16–4:8–оятларни ўқинг. Павлуснинг айтган гапларини ўз ҳаёtingизга тадбик қилиб ёзинг:

ҚИСҚАЧА БАЁН

Ушбу бобнинг сарлавҳаларидан ёрдам сифатида фойдаланган ҳолда, ўтилган мавзуга мустақил равища қисқа баён ёзинг.

page 92

Кейинги саҳифаларда “Дастурни ўрганиш кундалиги”, “Назорат жадвали” ва “Ижобат бўлган ибодатлар” варақалари илова қилинган. Сиз буларнинг ҳаммасидан б–босқич давомида фойдаланасиз. Мабодо, илова қилинган варақалар сизга етмай қолса, улардан нусха чиқариб олишингиз мумкин.

Исо Масихнинг туғилиши

(“Илк мавлуд куни” мавзусига оид қўлланма)

Ўзингизга маълумки, Янги Аҳд — Матто, Марк, Луқо ва Юҳанно баён этган Хушхабар китоблари билан бошланган. Бу китобларнинг муаллифлари Исо Масихнинг туғилишини ва фаолиятини ўзига ҳос тарзда тасвирлайдилар.

Матто, Марк ва Луқо баён этган Хушхабарларда Исонинг ҳаёти батафсил ёритилгани учун бу китоблар синоптик деган ном олган. Юҳанно баён этган Хушхабарда эса Масихнинг илоҳий табиатига кўпроқ эътибор берилган.

Янги Аҳд — юонон тилида ёзилган эди. Эски Аҳднинг аксарият қисми қадимги иброний тилида, баъзи жойлари эса оромий тилида ёзилган. Ушбу тиллардаги Муқаддас Битикларнинг асл нусхалари жаҳоннинг кўплаб тилларига таржима қилинди.

Матто ва Луқо Хушхабарлари Исо Масихнинг туғилиши ҳақида сўз юритади. Куйидаги саволлар сизга “Исо Масихнинг туғилиши” мавзусини ўзлаштириб олишингизга ёрдам беради.

Келтирилган оятларни ўқинг, сўнг бўш жойга жавобларингизни ёзинг:

1. Исонинг онаси ким эди? *Матто 1:18 ни ўқинг.*

2. Марям кимга унаштирилган эди? *Матто 1:18-19.*

3. Марям ва Юсуфнинг никоҳидан олдин, Марям Кимдан ҳомиладор бўлди? *Матто 1:18–20 га қаранг.*

Муқаддас Рӯҳ — бу инсоннинг ҳаётида фаолият қўрсатувчи Ҳудонинг Рӯҳидир.
Муқаддас Рӯҳ — илоҳий Учбирликнинг бир қисмини ташкил этади.

4. Юсуф Марямнинг ҳомиладорлигини билиб, қандай йўл тутмоқчи бўлди? *Матто 1:19.*

5. Нима сабабдан Юсуф бу фикридан қайтди? *Матто 1:20-21.*

6. “Иммануил” исмининг маъноси нима? *Матто 1:23*

ҚИЁФАГА КИРМОҚ

Инсон қиёфасига кирмоқ — инсон бўлмоқ, инсон вужудига кирмоқ деган маънони англатади. «Худо инсонларни Ўзига жалб қилиш учун Ўзи инсон бўлиб келди. Худо инсонни Унга сўзсиз итоат қиласидиган мавжудот қилиб яратиши мумкин эди, бироқ Худо инсонга танлаш ҳуқуқини беришни афзал кўрди. Ҳар бир инсон Яратганга қандай муносабатда бўлишни ўзи танлайди... Шу сабабдан Яратгувчи яралган мавжудот олдига инсон қиёфасида келиб, Ўзини танитди. Худо Масихга ўхшайди. Масих эса Худога ўхшаган.”

7. Исо туғилган даврда Яхудияда ким ҳукмрон эди? *Матто 2:1*

—

ШОХ ҲИРОД

Буюк шоҳ Ҳирод милоддан аввалги 37 йилда Яхудия тахтига ўтирди. Бунга эришишга унга Марк Антоний ва Қайсар Август билан бўлган яхши муносабатлари катта ёрдам кўрсатди. Шоҳ Ҳирод ниҳоятда зукко, паҳлавон одам эди, у маҳорат билан муроса қилар, одамларни орқасидан эргаштира оларди. Бироқ, бундай фазилатларга эга бўлишига қарамай, у тарихда яхши ном қолдирмади. Унинг ўнта хотини бўлган, уларнинг бирини Ҳирод ўз онаси билан бир қаторда қатл қилдирди. Ҳироднинг энг кабиҳ қилмишларидан бири бу — Байтилда икки ёшга тўлмаган ҳамма ўғил бола чақалоқларни қирдириб юриши эди. Бу ходиса Исонинг туғилганидан кейин рўй берганди (Луқо 2:16–18 га қаранг). Ўлемидан беш кун аввал, Ҳирод ўз ўғли Антипатерни қатл қилдирди. Сўнг ўзи ўлим тўшагида ётганида: “Ўлганимдан кейин бир нечта аслзода аъёнларни қатл қилинглар, токи бутун юрт бўйлаб одамлар аза тутсин”, деган амрни берди. Бироқ унинг бу амри амалга оширилмади.

8. Муқаддас Китобга кўра Исони зиёрат қилгани нечта мунажжим келган эди?
Матто 2:1-2

9. Қайси сўзларга кўра, мунажжим учта бўлган, деган хулосага келишимиз мумкин? *Матто 2:11*

МУНАЖЖИМЛАР

Мунажжимлар түғрисида фақат Матто баён этган Хушхабарда ёзилган. Бу мунажжимлар — юлдузларга қараб фол күрган, астрология илми билан шуғулланган форс олимлари эди. Улар Масихга сажда қилиш учун келган эдилар.

10. Фаришта Юсуви нима деб огохлантириди? *Матто 2:13*

11. Ким Марямга фарзанд туғилиши ҳақида хабар берди? *Луқо 1:26-28.*

12. Ким Маряннинг олдига хабарчини юборди? *Луқо 1:26*

13. Ким Исога исм қўйди? *Луқо 1:30-31.*

АЖОЙИБ ИСМ

Исо сўзининг маъноси “Қутқарувчи”, *Масих* сўзининг маъноси — “мойланган”. Қадимда яхудийлар шоҳни ва руҳонийларни тайинлаганларида мойланиш, яъни вазифага тайинлаш маросимини ўтказишарди. *Исо* Масих — Нажоткор, шоҳларнинг Шоҳи ва Буюк Руҳонийдир.

14. Рим империясидаги аҳолини рўйхатга олинсин, деган фармонни ким берган эди?
Луқо 2:1

Исо Масих — афсона эмас. Унинг туғилиши инсоният тарихини белгиловчи омилдир. Агар биринчи мавлуд куни биз Байтлаҳм шахрида бўлганимизда эди, Исони ўз кўзимиз билан кўрган бўлардик. Агар ўша куни Римга борганимизда эди, қайсар Август таҳтда ўтирганига гувоҳ бўлардик.

15. Янги туғилган Масихни _____ ётқизиб қўйишиди. *Луқо 2:7.*

Қадимда чақалоқларни йўргаклаш учун тўрт бурчак матодан фойдаланилган. Болани йўргакка кўндаланг ётқизиб, матонинг учлари ёрдамида чақалоқнинг оёқлари ва танаси жипс қилиб, ўраларди.

Охур — уй ҳайвонларига ем—хашак солиб бериш учун яшик ёки сувов тарзида қилинган жой.

16. Фаришта чўпонларга қандай хабар етказди?

Луқо 2:10 _____

Луқо 2:11 _____

Луқо 2:12 _____

ДАСТУРНИ ЎРГАНИШ КУНДАЛИГИ

“Йўлимдан юрганлар баҳтлидир. Панд-насиҳатларимни тинглаб доно бўлинглар, уни рад этманлар. Ҳар кун остонамда кутиб, эши гимни пойлаб, сўзларимга қулоқ соладиган баҳтлидир.” (Сулаймоннинг ҳикматлари 8:32–34).

○ Якшанба сана_____ Ўқиган оятларим_____
Ўзим учун белгилаган энг яхши нарса: оят_____
Унинг фояси: _____

Нимаси менга таъсир қилди: _____

○ Душанба сана_____ Ўқиган оятларим_____
Ўзим учун белгилаган энг яхши нарса: оят_____
Унинг фояси: _____

Нимаси менга таъсир қилди: _____

○ Сешанба сана_____ Ўқиган оятларим_____
Ўзим учун белгилаган энг яхши нарса: оят_____
Унинг фояси: _____

Нимаси менга таъсир қилди: _____

○ Чоршанба сана_____ Ўқиган оятларим_____
Ўзим учун белгилаган энг яхши нарса:
оят_____
Унинг фояси: _____

Нимаси менга таъсир
қилди: _____

○ Пайшанба сана_____ Ўқиган
оятларим_____
Ўзим учун белгилаган энг яхши нарса:
оят_____
Унинг фояси: _____

Нимаси менга таъсир
қилди: _____

○ Жума сана_____ Ўқиган оятларим_____
Ўзим учун белгилаган энг яхши нарса:
оят_____
Унинг фояси: _____

Нимаси менга таъсир қилди: _____

○ **Шанба** сана _____ Ўқиган оятларим _____
Ўзим учун белгилаган энг яхши нарса: оят _____
Унинг фояси: _____

Нимаси менга таъсир

қилди: _____

НАЗОРАТ ЖАДВАЛИ

ИЖОБАТ БЎЛГАН ИБОДАТЛАР

ИВТ эски таржимасидан оятлар

<p>Севги <i>1 Юханно 3:18</i> Эй фарзандларим, биз сўз ёки тил билангина эмас, балки амалда ва ҳақиқатда севишимиз лозим.</p> <p style="text-align: right;"><i>1 Юханно 3:18</i></p> <p>Д-2 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Севги <i>Юханно 13:34–35</i> Сизларга янги буйруқ беряпман: бир-бирингизни севинглар. Мен сизларни қандай севган бўлсам, сизлар ҳам бир-бирингизни шундай севинглар. Агар орангизда мухаббат хукмон бўлса, сизлар Менинг шогирдларим эканингизни ҳамма шундан билиб олади.</p> <p style="text-align: right;"><i>Юханно 13:34–35</i></p> <p>Д-1 Масихнинг шогирди бўлинг</p>
<p>Камтарлик <i>1 Бутрус 5:5–6</i> Эй ёшлар, сизлар ҳам оқсоқолларга итоат килинглар. Ҳаммангиз бир-бирингизга юмшоқ муомалада бўлинглар. Чунки “Худо магрурларга карши, аммо камтарларга иноятлидир”. Шундай қилиб, ўз вактида бизларни юксалтирен деб, Худонинг кудратли қўли остида ўзингизни камтар тутинглар.</p> <p style="text-align: right;"><i>1 Бутрус 5:5–6</i></p> <p>Д-4 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Камтарлик <i>Филиппиликларга 2:3–4</i> Бу дунёга мослашманглар, фикр-зикрингизни янгилаб, тубдан ўзгаринглар. Шунда Худонинг иродасини тушуна оладиган бўласиз, яъни нима яхши, Худога манзур ва мукаммал эканлигини била оладиган бўласиз.</p> <p style="text-align: right;"><i>Филиппиликларга 2:3–4</i></p> <p>Д-3 Масих сингари бўлинг</p>
<p>Поклик <i>1 Бутрус 2:11</i> Эй севганларим, сизлардан ўтиниб сўрайман, жонга қарши курашадиган нафс эҳтиросларидан сақланинглар. Чунки сиз бу дунёда гарибу мусофирыслар.</p> <p style="text-align: right;"><i>1 Бутрус 2:11</i></p> <p>Д-6 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Поклик <i>Эфесликларга 5:3</i> Сизнинг орангизда ҳеч қандай зиногарлик, ифлослик ёки тамагирлик ҳатто тилга олинмасин. Булар муқаддас кишиларга муносиб эмас.</p> <p style="text-align: right;"><i>Эфесликларга 5:3</i></p> <p>Д-5 Масих сингари бўлинг</p>
<p>Ростгўйлик <i>Ҳаворийлар 24:16</i> Шунинг учун ҳам Худо билан инсонлар олдида доим виждонимни соғ сақлашга тиришаман.</p> <p style="text-align: right;"><i>Ҳаворийлар 24:16</i></p> <p>Д-8 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Ростгўйлик <i>Левиларга 19:11</i> Ўғирлик қилманг, алдаманг, бирорвга ёлғон гапирманг.</p> <p style="text-align: right;"><i>Левиларга 19:11</i></p> <p>Д-7 Масих сингари бўлинг</p>
<p>Имон <i>Римликларга 4:20–21</i> Худонинг ваъдасидан эса имонсизлик килиб шубҳаланмади, балки Худога ҳамдсано айтиб, имонида маҳкам турди. Худо берган ваъдасини бажо келтиришга қодир, деб Иброҳим қатъий ишонар эди.</p> <p style="text-align: right;"><i>Римликларга 4:20–21</i></p> <p>Д-10 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Имон <i>Ибронийларга 11:6</i> Ишонмасдан эса Худонинг розилигини топмоқнинг имкони йўқ. Ким Худога яқинлашмокчи бўлса, Унинг борлигига ишонмоғи лозим, Худо Уни изловчиларга мукофот беришига эътиқод қилмоғи шарт.</p> <p style="text-align: right;"><i>Ибронийларга 11:6</i></p> <p>Д-9 Масих сингари бўлинг</p>

<p>Хайрли ишлар <i>Матто 5:16</i> Айни равища сизнинг нурингиз ҳам инсонлар олдида шундай порласинки, улар яхши ишларингизни кўриб, осмондаги Отангизни^b улуғласинлар <i>Матто 5:16</i></p> <p>Д-12 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Хайрли ишлар <i>Галатияликларга 6:9–10</i> Шундай экан, яхшилик қилишдан безмайлик. Агар бўшашмасак, ўз вактида бунинг ҳосилини ўриб оламиз. Фурсатимиз бор экан, ҳаммага, айниқса, ўзимизнинг ахли мўминга яхшилик қилаверайлик. <i>Галатияликларга 6:9–10</i></p> <p>Д-11 Масих сингари бўлинг</p>
--	---

ИВТ янги таржимасидан оятлар

<p>Севги <i>1 Юҳанно 3:18</i> Азиз болаларим, биз ҳақиқий севгимизни қуруқ гап билан эмас, амалда кўрсатайлик.</p> <p style="text-align: right;"><i>1 Юҳанно 3:18</i></p> <p>Д-2 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Севги <i>Юҳанно 13:34–35</i> Сизларга янги амр беряпман: бир–бирингизни севинглар. Мен сизларни қандай севган бўлсан, сизлар ҳам бир–бирингизни шундай севинглар. Агар бир–бирингизни севсангиз, сизлар Менинг шогирдларим эканингизни ҳамма шундан билиб олади.</p> <p style="text-align: right;"><i>Юҳанно 13:34–35</i></p> <p>Д-1 Масихнинг шогирди бўлинг</p>
<p>Камтарлик <i>1 Бутрус 5:5–6</i> Эй ёшлар, оқсоколларга итоат этинглар. Ҳаммангиз ёшмисиз, каримисиз, ўзингизни камтар тутиб, бир–бирингизга хизмат килинглар. Зеро, Худо мағуруларга карши чиқади, камтарларга эса иноят киласди. Шундай экан, Худонинг кудратли қўли остида ўзингизни камтар тутинглар. У Ўз вактида сизларни юксалтиради.</p> <p style="text-align: right;"><i>1 Бутрус 5:5–6</i></p> <p>Д-4 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Камтарлик <i>Филиппиликларга 2:3–4</i> Ҳеч бир ишни худбин ниятда қилманг, шуҳратпараст бўлманг, аксинча камтарлик билан бошқаларни ўзингиздан баландроқ кўринг. Фақат ўзингизнинг эмас, балки бошқаларнинг ҳам манфаатини кўзланг.</p> <p style="text-align: right;"><i>Филиппиликларга 2:3–4</i></p> <p>Д-3 Масих сингари бўлинг</p>
<p>Поклик <i>1 Бутрус 2:11</i> Эй азизларим, сизлардан ўтиниб сўрайман, жонга қарши курашадиган нафс эхтиросларидан сақланинглар. Ахир, сизлар бу дунёда ғарибу мусофирсизлар.</p> <p style="text-align: right;"><i>1 Бутрус 2:11</i></p> <p>Д-6 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Поклик <i>Эфесликларга 5:3</i> Сизларнинг орангизда фаҳш, зинокорлик, ифлослик ёки хасислигу очқўзлик ҳатто тилга ҳам олинмасин. Булар Худонинг азизларига муносаб эмас.</p> <p style="text-align: right;"><i>Эфесликларга 5:3</i></p> <p>Д-5 Масих сингари бўлинг</p>
<p>Ростгўйлик <i>Ҳаворийлар 24:16</i> Айни шу сабабдан Худо ва халқ олдида мен доим виждонимни соғ сақлашга тиришаман.</p> <p style="text-align: right;"><i>Ҳаворийлар 24:16</i></p> <p>Д-8 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Ростгўйлик <i>Левиларга 19:11</i> Ўғирлик қилманг, алдаманг, бирорвга ёлғон гапирманг.</p> <p style="text-align: right;"><i>Левиларга 19:11</i></p> <p>Д-7 Масих сингари бўлинг</p>
<p>Имон <i>Римликларга 4:20–21</i> Имонсизлик қилиб, Худонинг ваъдасидан шубҳаланмади, балки имонида маҳкам туриб, Худони улуғлади. Худо берган ваъдасини бажо келтиришга кодир, деб Иброҳим қатъий ишонар эди.</p> <p style="text-align: right;"><i>Римликларга 4:20–21</i></p> <p>Д-10 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Имон <i>Ибронийларга 11:6</i> Ишонмаган одам ҳеч қачон Худони мамнун қила олмайди. Ахир, Худога сажда килаётган ҳар ким Худонинг борлигига ишониши керак, Худога юз бурганларга Худонинг Ўзи мукофот беришига у амин бўлиши керак.</p> <p style="text-align: right;"><i>Ибронийларга 11:6</i></p> <p>Д-9 Масих сингари бўлинг</p>

<p>Хайрли ишлар <i>Матто 5:16</i></p> <p>Сизнинг нурингиз ҳам инсонлар олдида шундай порласинки, тики улар яхши ишларингизни кўриб, осмондаги Отангизни улуғласинлар.</p> <p style="text-align: center;"><i>Матто 5:16</i></p> <p>Д-12 Масих сингари бўлинг</p>	<p>Хайрли ишлар <i>Галатияликларга 6:9–10</i></p> <p>Шундай экан, яхшилик қилишдан чарчамайлик. Агар ҳолдан тойиб қолмасак, ўз вақтида бунинг хосилини ўриб оламиз. Демак, ҳали фурсат бор экан, ҳаммага, айниқса Масих хонадонига тегишли бўлганларга яхшилик қиласаверайлик.</p> <p style="text-align: center;"><i>Галатияликларга 6:9–10</i></p> <p>Д-11 Масих сингари бўлинг</p>
--	---

ЭСКИ АҲДДАН ОЯТЛАР

Ҳикматлар 12:1

Насиҳатни севган билимни севади,
танбеҳдан нафратланадиган эса аҳмоқдир.

Ҳикматлар 4:13

Йўл–йўриқларимни қаттиқ ушла, қўйиб юборма,
уларни қўриқла, чунки улар ҳаётингдир.

Ҳикматлар 4:1

Ўғилларим, отангизнинг панд–насиҳатларига қулоқ солинглар,
эътибор бериб фаросатли бўлинглар.

Ҳикматлар 27:17

Темир темирни ўткирлайди, инсон эса дўстини.

Ҳикматлар 11:14

Йўл–йўриқ қўрсатувчиси бўлмаган ҳалқ ҳалок бўлади,
маслаҳатчилар кўп бўлса, ғалаба келади.

Ҳикматлар 24:30–34

³⁰ Дангасанинг даласидан,
нодоннинг узумзори ёнидан ўтдим.
³¹ Ана, ҳамма ёқ тиканзор,
ҳамма ерда қичитқи ўт,
тош девор ҳам қулаб, ер билан битта бўлиб ётибди.
³² Қараб, ўйлаб кўрдим,
уни кўриб сабоқ олдим.
³³ “Бироз ухлай, бир мизғиб олай,
ёнбошлаб бирпас дам олай”, — дейди.
³⁴ Шунинг учун қашшоқлик йўлтўсардай,
мухтожлик эса қароқчидай устига келади.

Ҳикматлар 4:23

Бор кучинг билан қалбингни асрар,
чунки у хаёт булоғидир.

Хикматлар 3:9–10

⁹ Ўз бойлигинг,
биринчи ҳосилинг билан Эгамизни улуғла.
¹⁰ Шунда омборинг тўлиб–тошади,
янги шаробинг етиб ортади.

Хикматлар 20:10

Икки турли тарози тоши ва нотўғри ўлчов —
иккови ҳам Эгамизга жирканчdir.

Хикматлар 22:7

Бойлар камбағаллар устидан хукмронлик қилади,
қарздор эса қарз берганнинг қулидир.

Хикматлар 14:12

Шундай йўл борки, инсонга тўғри бўлиб кўринади,
аммо охири ўлимга олиб боради.

Ишаё 26:3

Эй Эгамиз, Сенга ишониб,
Фикри–зикри Сендан узилмайдиганга
Ўзинг комил тинчлик ато қиласан.

Ишаё 55:11

Менинг оғзимдан чиққан сўз шундай бўлади,
Менга бўм–бўш қайтиб келмайди.
Менинг хоҳиш–иродамни ўша сўз бажаради,
Қайси ниятда юборсам,
Ўшани бажо қилади.

Левилар 19:11

“Ўғирлик қилманг, алдаманг, бирорвга ёлғон гапирманг.”